

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
Katedra tělesné výchovy

Turistické poznávací vycházky v okolí Lokte - metodický průvodce

Diplomová práce

Petra Lillová
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, kombinované studium (2007-2012)

Vedoucí práce: Mgr. Petr Červenka
Plzeň

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 28. března 2012

Podpis: _____

Obsah

Teoretická část

1	Úvod	6
2	Cíle a úkoly diplomové práce	8
3	Pěší turistika	9
3.1	Turistika a putování	9
3.2	Věkové zvláštnosti	10
3.2.1	<i>Věk 7- 9let</i>	10
3.2.2	<i>Věk 9- 12let</i>	10
3.3	Klub českých turistů	11
3.3.1	<i>Formy činnosti (KČT)</i>	11
3.3.2	<i>Střípky z historie loketské turistiky</i>	11
4	Znalosti a dovednosti pro přípravu a provádění turistiky a sportů v přírodě	14
4.1	Příprava, plánování, vedení a zhodnocení akce	14
4.2	Vybavení do přírody	15
4.2.1	<i>Oblečení</i>	15
5	Turistika v RVP, ŠVP a tematických plánech	18
5.1	Rámcový vzdělávací program(RVP)	18
5.1.1	<i>Turistika a pobyt v přírodě</i>	18
5.2	Školní vzdělávací plán ZŠ Loket	21
5.2.1	<i>Tělesná výchova</i>	21
5.2.2	<i>Prvouka</i>	26
5.2.3	<i>Přírodověda</i>	29
5.2.4	<i>Tematické plány</i>	30

Praktická část

6	Vycházky	32
6.1	Vycházka č. 1- Náměstí, hrad, hradby	32
6.1.1	<i>Plánek trasy č. 1 Památky, městské opevnění</i>	34
6.2	Vycházka č. 2 - Přírodní divadlo	35
6.2.1	<i>Plánek trasy č. 2 Přírodní divadlo</i>	37
6.3	Vycházka č. 3- Vyhlídky	39
6.3.1	<i>Plánek trasy č. 3 Vyhlídky</i>	41
6.4	Vycházka č. 4- Supí potok	44
6.4.1	<i>Plánek trasy č. 4 Supí potok</i>	46
6.5	Turistická vycházka - Kemp	48
6.5.1	<i>Plánek trasy č. 5 Kemp</i>	50
6.6	Turistická vycházka- Farma Hory	51
6.6.1	<i>Plánek trasy č. 6 Farma Hory</i>	53
6.7	Turistická vycházka - Staré Sedlo	54
6.7.1	<i>Plánek trasy č. 7 Staré Sedlo</i>	57
6.8	Turistická vycházka - Nové Sedlo „Anna“	58
6.8.1	<i>Plánek trasy č. 8 Nové Sedlo – „Anna“</i>	60
6.9	Turistická vycházka - Hájenka	61
6.9.1	<i>Plánek trasy č. 9 Hájenka</i>	63
6.10	Turistická vycházka - Křížek	64
6.10.1	<i>Plánek trasy č. 10 Křížek</i>	67
7	Turistické výlety - celodenní	68
7.1	Výlet Svatošské skály	68
7.1.1	<i>Plánek trasy č. 11 Svatošské skály</i>	70
7.2	Výlet do kostela sv. Mikuláše (popřípadě na rozhlednu Krudum)	71
7.2.1	<i>Plánek trasy č. 12 Kostel sv. Mikuláše (popřípadě rozhledna Krudum)</i>	73
8	Turistické výlety s využitím autobusové dopravy	74
8.1	Kostel svatého Mikuláše – Hrušková	74

8.2	Ježíškova cesta - Boží Dar	76
9	Hry a činnosti při vycházkách	78
9.1	Hod šiškou	78
9.2	Škatulata.....	78
9.3	Pamatuj	79
9.4	Schovávaná	79
9.5	Orientace v přírodě	79
9.6	Počasí	80
9.7	Medvěd	80
9.8	Stavby v přírodě.....	81
9.9	Odhad.....	81
9.10	Slova.....	81
9.11	Překonávání překážek v terénu	82
9.12	Pavučina	82
10	Závěr.....	83
11	Resumé	84
12	Summary.....	85
13	Použitá a přečtená literatura:	86
14 Příloha		
14.1	Pověsti týkající se Lokte	87
14.1.1	<i>O trůnu Karla IV.</i>	87
14.1.2	<i>Pověst o Svatošských skalách</i>	87
14.1.3	<i>Pověst o Štrakakalovi</i>	88
14.1.4	<i>Meteorit na hradě</i>	88
14.1.5	<i>Pověst o drakovi</i>	88
14.1.6	<i>Pověst o kostele sv. Mikuláše a o hoře Krudum (838m n. m.)</i>	89
14.2	Několik fotografií z tras	90
14.2.1	<i>Náměstí, hrad, hradby</i>	90
14.2.2	<i>Přírodní divadlo</i>	92
14.2.3	<i>Vyhlídky</i>	93
14.2.4	<i>Supí potok</i>	94
14.2.5	<i>Kemp</i>	97
14.2.6	<i>Farma Hory</i>	98
14.2.7	<i>Staré Sedlo</i>	99
14.2.8	<i>Nové Sedlo- Anna</i>	100
14.2.9	<i>Hájenka (možnost opékání)</i>	102
14.2.10	<i>Křížek</i>	103
14.2.11	<i>Výlet Svatošské skály</i>	106
14.2.12	<i>Výlet na Krudum</i>	107
14.2.13	<i>Ježíškova cesta (v zimě)</i>	108
14.2.14	<i>Kostel Sv. Mikuláše</i>	108
14.3	Pracovní materiály „Dopravní značky“	110
14.4	Pracovní materiály „Listnaté stromy“	118
14.5	Pracovní materiály „Jehličnaté stromy“	129
14.6	Pracovní materiály „Historické památky“	136
14.7	Pracovní materiály „Obojživelníci - vývoj žáby“	139
14.8	Pracovní materiály „Roční doby“	145
14.9	Pracovní materiály „Jarní rostliny“	153
15	Turistická mapa Lokte a okolí	157

1 Úvod

Turistika na I. stupni ZŠ umožňuje učitelům propojit turistiku a pobyt v přírodě s učivem prvouky, přírodovědy i vlastivědy. Propojení může být i s matematikou, českým jazykem, anglickým jazykem, pracovními činnostmi i výtvarnou výchovou.

Každá turistická vycházka či turistický výlet nám dávají nepřeborné možnosti v procvičování učiva, ověřování získaných poznatků, řešení problémových úloh, komunikaci mezi žáky, pozorování přírody.

Bydlím, žiji a pracuji v Lokti. Už jako dítě jsem ráda chodila do přírody. V té době jsem žila ve městě Chodov, které bylo obklopeno uhelnými doly. I tak se daly najít v okolí nádherné kousky přírody, stezky v lese či vodní neznečištěné plochy.

Až jako dospělá jsem se dostala do Lokte, kde jsem začala učit a prozkoumávat nejbližší okolí. I když jsem některé stezky prochodila mnohokrát, pokaždé na nich bylo něco nového, jiného a zajímavého.

Některá zajímavá místa mi ukázali tehdejší bývalí žáci, kteří v té době o svém okolí věděli spousty věcí a znali i taková místa, kam náhodný turista nezavítal. V dnešní době je to naopak. Děti žasnou, že kousek od jejich bydliště jsou nádherná místa, která objevují při prvoučných vycházkách v rámci projektových dnů. S dalšími zajímavými místy mě seznámila kolegyně z práce, která je nyní již v důchodu a pravidelnými procházkami si udržuje kondici. Tím mi dokázala, že i ve vyšším věku lze zvládat stezky v okolí Lokte.

Terén v okolí Lokte je kopcovitý, ale za to se nám každý výstup vzhůru odvděčí nádherným výhledem nejen na město Loket, hrad, ale i na údolí řeky Ohře.

V Lokti a v okolí je nejen nádherná příroda CHKO Slavkovský les, ale je to i místo kulturně a historicky bohaté.

Můžeme ale porovnat i druhou stránku okolí. Nedaleko se nachází hnědouhelné povrchové doly, které devastují okolní krajinu. Dětem můžeme názorně ukázat a dát k zamyšlení porovnání přírody, která je minimálně zničena člověkem, a z druhé strany činnost člověka, která se velmi negativně podepisuje na rázu krajiny. Ale i tuto činnost se snaží člověk napravit v rekultivacích. Vše můžou žáci vidět na vlastní oči v nejbližším, nebo v blízkém okolí, právě při turistických vycházkách či turistických výletech.

Ale abych se nevěnovala jen kulturním, historickým a přírodním zajímavostem okolí Lokte (bude o nich bližší zmínka v dalších kapitolách), ráda bych uvedla hlavní důvod, proč jsem si zvolila toto téma.

Hlavním důvodem je dnešní styl života většiny lidí, tedy i žáků, kteří navštěvují ZŠ v Lokti. Často děti neznají nejbližší okolí svého domova a školy. Cesty do školy a zpět, na kroužky či na nákupy absolvují s rodiči autem. Výkonnost žáků je velmi malá a přitom stačí tak málo. Začít chodit do školy a ze školy pěšky. Je to nejjednodušší, co můžou nejen děti, ale i dospělí pro své zdraví udělat.

Často vyhadzují lidé peníze za posilovny (do kterých musí dojíždět několik kilometrů) a výsledný efekt se stejně nedostaví. Důležitá je pravidelnost a právě okolí Lokte vybízí nejen k turistickým vycházkám v kterémkoliv ročním období, ale i cyklostezky jsou velmi pěkně připravené.

Ve své práci se snažím popsat turistické trasy, které jsou nejbližší škole, potom ty v blízkém okolí a zmiňuji se o dvou trasách, které jsou vzdálenější, ale využíváme je v rámci výuky (kostel sv. Mikuláše, Ježíškova cesta - Boží Dar).

Cílem mé diplomové práce je popsat trasy nejzajímavější a nejlépe využitelné pro účel výuky žáků 1. stupně základní školy. Nemusí je využívat jen naše ZŠ v Lokti. V době školních výletů k nám přijíždí spousty dětí z blízka i z daleka a návrh nějaké trasy určitě osloví i tyto školy.

Jelikož jsem učila v nedalekém městě Nové Sedlo, kolegyně uvítaly téma mé diplomové práce a snaží se s dětmi tyto trasy projít. Nejdříve je procházejí s rodinou a pak zapojují děti v rámci výuky (jednu trasu jsem naplánovala i do Nového Sedla).

Hlavním cílem této práce je vtáhnout co nejvíce dětí a jejich rodičů do poznání, že chůze je to nejdůležitější, co máme, že s tím souvisí naše zdraví a hodnotný život, a učitelům dát do ruky příručku, která je zpracována jako základní kámen a inspirace pro turistické vycházky a výlety s dětmi 1. stupně ZŠ v okolí Lokte.

Všechny materiály jsou zpracovány tak, že se dají použít hned, nebo si je každý může aktuálně přizpůsobit pro své účely.

2 Cíle a úkoly diplomové práce

Cílem diplomové práce je vytvoření metodického průvodce po nejbližším okolí ZŠ v Lokti s využitím mezipředmětových vztahů.

Využít možností, které nám nabízí rámcově vzdělávací plán rozpracovaný do školního vzdělávacího plánu a do tematických plánů.

Plánky tras a pracovní materiály jsou přizpůsobeny pro žáky 1. stupně ZŠ. Využít je ale může kdokoliv, kdo má zájem se seznámit s okolím Lokte. Žáci využívají teoretických poznatků získaných v učebnách v praxi či rovnou se učí na vycházkách nebo mohou řešit problémové úlohy. Propojují znalosti a dovednosti z různých předmětů, zjišťují, že všechno souvisí se vším.

U metodických listů s trasami jsou uvedené důležité údaje: délka trasy, časová náročnost pro skupinu dětí 1. stupně (třidu), využitelnost vycházky (př. stromy, rostliny, živočichové, roční období, dopravní značky, počasí, odhadování vzdáleností, práce s mapou, orientace v terénu a další), vhodnost ročního období, popis trasy, zajímavá či nebezpečná místa. Pracovní materiály jsou pouze inspirací, každý si může materiály přizpůsobit či vytvořit nové nebo propojit s jiným předmětem.

Podle podrobného popisu cesty je možno vyrazit na trasu bez velkých příprav. Můžu ale jen doporučit, aby si každý trasu pro jistotu prošel, seznámil se s ní a udělal si sám představu o využitelnosti a přizpůsobil ji skupině žáků.

Dílejší úkoly jsou seznámit žáky i učitele na trasách v okolí Lokte s historií, kulturou, přírodou. Poznávat a přiblížit krásy v nejbližším okolí, pozorovat proměny přírody v průběhu roku, vzbudit zájem o turistiku, zaznamenávat pozorování, naučit se orientovat v přírodě a krajině, umět si zvolit vhodnou trasu k relaxaci či kondiční turistice.

3 Pěší turistika

Pěší turistika je základním druhem turistiky, je nejrozšířenější, nejméně technicky i finančně náročná. Zajišťuje ve srovnání s ostatními druhy turistiky nejužší styk s přírodou, nejpodrobnější poznávání. Má ovšem nejmenší akční rádius, který můžeme kompenzovat použitím hromadných dopravních prostředků do výchozího místa, odkud potom pěší turistiku uskutečňujeme. (HURYCHOVÁ, 1976)

Vzhledem k těmto kladům jsem si pěší turistiku vybrala k uskutečňování turistických vycházek v okolí Lokte, jelikož při pěší turistice je nejužší propojení s přírodou a její podrobné poznávání. Pěší turistika je technicky a finančně nenáročná, a tudíž velmi dobře zrealizovatelná i s dětmi 1. stupně.

3.1 Turistika a putování

„Turistika je v českém pojetí komplexem činností spojených s aktivním pohybem (cestováním), pobytem v přírodě a vyžadujících řadu odborných znalostí a dovedností.“
(NEUMAN, 2000, s. 27)

Turistickou činnost lze rozdělit do těchto složek:

- a) kulturně poznávací (poznávání přírody, lidských výtvorů, život lidí)
- b) pohybová (technika)
- c) odborně technická (odborné znalosti a dovednosti) (NEUMAN, 2000)

ad a)

Kulturně poznávací činnost (zaměřeno na Loket a blízké okolí)

- Přírodní oblasti - CHKO Slavkovský les - fauna a flora; památný strom „břečťan v Lokti“; Kolowratská skála
- Stavební památky - hrad Loket; kostel sv. Václava; hrázděné domy na náměstí; sloup Nejsvětější Trojice; kaplička sv. Anny; morový sloup; Robičská věž; Černá věž; opevnění města - hradby
- Technické památky - vodní elektrárny na řece Ohři; čistička odpadních vod ve skále
- Osobnosti - Karel IV.; J. W. Goethe

ad b)

Fyziologie chůze- chodíme tak, abychom na jednotlivé fáze chůze nemysleli, abychom stačili sledovat okolí a zbytečně se neunavovali. Základem chůze je turistický dvojkrok (u dospělého člověka 150 cm; u dítěte cca 100 cm), trvá přibližně jednu sekundu.

Technika pohybu- tělo člověka se neodděluje od země; vždy se opírá alespoň o jednu nohu; pohyb se střídá; váha se přenáší a dochází ke kolébání těla; dbáme na to, aby bylo vodorovné i svislé kolébání co nejmenší; chůze nemá být ani pomalá, ani příliš rychlá, ideální je 70 dvojkroků za minutu, protože je krok nejdelší a chůze nejekonomičtější.

Důležité poznámky: maximální tepová frekvence zdravého člověka je 220 tepů minus věk; hrubý ukazatel pro pochody dětí 1 km v rovině se ujde za 15 minut; 100 metrů převýšení se překoná za 15 minut. Při normální chůzi stavíme chodidla téměř rovnoběžně, váha se přenáší po celém chodidle. Ruce máme v loktech mírně pokrčené a pohybujeme s nimi podél těla, aby kývání bylo co nejmenší. (NEJEDLÝ, 1987)

3.2 Věkové zvláštnosti

3.2.1 Věk 7- 9let

Dítě se fyzicky vyvíjí poměrně klidně a stejnoměrně. Kosterní soustava je ve stádiu formování, kostnatění ještě není ukončeno, v kostní soustavě přetrvává mnoho chrupavčité tkáně. V tomto období pečujeme o správné držení těla, o správný postoj a chůzi.

Je to období vysoké pohyblivosti dítěte, proto umožňujeme dostatek pohybu. Dítě nezná vlastní možnosti, špatně odhaduje, přepíná síly, přeceňuje sebe sama. Vzhledem k tomu musíme pečlivě volit délku cvičení, chůze, míru opakování, hrací dobu apod.

Dítě se rychle nadchne pro nějakou činnost, ale po chvíli ji opouští a žádá něco jiného. Musíme neustále v programu vymýšlet nové a krátkodobé činnosti a stejně tak střídát různé činnosti.

Dále je charakteristické živelné jednání. K zamezení živelnosti využíváme vhodnou motivaci např.: pochodujeme jako vojáci, držíme se za lano jako horolezci, jdeme tiše jako Indiáni.

Práci předkládáme jako hru a respektujeme vhodnou dobu trvání. (POLOMIS, 1983)

3.2.2 Věk 9- 12let

V tomto období probíhá nesouměrný růst částí těla, který vede k narušení harmonie pohybů. Děti si uvědomují svoji neobratnost, stydí se za ni. Přetrvává neznalost vlastních možností a přepínání sil. Je nutné předvídat emoce a řídit délku a míru jakékoliv fyzické

činnosti.

Touží po uplatnění vlastní aktivity. Zaostřuje se vztah mezi dívkami a chlapci, vzniká kamarádství. Můžeme již zařazovat hry konkrétního charakteru. (POLOMIS, 1983)

3.3 Klub českých turistů

Dominantní postavení při vzniku a rozvoji organizované turistické činnosti zaujímá v našich zemích Klub českých turistů (KČT), který se snaží přispět k rozvoji turistického hnutí u nás budováním značených cest, vydáváním turistických map a průvodců, vydáváním klubového časopisu, budováním sítě turistických chat a ubytoven, vytvářením výhodných podmínek. (NEUMAN 2000)

3.3.1 Formy činnosti (KČT)

Současnou turistickou činnost lze shrnout do několika okruhů:

- poznávání bydliště, obce, okolí, kulturní památky
- akce a hry ve městě, v tělocvičně
- různé formy táboření
- výpravy do přírody
- turisticko-branné závody
- základní druhy turistiky
- sporty v přírodě
- ochrana přírody
- brigádnická činnost

V turistické činnosti se často klade důraz na tvořivé hry a cvičení v přírodě, i na objevování krás přírody, což se blíží pojetí výchovy v přírodě či ekologické výchově. (NEUMAN, 2000)

3.3.2 Střípky z historie loketské turistiky

Okolí Lokte na severním okraji Slavkovského lesa vždy vybízelo k romantickým i naučným procházkám v blízkém okolí i k turistice do vzdálenějších míst loketska. Němým svědkem začátků turistické činnosti v Lokti je stěží čitelný pamětní nápis a znak na kameni z r. 1872 u okružní vycházkové cesty pod jihozápadním vyhlídkovým altánem nad pravým břehem řeky Ohře.

Z rozhovoru s Ladislavem Zoubkem, nynějším místopředsedou oblastního výboru KČT Karlovarský kraj vyplynulo, že také on začínal s turistikou právě v Lokti, kde v roce 1987 vedl pionýrský turistický oddíl při ZŠ v Lokti a později Klub přátel turistiky Loket.

I přes pozdější stěhování a jiné životní změny zůstal aktivním turistou, činovníkem Klubu českých turistů (KČT) a propagátorem turistické poznávací činnosti, spolu s partnerkou a dalšími cvičiteli a vedoucími turistiky připravuje akce pro členy KČT i pro širokou veřejnost.

Velmi stručný přehled činnosti, která se dotýkala či dotýká Lokte:

1994- První ročník turistického pochodu „Slavkovským lesem na hrad Loket“. Pořádali loketští příznivci turistiky pod vedením Ladislava Zoubka a ve spolupráci s MÚ Loket.

1995 leden- Založení občanského sdružení „Klub přátel turistiky Loket“.

1995 duben- První ročník cykloturistické akce „Z Lokte do Lokte na kole“. Pořadatel akce „Klub přátel turistiky Loket“.

1996- Vydání turistického miniprůvodce „Městský vycházkový okruh Loket“(Ladislav Zoubek, KČT Vřesová)

1996- Dohoda o součinnosti KČT Vřesová a Klubu přátel turistiky Loket

1996 listopad- Společná akce „Za posledním puchýřem Slavkovským lesem“.

1997 leden- Založení oddílu Rodinné turistiky při odboru KČT Vřesová

1997 únor- Na návrh Jany Suché vznikají Korálky- výlety pro rodiče s dětmi. Byla vytvořena metodika a motivační program.

1997 prosinec- Ukončení činnosti „Klubu přátel turistiky Loket“ a sloučení s odborem KČT Vřesová.

1998 obnovení tradice turistické akce pro rodiče s dětmi Lobezký žabák a puleček, kterou do roku 1999 pořádal SSM HDB Sokolov

2006 říjen- Po deseti letech končí projekt Korálky

V dalších letech, které zde neuvádím, se konalo nepřehledné množství různých turistických akcí a souvisejících programů. Stálo by za uvážení veškerou činnost všech dobrovolníků z řad odborů KČT činných na Sokolovsku i v dnešním Karlovarském kraji zdokumentovat. Materiálu, ze kterého by se dalo čerpat, je ale dostatek jen od roku 1990.

Tento velmi stručný přehled jsem uvedla hlavně kvůli akci Korálky, která je pro tuto diplomovou práci zajímavá. Jedná se o turistiku rodičů s dětmi. Úkolem bylo a je

vtáhnout do turistiky, co nejvíce rodičů se svými dětmi a motivovat rodiče, aby se v den výletu naplno věnovali svým dětem.

V tomto programu byly některé trasy připravené právě v okolí Lokte (Staré Sedlo, Dvory, Svatošské skály, Kozí vrchy, Krudum, Třídolí, kostel Sv. Mikuláše, altánky, Supí potok).

Každý z účastníků měl registrační průkazku, do které se zaznamenávaly splněné trasy. Za každou splněnou trasu dostávaly děti korálek. Za určitý počet korálků dostaly postavičku Toulavého Náprstka, který je na cestách provázel, a odznak s logem akce. Nejvyšší odměnou bylo tričko s logem této akce za patnáct absolvovaných výletů a hlavně spousta nezapomenutelných zážitků nejen s kamarády, ale i s rodiči, kteří si udělali v dnešní uspěchané době čas na své děti.

Duší a hlavní vedoucí akce Korálky byla Jana Suchá ze Sokolova, v druhé polovině konání akce za pomoci Evy Šimečkové z Horního Slavkova a Yvony Umlaufové z Hroznětína, které ideu pomáhaly šířit i mimo hranice Sokolovska. Jana Suchá v závěru akce zhodnotila pozitivně, i když byla organizačně velmi náročná. V průběhu deseti let pořádání Korálkových výletů se jich zúčastnilo přes dva tisíce dětí a jejich rodičů. Postupné slábnutí účasti dětí a rodičů bylo způsobené odrůstáním dětí, ale také nedostatečným zájmem rodičů o tuto aktivitu. To nakonec vedlo pořadatele k ukončení tohoto projektu a jeho nahrazením vedenými výlety s podporou autobusu, které se na několik dalších let staly vítanou poznávací a pohybovou aktivitou pro dospívající „korálkovou“ mládež i jejich rodiče.

4 Znalosti a dovednosti pro přípravu a provádění turistiky a sportů v přírodě

4.1 Příprava, plánování, vedení a zhodnocení akce

Pečlivá a efektivní příprava akce je důležitým předpokladem k úspěšné realizaci všech záměrů, které jsou s ní spojeny. Zapojení účastníků do tohoto procesu má hluboký výchovný význam.

V první etapě se hledají cíle a prostředky, jak cestu uskutečnit.

Druhou etapu tvoří samotné provedení akce, uskutečnění plánovaných postupů, zaznamenání poznatků a příhod, dosažení cílů a bezpečný návrat.

V poslední, třetí etapě se vracíme k záznamům, srovnáváme dosažené cíle s plány, vyměňujeme si vzájemně své zkušenosti a zážitky. (NEUMAN, 2000)

Cíl akce

- nejdůležitějším úkolem je stanovit cíl vhodný pro daný věk

Plán trasy

- výběr oblasti je jasný, protože zkoumáme nejbližší okolí školy a domova v Lokti
- trasu vybíráme vzhledem ke stanovenému cíli (u jednotlivých tras je návrh na vycházku i s cíli; je popsána trasa, její náročnost; délka i časová dotace; pro který ročník je vhodná)

Nejvhodnější doba

- trasy můžeme procházet v různých ročních obdobích; u každé vycházky je uvedeno, zda je v určitou dobu vhodná, méně vhodná, či nevhodná
- záleží i na momentálním počasí

Pojištění

- žáci na základní škole jsou pojištěni
- je důležité mít v tematických plánech zaznamenány vycházky i s jasnými cíli a učivem

Plán dopravy

- dopravu potřebujeme jen na dvě turistické vycházky z této diplomové práce (do kostela sv. Mikuláše pod Krudumem a na Ježíškovu cestu na Božím Daru)

Seznámení účastníků s plánem akce

- žáky seznámíme s vycházkou, cíli, úkoly a nezapomeneme je poučit o bezpečnosti

Ubytování v Lokti

- nabídka je od spaní v tělocvičně na ZŠ na vlastních karimatkách a ve vlastních spacácích až po ubytování v hostelech, penzionech a hotelech

Skladba stravy

- žáky informujeme o vhodné svačině a pití podle délky a náročnosti vycházky

Lékařské zabezpečení

- je vhodné mít s sebou vždy mobilní telefon i s čísly rodičů

Lékárnička

- bereme ji na jakoukoliv vycházku se žáky; zde nerozhoduje délka a náročnost vycházky

Materiálně-technické zabezpečení

- odvíjí se od délky a náročnosti vycházky; na 1-2hodinové vycházky si žáci mohou vzít malý batůžek, ve kterém mají pití, kapesníčky, záznamník, tužku; na 3-4hodinové vycházky si přibalí do batůžku i svačinu a pláštěnku; na celodenní výlet budou mít dostatek svačiny, pití, přibalí si náhradní ponožky a kšiltovku (opět bude záležet na ročním období a počasí).

4.2 Vybavení do přírody

4.2.1 Oblečení

Základním principem vhodného oblékání pro turistiku je oblékání do více vrstev (cibulový princip). Z energetického hlediska je efektivní udržovat tělo na dolní hranici tepelného komfortu, což umožňuje právě oblékání do více (pěti) vrstev, z nichž každá má díky moderním materiálům svou zvláštní funkci.

První vrstvu tvoří spodní prádlo, ponožky - základní funkcí první vrstvy je transportovat vlhkost od těla a udržovat suchou pokožku. Vrstva by měla být příjemná na tělo. Vybíráme z materiálů na bázi speciálních umělých vláken.

Druhou vrstvu můžeme nazvat „vrstvou civilní“ - základní funkcí druhé vrstvy je odvádět vlhkost dál a částečně tepelně izolovat. Patří sem např. rychleschnoucí trička.

Třetí vrstva je tepelněizolační - hlavní funkcí této vrstvy je tepelná izolace. V dnešní době se pro ně používá název „fleece“ (flís). Je lehký, tvarově stálý, transportuje

vlhkost dál od těla, tepelně izoluje, velmi dobře schne, avšak není vůbec odolný proti větru.

Čtvrtá vrstva chrání před větrem - tuto vrstvu oblékáme na tři předešlé, proto musí být dostatečně volná. Jsou to různé šustřákové bundy a větrovky, které se dají sbalit do malého balíčku.

Pátá vrstva nesmí promoknout - tato vrstva izoluje proti vodě, má být nepropustná, avšak prodyšná. Patří sem pláštěnky, ale v dnešní době jsou nahrazeny materiály, které jsou nepropustné, ale taky prodyšné.

Jednotlivé vrstvy je třeba vzájemně kombinovat a vytvořit si tak co nejlepší tepelný komfort.

Bundy

Bundy by měly mít co nejméně švů, méně kapes, být dostatečně volné. Zip je vhodný umělý, oboustranný (odvětrávání, vysoký krok). Pro regulaci teploty nám slouží větráčky v podpaží, stahovačky na dolním okraji bundy, u krku a v pase. Důležitý je límec a kapuce, musí vytvořit dokonalou kuklu.

Kalhoty

Kalhoty by měly mít vyztužená kolena a sedací část. Kalhoty se zipy po celé délce nohavic umožní oblékání i svlékání s botami na nohou. Měly by být dostatečně volné. Vhodný je vysoký pas a odepínací šle.

Rukavice a čepice

Rukavice musí být dostatečně velké, aby překrývaly zápěstí. Praktická je kombinace tenkých prstových rukavic s palčáky. Rukavice i čepice by měly být vyrobeny z materiálů třetí a čtvrté vrstvy.

Boty

- sportovní sandály - vhodné jako rezervní boty, přezůvky nebo na nenáročném putování v létě
- „Outdoorové boty“ - boty pro všestranné sportování v přírodě, pro chůzi po přírodních pěšinách, snadným terénem
- Trekové boty - odlehčené pohorky, vhodné pro běžnou turistiku
- Pohorky pro vysokohorskou turistiku (VHT) a horolezectví - tuhá podešev, pevný svršek, vysoká odolnost proti vodě; vhodné pro náročný terén, občas se sněhem

- Duplexy - plastové skořepinové boty s vyjímatelnou vnitřní botičkou; vhodné do zimních hor

Návleky

Jsou velmi vhodným doplňkem vybavení. V létě zabraňují padání kamínků do bot, v zimě jsou nutné. Chrání proti vniknutí vody do boty i v dešti.

Batoh

Pro účely nenáročného výletu, víkendové akce - malý batoh do 40 l.

Hůlky

Jsou vhodné pro dospělé.

Do nákupu kvalitního materiálu, ze kterého je vyrobeno oblečení, boty a doplňky, se vyplatí investovat. (NEUMAN, 2000)

5 Turistika v RVP, ŠVP a tematických plánech

5.1 Rámcový vzdělávací program (RVP)

V RVP jsou turistika a pobyt v přírodě zahrnuty v kapitole „Člověk a zdraví“ a jsou rozděleny pro 1. a 2. ročník, pro 3.- 5. ročník. Předmět tělesná výchova poskytuje žákům prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různých sportovních činností a návody k rozvoji tělesné zdatnosti a ke zdravému způsobu života.

Další pasáž z RVP nám umožňuje turistiku zahrnout mezi ostatní předměty a propojit s nimi.

V 1. - 3. ročníku ZŠ lze vyučovat předmětům v blocích, v menších časových celcích, než je 1 vyučovací hodina, a jednotlivé řízené činnosti kombinovat a propojovat při zachování celkové týdenní časové dotace pro jednotlivé vyučovací předměty. (RVP, 2007)

Tělesná výchova

Podle pokynu MŠMT ČR čj. 14697/98 - 50 využívat možností učebního plánu ke zvýšení počtu hodin tělesné výchovy všude tam, kde jsou pro to vytvořeny odpovídající podmínky. (RVP, 2007)

Dále lze využít možnosti nepovinných předmětů či kroužků.

- 1. – 9. ročník ZŠ - pohybové a sportovní aktivity
- zdravotní tělesná výchova

5.1.1 Turistika a pobyt v přírodě

Učivo tohoto tematického celku je zpravidla realizováno při činnostech (cvičení) v přírodě. Je vhodné ho však při příznivých podmínkách vkládat do výuky i v jiné formě.

Osvojování učiva v tomto tematickém celku navazuje na poznatky a dovednosti z jiných předmětů.

V podstatě jde o jejich aplikaci a spojení s pohybovými činnostmi v přírodním prostředí. Při přesunech do přírody a pobytu v přírodě jsou podmínkou: bezpečná znalost trasy, přepravy, terénu, zdrojů pitné vody, možných nebezpečí, umístění zdravotních zařízení atd.

1. a 2. ročník

Učivo

- základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací atd.
- způsob pohybu v terénu, chování v přírodě
- oblečení pro turistiku, obsah batohu
- první pomoc při drobných poraněních
- ochrana před ohněm, popálením
- základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě
- základní dopravní a turistické značky
- stravování a pití na turistické akci
- orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách, zvířatech
- elementární ochrana přírody
- chůze v terénu (ve skupině, pochodovém tvaru) do 8 km
- chůze, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů)
- aplikace pohybových her v přírodním prostředí
- jízda na koloběžce
- základní dovednosti spojené s tábořením (pomoc dospělému při stavbě stanu, přípravě pokrmu, rozdělávání ohně)
- ošetření drobných poranění v improvizovaných podmínkách

Jako rozšiřující může být využito učivo další vzdělávací etapy, přizpůsobené úrovni a zájmům žáků.

Co by měl žák umět (vědět)

- ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám
- zvládá základní techniku chůze (i se zátěží)
- umí se připravit na turistickou akci (obléct, sbalit batoh) - i za pomoci dospělých
- dovede se orientovat v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů
- uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování, táboření a chová se podle toho (s pomocí učitele)
- dovede ošetřit drobná poranění, dovede pomoci při přípravě a likvidaci tábořiště

Platí v případě, že byla turistika zařazena do tematického plánu konkrétní třídy.

3. - 5. ročník

Učivo

Poznatky a činnosti předchozí etapy jsou dále rozvíjeny a doplňovány následujícím učivem.

- další pojmy spojené s pěší a lyžařskou turistikou, s orientací podle mapy a buzoly, výstrojí a výstrojí, přípravou tábořiště atd.
- způsob pohybu v náročnějším terénu
- základy ochrany přírody
- přeprava v různých dopravních prostředcích
- osobní lékárnička a KPZ
- čtení z mapy
- zásady přípravy a dokumentace turistické akce
- první pomoc při závažnějších úrazech
- aplikace znalostí z jiných předmětů (stopy zvířete, druhy rostlin, historické děje atd.)
- chůze v terénu do 15 km
- chůze a běh po vyznačené trase i podle mapy (v přehledném terénu)
- aplikace pohybových dovedností s využitím přírodních překážek a předmětů
- jízda na kole - nasedání, sesedání, jízda v přímém směru, zatáčení, odbočování, brzdění, zastavení
- základní dovednosti spojené s tábořením (zakládání tábořiště, zakládání a rušení ohně, příprava jednoduchých jídel, zacházení s nožem, oprava oděvu, vázání uzlů atd.)
- ošetření závažnějších poranění
- příprava pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci (s pomocí učitele)

Jako rozšiřující může být využito učivo další vzdělávací etapy, přizpůsobené úrovni a zájmům žáků.

Co by měl žák umět (vědět)

- ví, že turistika a pobyt v přírodě jsou vhodná víkendová a prázdninová činnost
- umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou pochodovou trasu, volit oblečení

- umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích
- zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec
- zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu (v různém období roku) i se zátěží
- dovede se orientovat podle mapy a buzoly (s pomocí učitele)
- umí se chovat ohleduplně k přírodě
- zvládá základy stavby a likvidace tábořiště, dovede připravit jednoduchý pokrm a nápoj (s pomocí učitele)
- dovede ošetřit i větší poranění v improvizovaných podmínkách
- dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovat o akci jednoduchou dokumentaci

Platí v případě, že byla turistika zařazena do tematického plánu konkrétní třídy.
(RVP, 2007)

5.2 Školní vzdělávací plán ZŠ Loket

Uvádím jen ŠVP naší školy, ZŠ Loket. Je velmi obsáhlý. Provedla jsem průzkum také na základní škole v Novém Sedle a v Horním Slavkově. Po zjištění, že v tomto směru si jsou ŠVP na těchto školách podobné, přijde mi zbytečné uvádět ŠVP a tematické plány všech tří škol.

5.2.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech výchova ke zdraví a tělesná výchova.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační

schopnosti i míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využít nebo cíleně ovlivňovat. Vztahy fair play přenášet do života. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové a zpět k vlastní seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Vzdělávací obor výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjení dovedností odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků. Je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují, značně prolínají a postupně rozšiřují s ohledem na velmi různou úroveň pohybových schopností a dovedností jednotlivých žáků. Výuka do 5. ročníku probíhá v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět se základní 2hodinovou výukou týdně pro všechny žáky. Do výuky ve 3. a 4. ročníku (20 hodin v každém ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn „smluvně“ s plaveckým bazénem v Sokolově.

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět tělesná výchova vyučuje rovněž jako povinný předmět se základní 2hodinovou výukou pro všechny žáky. Žáci 6. – 9. ročníku mají možnost vybrat si povinně volitelný předmět sportovní hry (2 hodiny týdně). Výuka je organizována ve třech tělocvičnách. V budově školy (Radniční) využívají malou tělocvičnu 1. a 2. ročníky, 3. a 4. ročníky, 6. - 9. ročníky využívají tělocvičny v budově TJ. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které není součástí areálu školy, krytý bazén v Sokolově apod.

Výchovně-vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí v hodinách tělesné výchovy

Kompetence k učení

- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání, umožňujeme osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- podporujeme různé, přijatelné způsoby dosažení cíle
- učíme žáky tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, správné držení těla
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- sledujeme systematický vývoj jejich fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů
- hledáme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech a tréninkové cesty při ovládnutí cviků a sportovních prvků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, věkových kategorií
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci jejich osoby a školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádu tělocvičny
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu fair play
- vedeme žáky k otevřené diskusi o taktice družstva
- učíme žáky soustředěně vyslechnout pokyny vedoucího družstva, rozhodčího a přijmout určitá pravidla

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- učíme žáky pracovat v týmech (uvnitř kolektivu sportovního družstva), učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie (odpor, nepřátelství, strach, nedůvěra ke všemu cizímu) a nacionalismu
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerujeme sociálněpatologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel
- při kázeňských problémech žáka se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- vedeme žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (např. sportovní, kulturní...)
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- učíme žáky první pomoc, dopravní výchovu
- učíme žáky respektovat osobnost žáka
- budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru
- ve škole i při mimoškolních akcích (např. soutěže v rámci AŠSK...) sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, dodržování pravidel při sportu, v celém životě
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

- učíme je měřit, zpracovávat a prezentovat své výkony
- učíme žáky používat vhodná náčiní i nářadí
- učíme žáky chránit své zdraví při jednotlivých cvičeních a cvičích
- důsledně dodržujeme bezpečnost při jednotlivých pohybových a sportovních činnostech
- pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání

Školní vzdělávací plán (vybráno z tělesné výchovy „Turistika a pobyt v přírodě“)

1. ročník

Učivo - chůze k cíli vzdálenému asi 1,5 km, chování v přírodě, orientace v terénu, ochrana přírody

Očekávané výstupy - žák se přemísťuje k cíli vzdálenému asi 1,5 km, překonává přírodní překážky, učí se orientovat v přírodě

2. ročník

Učivo - chůze k cíli vzdálenému asi 2 km, chování v přírodě, orientace v terénu, odhady vzdáleností, ochrana přírody

Očekávané výstupy - pohybuje se v terénu, překonává překážky, snaží se dojít k cíli vzdálenému 2 km, učí se odhadovat vzdálenosti, dbá na správné držení těla a správné dýchání

3. ročník

Učivo - chůze k cíli vzdálenému asi 2 km, chování v přírodě, orientace v terénu, odhady vzdáleností, ochrana přírody

Očekávané výstupy - dojde k cíli vzdálenému 2 km, pohybuje se v terénu, překonává překážky, učí se odhadovat vzdálenosti

4. ročník

Učivo - pohyb a cvičení v přírodě, orientace v přírodě, pravidla hygieny při cvičení v přírodě

Očekávané výstupy - orientuje se v terénu, odhadne vzdálenosti, chrání přírodu

5. ročník

Učivo - pohyb a cvičení v přírodě, orientace v přírodě, pravidla hygieny při cvičení v přírodě

Očekávané výstupy - orientuje se v terénu, odhadne vzdálenosti, chrání přírodu

5.2.2 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je vyučována na prvním stupni v 1. a 2. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně, ve třetím ročníku po 3 vyučovacích hodinách týdně. Na posílení předmětu nebyla využita žádná disponibilní časová dotace. Vzdělávací obsah je zaměřen na utváření prvotního pohledu žáka na svět. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci a děje, jejich vzájemné vztahy, vnímat lidi, všimnout si vztahů mezi nimi a poznávat sebe samého. Vzdělávací cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování v prvouce podněcuje aktivitu všech žáků.

Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně. V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí.

Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

V prvouce realizujeme průřezová témata: Osobnostní a sociální rozvoj, Environmentální výchova.

Výchovně-vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- dáme žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- necháváme žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat je, třídit a rozlišovat
- dbáme, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivedeme žáky k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů, k znovuobjevování poznatků
- necháváme žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dáváme příležitost k využívání žakovských zkušeností ve výuce
- zohledňujeme individuální schopnosti jednotlivých žáků
- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vedeme je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vedeme k utváření návyků k pozdějšímu samostatnému učení
- individuálně vedeme žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů na základě činnosti
- necháváme žáky třídit, rozlišovat, seskupovat, přidávat i vřazovat určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- necháváme žáky objevené poznatky aplikovat v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích: zvláště tvořivých, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, došli ve své činnosti k závěru, našli řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí žáků je necháváme obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem

Kompetence komunikativní

- necháváme žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo jejich způsobu řešení daného úkolu
- přijímáme žakovské názory vyjádřené neodborně, tak jak je žáci vyjadřují, správné závěry hodnotíme, a je-li to třeba, následně je upřesňujeme
- umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- necháváme žáky hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- vedeme žáky ke spolupráci

Kompetence sociální a personální

- necháváme žáky podílet se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a vyžadujeme, aby je respektovali
- učíme žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- učíme žáky v případě potřeby požádat o pomoc a vedeme je samotné k poskytnutí pomoci podle jejich možností
- dbáme na to, aby byla vzájemná komunikace vedena v příjemné atmosféře
- jdeme příkladem

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- vedeme žáky ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- vyžadujeme co nejlepší plnění povinností i uvědomování si jejich práv
- zařazujeme témata vztahující se k péči a ochraně jejich zdraví

Kompetence pracovní

- rozvíjíme zručnost žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů

- vyžadujeme udržování pořádku na pracovním místě, systém ukládání pomůcek a nářadí
- vedeme žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek pro výuku
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pokusech
- seznamujeme žáky s různými obory lidské činnosti, jejich výsledky a významem pro ostatní

5.2.3 Přírodověda

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Přírodověda je vyučována ve 4. a 5. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka přírodovědy nebyla posílena žádnou disponibilní hodinou.

Vzdělávací obsah přírodovědy je zaměřen na postupné poznávání přírody. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu.

Učí se využívat svých poznatků, hodnotit svá pozorování a záznamy, hledat možnosti, jak i oni mohou přispět ke zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody. Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy s výukou českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy, praktických činností.

Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci krátkodobých projektů. Významnou roli při činnostní výuce přírodovědy mají žákovské pokusy. S přírodninami, jejich vlastnostmi, se zákonitostmi přírody se žáci neseznamují jen při vyprávění nebo čtení, ale mají možnost je zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. Značný význam přitom má, když si žáci vedou o svých pozorováních a pokusech jednoduché záznamy, tj. nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru, popřípadě i grafické záznamy. (ŠVP, ZŠ Loket)

5.2.4 Tematické plány

Do tematických plánů se turistika dostala jen okrajově. V hodinách tělesné výchovy jako turistika a pobyt v přírodě, v hodinách prvouky, přírodovědy a vlastivědy jako vycházky, ve výtvarné výchově jako kreslení venku, v pracovních činnostech jako stavby z přírodního materiálu. Pobyt v přírodě uskutečňujeme v rámci školy v přírodě, na kterou vyjíždíme pravidelně každý rok na deset dnů.

Možnosti využití turistických vycházek v učivu I. stupně

- orientace podle kompasu a poledního stínu, světové strany
- odkud svítí slunce a kam směřuje stín
- orientace v okolí školy
- na blízké vyhlídce - typ krajiny, nadmořská výška
- porovnání vesnice a města
- povinnosti chodce a cyklisty
- dopravní předpisy - znalost dopravních značek
- historie Lokte - hrad Locket
- příroda neživá - vzduch, voda, půda, nerosty a horniny, světlo, teplo
- přírodniny, suroviny, výrobky - uhelné povrchové doly
- koloběh vody v přírodě
- Slunce, Země, Měsíc
- živá příroda - rostliny (stavba těla, dělení), houby; živočichové (stavba těla, druhy)
- roční doby (pozorování změn)
- počasí (vedení záznamů)
- ochrana přírody (pozorování i negativních vlivů)
- lidské tělo (vnímání sebe samého, rodina, kamarádství)
- zdraví (strava, pitný režim, ošetření drobných poranění, přivolání pomoci)
- odhady vzdáleností (měření)
- jednoduché pokusy (lité sádky, měření teploty)
- seznámení s různými přírodními materiály (vlastnosti látek, stavby, využití)

Prvoučné učivo můžeme probírat v učebně, ale většina témat se přímo nabízí k vyučování na vycházkách.

Vycházka je jednou z organizačních forem vyučovacího procesu a umožňuje pozorovat konkrétní prostředí (učivo), vytváří u žáků citlivý vztah k přírodě, k výsledkům lidské práce a budování mezilidských vztahů.

Nezůstávají v pozadí ani další předměty, jako je český jazyk, matematika, anglický jazyk, pracovní činnosti, výtvarná i hudební výchova.

Naše škola využívá pátým rokem možnosti vyjet na školu v přírodě.

6 Vycházky

6.1 Vycházka č. 1- Náměstí, hrad, hradby

Délka trasy: 1,5 km (+ prohlídka hradu)

Délka chůze: 1-1,5 hodiny bez prohlídky hradu; 2-2,5 hodiny s prohlídkou hradu

Stručný popis terénu:

- 500 m rovinka, dlážděná silnice či chodník, občas asphalt
- 50 m rovinka, písková pěšina
- 100 m stoupání po schodech
- 50 m mírné stoupání po dlážděné cestě
- 500 m prohlídka hradu, stoupání, klesání, schody
- 30 m schody dolů
- 200 m mírné klesání, dlážděná ulice
- 50 m schody
- 200 m rovinka, dlážděná silnice
- 150 m stoupání, pěšina i schody
- 50 m rovinka, asphaltová slepá silnice

Nejvhodnější využití trasy: historie Lokte, radnice, průmyslová škola, hrad, morový sloup, sloup Nejsvětější Trojice, hrázděné domy, městské opevnění - hradby, střílny, Černá a Robičská věž, vstup do města, kašny; dopravní situace - přecházení, dopravní značky, orientace v plánu města

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Historické památky (viz. Příloha 14. 6), Dopravní značky (viz. Příloha 14.3), Pověsti (viz. Příloha 14.1.3, 14.1.4, 14.1.5)

Ze školy vyjdeme a vydáme se po asphaltové cestě mezi polorozpadlou Dvoranou (dříve to byl sál) a radnicí. Na konci Dvorany odbočíme vlevo po kamenné komunikaci. Po 20 metrech se před námi rozprostře loketské náměstí. Po levé ruce máme radnici, průmyslovou školu. Naproti vidíme školní jídelnu a internát průmyslové školy.

Uprostřed náměstí je sloup Nejsvětější Trojice mezi dvěma kašnami (v období jaro – podzim naplněné vodou). Kolem dokola náměstí jsou hotely, penziony, obchůdky.

My se vydáme vpravo podél náměstí. Cestou můžeme pozorovat hotely, domy, obchody, soukromé ordinace, penziony, staré uličky. Takto dojdeme až na konec náměstí,

tam je po levé straně Černá věž, kde bývají různé výstavy, a hned za ní je druhá budova ZŠ. Kolem ní projdeme a dostaneme se k pomníku J. W. Goetha a k informačním pláncům města Lokte. Po prostudování plánů a krásném výhledu na řeku Ohři a přírodní divadlo se vydáme vyšlapanou pěšinou kolem školy ke starým, zarostlým schodům, které jsou vidět, až když k nim přijdeme.

Po schodech budeme stoupat vzhůru a čekají nás další nezapomenutelné výhledy do okolí. Po kamenných schodech a vyšlapané pěšině mezi nimi se dostaneme na širokou cestu před hrad, kde se v sezóně konají různá představení a středověké trhy. Odtud už uvidíme bránu hradu.

Před bránou je pokladna, kde si můžeme zakoupit vstupenku, a buď si celý hrad prohlédneme sami, nebo si domluvíme prohlídku s průvodcem. Prohlídku s průvodcem můžu jen doporučit, protože to mají zajímavě a poutavě připravené.

Na hradě je možno vidět věž s rozhledem do všech čtyř světových stran, uvidíme draka, strašidlo, které se jmenuje Štrakakal, expozici útrpného práva (pro silné náтуры), vězení i s figurínami vězňů, velký sál, kde se také konají různé slavnosti či divadelní představení pro žáky. Na hradě jsou i stálé expozice porcelánu, zbraní a vykopávek. Můžeme se dočíst pověst o strašidle Štrakakal, o drakovi a také se dozvíme, kdo to byl Gottstein. Zajímavé je taky povídání o meteoritu, jehož repliku na hradě také uvidíme. Po prohlídce hradu nepůjdeme stejnou cestou zpátky, protože bychom přišli o nádhernou vycházku po hradbách.

Abychom se na hradby dostali, musíme se za bránou dát vpravo po schodech dolů. Ze schodů uvidíme dobře kostel, faru a morový sloup. Pod schody se vydáme vlevo přes staré původní malé náměstí. Uvidíme plno krásných, zrekonstruovaných hrázděných domů a uliček. Cesta nás dovede přes staré náměstí k náměstí novému. To přejdeme a uličkou mezi lékárnou a bývalými potravinami se dostaneme ke schodům. Pokud půjdeme po schodech pořád dolů, dostaneme se pod hradby a můžeme je vidět odspodu. Lepší je ale procházet hradby po vrstevnicích, dostaneme se i do bývalých střílen. Postupně můžeme scházet po svahu dolů a zase vycházet nahoru. Pokud se dostaneme až dolů na málo frekventovanou silnici, můžeme se dostat zpět nahoru kterýmikoliv schody. K návratu ke škole použijeme schody, které jsou u stanice dobrovolných hasičů, a stoupáme po nich vzhůru. Dovedou nás až k Robičské věži a bývalé Dvoraně. Tam už poznáme místo, odkud jsme vycházeli.

6.1.1 Plánek trasy č. 1 Památky, městské opevnění

Měřítko: 1: 6 000

1. ZŠ Radniční	7. Kostel sv. Václava, morový sloup
2. Městský úřad	8. Staré náměstí, hrázděné domy
3. Náměstí (kašny, sloup)	9. Městské opevnění, střílna
4. Černá věž	10. Procházení hradeb
5. Pomník Goetha, informační cedula	11. Vodní elektrárna
6. Hrad Loket	12. Stanice hasičů
	13. Robičská věž

Ilustrační fotografie(viz. Příloha 14.2.1)

6.2 Vycházka č. 2 - Přírodní divadlo

Délka trasy: 1 km kratší cesta; 2 km delší cesta

Délka chůze: 45 minut - 1,5 hodiny

Stručný popis terénu (kratší cesta):

- 300 m rovina, dlážděná silnice nebo chodník
- 50 m schody dolů
- 100 m rovina, pěšina
- 100 m stoupání, písková cesta, schody, dlážděná cesta
- 500 m rovina, písková cesta, dlážděný chodník, silnice

Stručný popis terénu (delší cesta):

- 600 m rovina, dlážděná silnice nebo chodník
- 100 m schody dolů
- 550 m rovina, písková cesta v parku
- 100 m stoupání, písková cesta, schody, dlážděná cesta
- 500 m rovina, písková cesta, dlážděný chodník, silnice

Nejvhodnější využití trasy: listnaté a jehličnaté stromy, rozdíl keř, strom, výhled na hrad (kresba hradu), ovocný sad, hry na dětském hřišti, pozorování vodních rostlin a živočichů, soutok potoka s řekou

Ročník: 1. a 2. ročník - kratší trasa; 3. – 5. ročník - delší trasa

Pracovní listy a materiály: Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz.

Příloha 14.5), Dopravní značky (viz. Příloha 14.3), Historické památky (viz. Příloha 14.6)

Do přírodního divadla se můžeme dostat několika způsoby. Zde jsou popsány dvě cesty, obě dvě jsou krásné a zajímavé. Jedna je kratší, druhá delší. Záleží na tom, co chceme sledovat, pozorovat a kolik máme času.

Kratší cesta:

Od školy se vydáme rovně mezi Dvoranou a radnicí. Na konci radnice odbočíme vlevo a po kamenné cestě se dostaneme na náměstí. Zde uvidíme většinu náměstí v celé jeho kráse. Tentokrát se vydáme vlevo kolem radnice, průmyslové školy, pořád po chodníku z betonových kostek k velkému silničnímu mostu. Most přejdeme na pravou

stranu. Cestou vidíme hrad, přírodní divadlo, vyhlídky na protějším kopci, kostel, faru, kozy, které spásají svahy pod hradem, řeku Ohři, obtékající hrad.

Ke konci tohoto velkého mostu jsou schody, které nás dovedou přímo do přírodního divadla. Zde se odehrávají různé koncerty populární hudby, opery, ale i vystoupení loketských dětí v závěru školního roku.

Jsou zde vzrostlé stromy, na kterých bylo v nedávné době vybudováno lanové centrum.

Tyto prostory přírodního divadla využíváme i na TV venku či sem dochází družina v odpoledních hodinách a tráví čas hrami.

Pokud se nechceme vracet po schodech vzhůru na most, můžeme mezi řadami lavic projít k široké cestě se schody a po této mírnější cestě vzhůru dojdeme do malého parčíku hned za mostem. Vlevo uvidíme most a po stejné cestě se můžeme vrátit zpět ke škole.

Delší cesta:

Začátek je stejný jako u kratší verze. Tentokrát ale nesejdeme po schodech dolů, ale přejdeme celý most po levé straně až k přechodu pro chodce. Bezpečně přejdeme na druhou stranu, kde jsou autobusové zastávky. Projdeme mezi nimi k dalšímu přechodu pro chodce a přejdeme opět bezpečně na druhou stranu, kde je chodník, po kterém se vydáme ke schodům, které směřují do parku k rybníčkům.

Pod schody uvidíme dřevěné prolézačky, lanovku, houpačky, kolotoč, klouzačku. Neopomeneme si přečíst informační ceduli pod schody, něco o jabloňovém svahu, který tam byl založen.

Už ze schodů uvidíme krásný park, dva rybníčky s lekníny, potůček (Kamenitý potok), který se vlévá do Ohře.

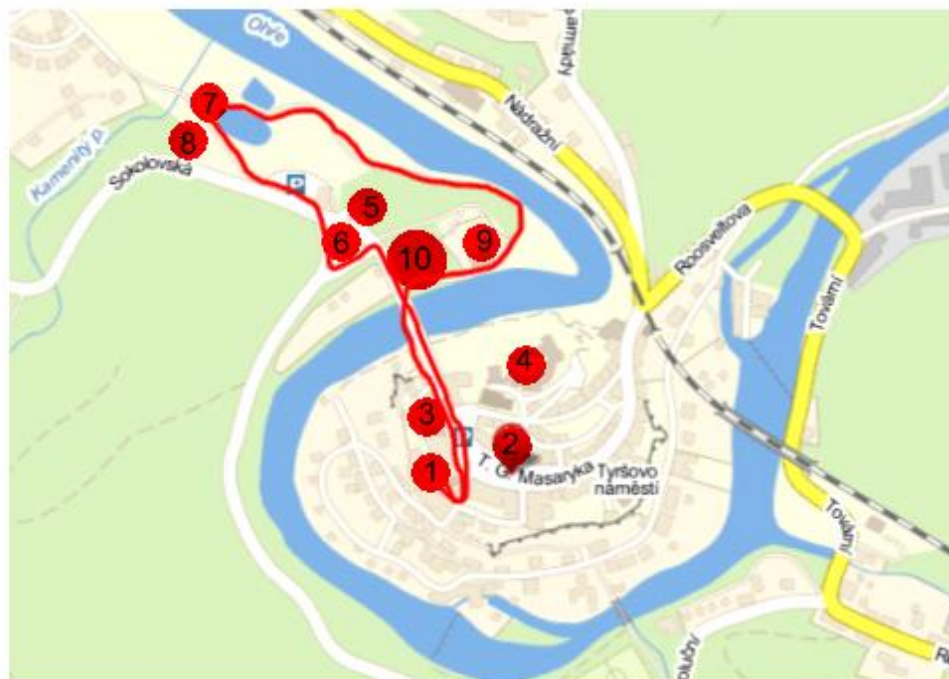
Pod schody se vydáme vpravo mezi rybníčky po pískové cestě, která nás dovede až do přírodního divadla. Odtud si můžeme vybrat cestu zpět buď po schodech přímo na most, nebo širokou cestou mezi sedadly, ta není tak příkrá.

U rybníčků je možné pozorovat žáby (v menším množství), kachny, labutě. Můžeme dojít až k soutoku Kamenitého potoka s řekou Ohří.

Hned za malým můstkem je travnaté hřiště, které se dá využít na tělesnou výchovu – hry na hřišti.

6.2.1 Plánek trasy č. 2 Přírodní divadlo

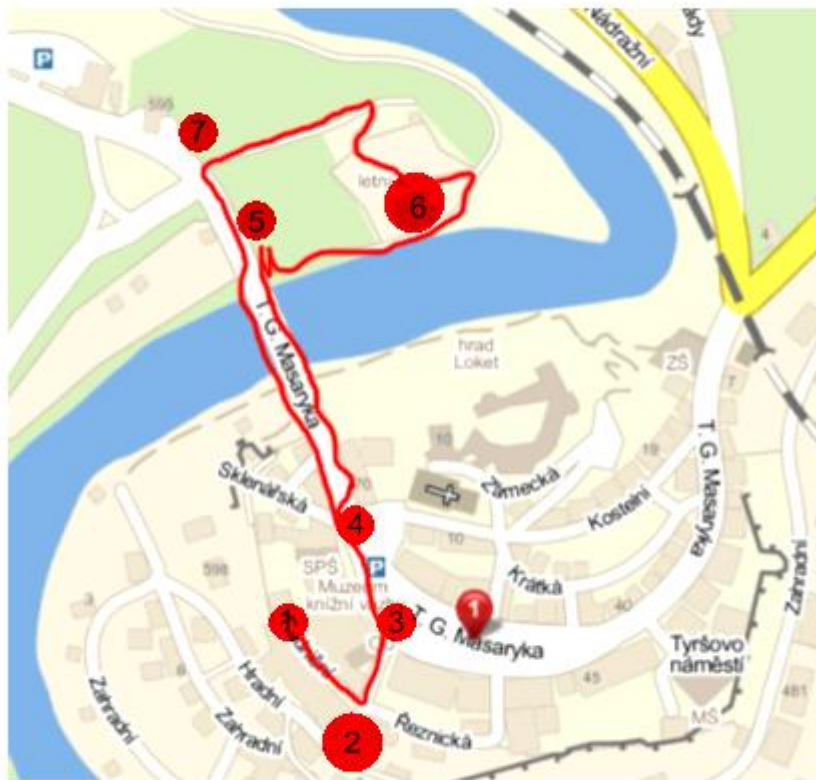
Delší trasa

Měřítko: 1: 12 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Průchod na hradby
4. Hrad Loket
5. Čerpací stanice
6. Autobusové nádraží
7. Rybníčky
8. Dětské hřiště
9. Přírodní divadlo
10. Lanové centrum

Kratší trasa

Měřítko: 1: 6 000

1. ZŠ Radniční
2. Rubičská věž
3. Náměstí
4. Průchod v domě
5. Schodiště z mostu
6. Přírodní divadlo
7. Čerpací stanice

Ilustrační fotografie(viz. Příloha 14.2.2)

6.3 Vycházka č. 3- Vyhlídky

Délka trasy: 2,5 km - 3,5 km (dle cesty, kterou se budeme vracet)

Délka chůze: 2 - 2,5 hodiny

Stručný popis terénu:

- 650 m rovina, dlážděná silnice, chodník, asfaltová silnice
- 250 m stoupání, zpočátku mírné, pak příkřejší, zpočátku široká lesní cesta, pak vyšlapaná pěšina
- 800 m rovina, lesní pěšina, chůze po vrstevnici (menší klesání, stoupání)
- 200 m terasovité klesání po pěšině
- 30 m schody dolů
- 350 m rovina, dlážděný chodník, houpací most, dlážděná silnice
- 300 m stoupání, chodník, schody, dlážděná silnice, chodník

Nejvhodnější využití trasy: listnaté a jehličnaté stromy, výhled na Loket, jarní rostliny, jarní tání, množství vody v potoce

Ročník: 3. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Orientace v terénu (viz. Hry a činnosti při vycházkách 9.5)

Pokud chceme pozorovat Loket zpozzdálí, vydáme se na vycházku po loketských vyhlídkách.

Opět bude výchozím stanovištěm ZŠ v Radniční ulici. Mezi Dvoranou a radnicí projdeme, dáme se po dlážděné cestě vlevo na náměstí. Jakmile dojdeme na náměstí, opět se vydáme po levé straně a dojdeme k velkému betonovému mostu, který přejdeme až k přechodu pro chodce.

Tentokrát nebudeme přecházet silnici, ale půjdeme dále po silnici ke starému německému pomníčku, kde jsou lavičky. U pomníčku přejdeme silnici na druhou stranu, kde vidíme informační tabuli a začátek vyhlídkové trasy.

Začátek vede po nezpevněné široké lesní cestě. Asi po 50 metrech je vlevo malý dřevěný můstek, který přejdeme a uvidíme vyšlapanou pěšinu směrem vzhůru. Tato pěšina nás dovede k první vyhlídce. Po této cestičce budeme putovat pořád dál vzhůru a obejdeme další vyhlídky. Můžeme se orientovat i pomocí (zelené) turistické značky. Na každé vyhlídce je překrásný výhled na město Loket i s hradem, řekou a domy.

Po přibližně dvoukilometrovém putování převážně listnatým lesem nás pěšina

dovede zpátky k silnici, kterou budeme přecházet v jiném místě, než jsme vycházku začali. Na druhé straně silnice jsou schody, které pokračují v další cestě.

Můžeme si vybrat. Jestli se chceme už vrátit zpátky do školy, dojdeme po chodníčku k houpacímu mostu přes řeku Ohři a na druhé straně můstku pokračujeme vlevo po málo frekventované silnici až k nově zrekonstruované vodní elektrárně a požární zbrojnici dobrovolných hasičů. Můžeme se vydat po schodech vzhůru a vyjdeme u Robičské věže hned pod Dvoranou a školou.

Pokud se chceme ještě projít, půjdeme po málo frekventované silnici dále. Po levé straně budeme míjet zahrádky, po pravé straně rodinné domky, zahradní restauraci.

Jakmile dojdeme na křižovatku, kde se schází 4 cesty, vybereme si tu, která je dlážděná velkými kameny a vede vzhůru k Robičské věži, Dvoraně a k ZŠ v Radniční ulici.

Další možnost je na křižovatce odbočit vlevo na cyklostezku, která vede přímo kolem řeky Ohře. Po ní se dostaneme pod velký betonový most, který jsme přecházeli na začátku naší cesty. Dole pod mostem můžeme obdivovat kozy, které se pohybují po strmých svazích pod hradem.

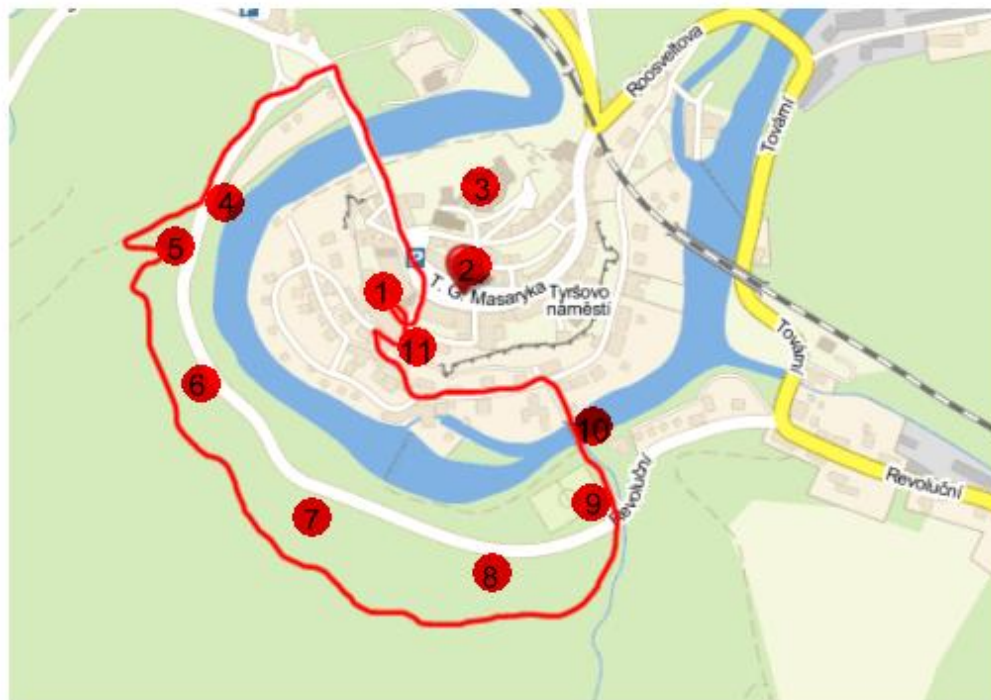
U mostu také uvidíme schody, po kterých můžeme vyjít vzhůru a ocitneme se na začátku náměstí. Hned za schody odbočíme vpravo a dostaneme se podél náměstí kolem radnice zpátky ke škole.

Pokud zapomeneme vystoupat schody vzhůru, můžeme pokračovat po cyklostezce kolem řeky dál. Záleží na nás, jestli vystoupáme za kozí ohradou vzhůru k betonové kapličce a ocitneme se u druhé budovy ZŠ, nebo pokračujeme dále kolem řeky, přejdeme koleje (pozor, jezdí zde vlaky) u tunelu (také zajímavý) a po chodníčku vpravo se ocitneme také u druhé budovy ZŠ. Projdeme celé náměstí zpátky k radnici, cestou máme možnost ho obdivovat v celé jeho kráse.

Jestliže se před houpacím mostem rozhodneme odbočit vlevo, určitě neprohloupíme. Projdeme kolem starého, zarostlého hřiště a po vyšlapané cestě půjdeme kolem řeky Ohře, kterou budeme mít pořád po pravé straně. Cestou uvidíme nově zrekonstruovaný splav (pozor, nesjízdný pro vodáky). Za splavem se trochu odchýlíme od řeky, protože cestička stoupá vzhůru ke skále. Dokonce malý kousek cesty projdeme skálou (Kolowratská skála). Nelekněte se divného zvířete nad vstupem do průchodu. Je to „Zepras“. Místní vtípalkové si k němu vymysleli i vlastní pověst.

6.3.1 Plánek trasy č. 3 Vyhlídky

Kratší trasa

Měřítko: 1: 12 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Hrad Loket
4. Pomník
5. První vyhlídka
6. Vyhlídka
7. Vyhlídka
8. Vyhlídka
9. Travnaté hřiště
10. Houpací most
11. Robičská věž

Delší trasa (několik možností návratu ke škole)

Měřítko: 1: 12 000

1. Náměstí
2. První vyhlídka
3. Vyhlídka
4. Vyhlídka
5. Vyhlídka
6. Potok
7. Houpací most
8. Stanice dobrovolných hasičů
9. Schody na most
10. Kozoo - kozy kamerunské
11. Altánek
12. Železniční přejezd

Měřítko: 1: 12 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Odbočka před houpacím mostem
4. Splav
5. Kolowratská skála
6. Schody na most

Ilustrační fotografie(viz. Příloha 14.2.3)

6.4 Vycházka č. 4- Supí potok

Délka trasy: 4,5 km

Délka chůze: 2- 2,5 hodiny

Stručný popis terénu:

- 600 m rovina, dlážděná silnice, chodník, asfaltová silnice
- 100 m klesání po schodech
- 250 m rovina, vyšlapaná pěšina, vpravo potok
- 25 m průchod tunelem pod silnicí, nutné přeskocit potok, pozor na kluzké kameny
- 50 m mírné stoupání lesní pěšinou k asfaltové lesní cestě
- 700 m rovina s kouskem velmi mírného stoupání po asfaltové cestě
- 100 m rovina, vyšlapaná pěšina v trávě kolem rybníka
- 1,3 km terasovité stoupání lesní cestou se spadaným listím
- 450 m mírné klesání po široké lesní cestě
- 400 m prudké klesání k asfaltové silnici (serpentiney kolem Lokte)
- 200 m rovina po asfaltové silnici, pozor na dopravní a bezpečnostní předpisy při chůzi po kraji silnice
- 400 m rovina, dlážděná silnice, chodník

Nejvhodnější využití trasy: jarní rostliny, stromy jehličnaté, listnaté, živočichové kolem rybníků, potok, využití dětského hřiště (prolézačky, kolotoč, klouzačka), beseda o lese, opékání v areálu „Supí potok“, hry v přírodě v lese, na louce, výhled na město Locket, na důl „Družba“, na Vřesovou, orientace v terénu podle hlavních orientačních bodů v krajině
Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Jarní rostliny (viz. Příloha 14.9), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Obojživelníci- vývoj žáby (viz. Příloha 14.7), Orientace v terénu (viz. Hry a činnosti při vycházkách 9.5)

Výchozím bodem je ZŠ v Radniční ulici. Začátek cesty je stejný jako u vycházky č. 3. U přechodu nebudeme pokračovat po silnici, ale přechod pro chodce přejdeme. Projdeme mezi autobusovými zastávkami k další zebře a přejdeme na betonový chodník. Vydáme se po něm vlevo, dojdeme ke schodům, které sejdeme. Už na schodech můžeme obdivovat park s rybníčky, dětské hřiště se zajímavými prolézačkami. Můžeme tento prostor využít s dětmi k odpočinku.

My ale pod schody budeme pokračovat vlevo. Projdeme přes dětské hřiště s prolézačkami a po úzké pěšince dojdeme přes loučku k tunelu pod silnicí, kterým teče Kamenitý potok. Pro děti je tato část vycházky velmi přitažlivá, protože musí překonat nejen potůček, ale i projít celým tunelem. Jediné období, kdy se nedá tunelem projít, je jarní tání. Potůček je rozvodněný a nedovolí nám uskutečnit tuto cestu. V ostatních obdobích teče v potůčku velmi malé množství vody.

Po průchodu tunelem uvidíme po pravé straně vyšlapanou lesní cestičku, která nás dovede po pár metrech k informační ceduli, kde se napojíme na asfaltovou silnici. Auto po ní jede jen zcela výjimečně. Na konci asfaltky je budova Loketských lesů (dříve výletní restaurace a prostory pro pionýry), kde mají kancelář a bydlí tam správce.

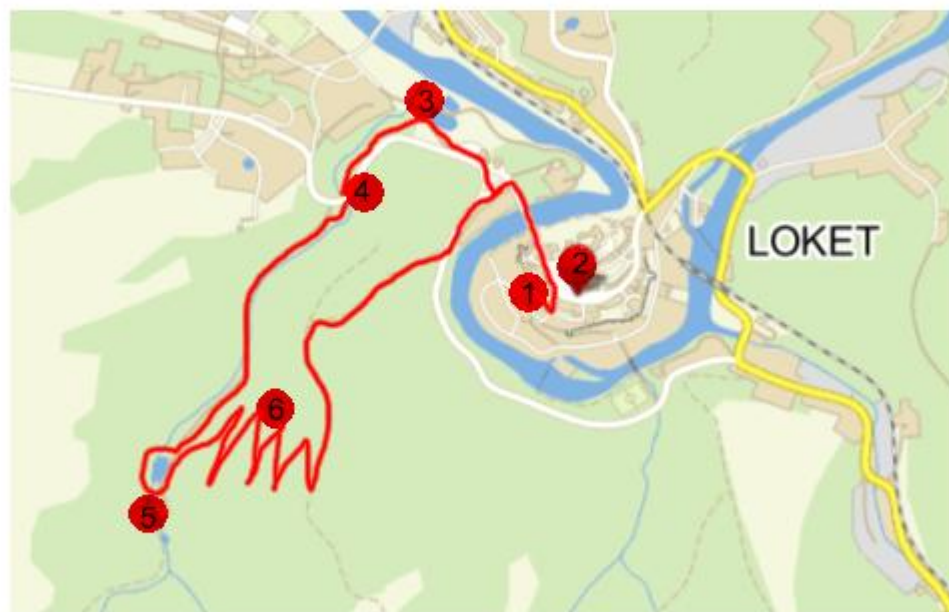
Je to celý areál, který využívají i místní skauti a organizují si tam letní skautský tábor. U tohoto areálu je také uměle vytvořené jezírko, kde můžeme pozorovat vývoj žáby, kachny, které zde hnízdí, ryby ve vodě. U rybníka je také informační cedule, za kterou začíná stoupat vzhůru vyšlapaná pěšina v listí.

Opět máme několik možností, jak se dostat zpět ke škole. První možnost je stoupaní po pěšině za informační cedulí. Stoupaní je terasovité, protože kopec je velmi prudký. Po kilometru stoupaní nás cesta dovede na vrchol kopce, kde vyšlapaná pěšina vyústí na širokou polní cestu. Pokud se po ní vydáme vlevo, povede nás tato lesní cesta z kopce k silnici. U silnice je prostor, kde se můžeme seřadit a napojit se na silnici, po které půjdeme vlevo asi 100 metrů. Silnici přejdeme po přechodu a po chodníku přes most se dostaneme zpátky ke škole.

Jestliže po terasovitém výstupu do kopce odbočíme na lesní cestu vpravo, musíme dojít do první levotočivé zatáčky, ve které je cesta zarostlá trávou. Je zarostlá jen částečně, po ujití pár desítek metrů se změní v cestu ušlapanou. Cestou mineme nové lavičky udělané z jednoho kusu stromu. Také u pomníku je nově vybudované odpočinkové místo. Touto vyšlapanou cestou se dostaneme k silnici, kterou musíme přejít, a po schodech na druhé straně musíme sejít dolů. Po chodníčku dojdeme k řece Ohři, přes kterou vede nově zrekonstruovaný houpací most. Na druhém břehu přejdeme málo frekventovanou silnici a hned začneme stoupat vzhůru. Dojdeme po ní pod Robičskou věž, kolem ní a Dvorany projdeme k výchozímu místu.

6.4.1 Plánek trasy č. 4 Supí potok

Kratší trasa

Měřítko: 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Rybníčky
4. Průchod tunelem pod silnicí
5. Rybník, Supí potok
6. Terasovité stoupání

Delší trasa

Měřítko: 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Terasovité stoupání nad Supím potokem
4. Odbočka ke kříži
5. Zarostlé hřiště

Ilustrační fotografie(viz. Příloha 14.2.4)

6.5 Turistická vycházka - Kemp

Délka trasy: 3,6 km

Délka chůze: 1,5 - 2 hodiny

Stručný popis terénu:

- 450 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici, s mírným stoupáním ze začátku cesty (30 m)
- 200 m klesání po dlážděném chodníku, na konci pozor při přecházení hlavní silnice
- 1,2 km rovina po asfaltové cyklostezce do kempu
- 1,1 km rovina zpět po asfaltové cyklostezce
- 100 m mírné stoupání a po přejití silnice klesání
- 400 m po dlážděné cyklostezce
- 100 m prudké stoupání se schody
- 50 m rovinka ke škole

Cestu je vhodné prodloužit o část, která je naznačena v plánu trasy č. 5 a popis je součástí trasy č. 6.

Nejvhodnější využití trasy: jarní rostliny, opékání vuřtů, rostliny na zahrádkách, krmelec, krmítko, ptačí budka, pramen v přírodě, domácí zvířata, pozorování toku řeky Ohře, zimní přikrmování zvěře

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Historické památky (viz. Příloha 14.6), Jarní rostliny (viz. Příloha 14.9), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5)

Tuto vycházku lze uskutečnit v každém ročním období. Na vycházce lze pozorovat řeku Ohři, lidská obydlí, hodiny, stromy, rostliny, domácí zvířata, krmítko, budku, krmelec, pitnou vodu v přírodě – pramen, možnost rozdělání ohně v kempu.

Je to vycházka kratší. Délka se bude pohybovat od 1 – 2 hodin. Celkem ujdeme asi 3 km. Od budovy ZŠ v Radniční ulici se vydáme mezi Dvoranou a radnicí přes málo frekventovanou dlážděnou silnici.

Po pravé a levé straně budeme míjet restauraci, penziony. Dojdeme k nepovolenému parkovišti, odkud je krásný výhled na jez na řece Ohři a na hradby (městské opevnění). Dále se vydáme vlevo mezi nově vzniklým barem a známým letitým hotelem „Bílý kůň“ (pokud je hotel otevřen, má v provozu terasu, stojí za to se tam podívat; dříve na terase hrála hudba a tancovalo se tam; část terasy je zastřešená a říká se jí Goethova vyhlídka).

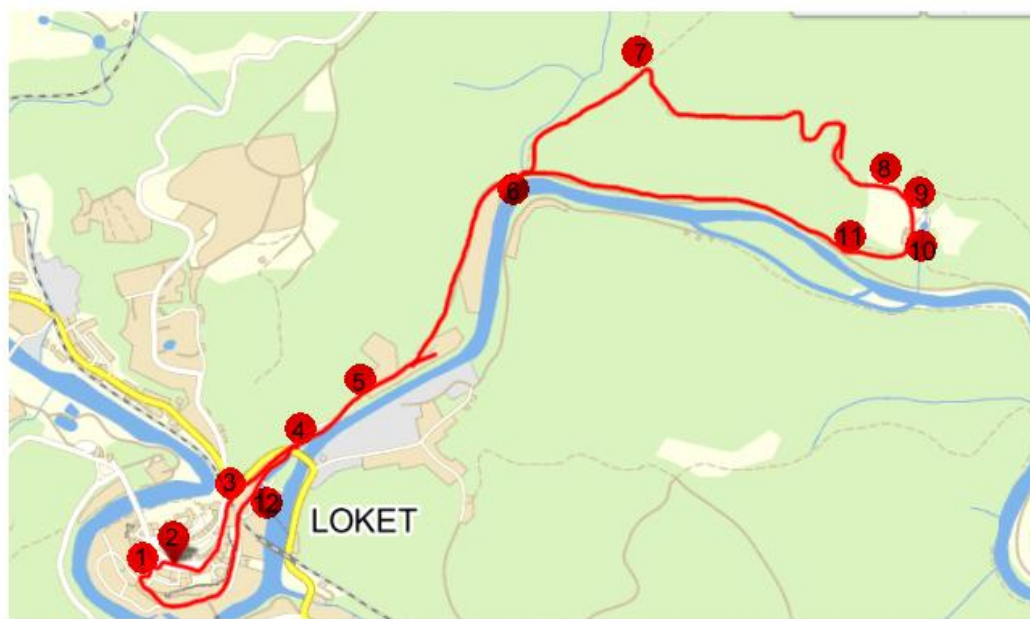
Jakmile se před námi otevře náměstí, pustíme se vpravo směrem dolů na konec náměstí. Budeme se držet pravého chodníku, který nás dovede okolo kapličky na křižovatce, průchodem vybudovaným v domě projdeme a ocitneme se na křižovatce u mostu. Vedle nového mostu si můžeme všimnout zbytků mostů starých. My nejdříve přejdeme málo frekventovanou silnici k novému mostu a hned přejdeme hlavní silnici na druhou stranu, kde vede ještě kousek chodníku. Pak už musíme jít po místní komunikaci, která slouží i jako cyklostezka.

Projdeme kolem čističky odpadních vod, která je zabudovaná ve skále, a také projdeme kolem památného stromu „břečťan v Lokti“. Po silničce se vydáme dál, cestou můžeme pozorovat to, čemu se chceme věnovat. Po 250 metrech dojdeme k místu, kde celý rok teče pramen, ve kterém je pitná voda. Zde můžeme pozorovat krmítko, krmelec, budku - určit rozdíl, k čemu slouží. Můžeme být připraveni a něco do toho krmítka a krmelce dát.

Pokračujeme po cyklostezce dál. Budeme procházet mezi lesy, zahrádkami až do kempu, který se rozkládá u břehu řeky Ohře. Je to kemp vodácký a v sezóně je velmi využívaný. Zde si po domluvě můžeme rozdělát oheň a opéct vuřty.

Stejnou cestou se budeme vracet zpět ke škole. U mostu nemusíme jít nahoru na náměstí. Můžeme jít pořád rovně Zahradní ulicí a projít si městské opevnění v jiné části. Cestou uvidíme po levé straně ostrov, na kterém je malá vodní elektrárna ve vlastnictví Povodí Ohře. Projdeme kolem policejní stanice až k hradbám zpět ke škole.

6.5.1 Plánek trasy č. 5 Kemp

Měřítko: 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Kaplička sv. Anny
4. Čistička ve skále, památný strom břecťan
5. Studánka, pramen
6. Kemp
7. Rozcestí (Farma Hory)
8. Jurta
9. Kamenný kříž
10. Statek Vildenava
11. Stará cínová štola
12. Vodní elektrárna

Ilustrační fotografie(viz. Příloha 14.2.5)

6.6 Turistická vycházka- Farma Hory

Délka trasy: 7,5 km

Délka chůze: 3,5 - 4 hodiny

Stručný popis terénu:

- 450 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici, s mírným stoupáním ze začátku cesty (30 m)
- 200 m klesání po dlážděném chodníku, na konci pozor při přecházení hlavní silnice
- 1,2 km rovina po asfaltové cyklostezce do kempu
- 500 m prudké stoupání po lesní zpevněné cestě
- 800 m do mírnějšího kopce po širší zpevněné lesní cestě
- 600 m rovina, část po lesní zpevněné cestě, část po asfaltové cestě
- 600 m rovina zpět
- 800 m mírné klesání po lesní zpevněné cestě (dojdeme na rozcestí, kde můžeme odbočit vlevo a cestu si prodloužit k jurtě a osamocenému stavení)
- 500 m prudké klesání po užší lesní cestě
- 1,1 km rovina zpět po asfaltové cyklostezce
- 100 m mírné stoupání a po přejití silnice klesání
- 400 m po dlážděné cyklostezce
- 100 m prudké stoupání se schody
- 50 m rovinka ke škole

Nejvhodnější využití trasy: pozorování lesní zvěře (jeleni, mufloni, daňci, divoká prasata-ve velké oboře), vývoj žáby v rybníčkách na farmě, jarní rostliny, opékání vuřtů na farmě nebo v kempu, rostliny na zahrádkách, krmelec, krmítko, ptačí budka, pramen v přírodě, domácí zvířata, pozorování toku řeky Ohře, zimní příkrmování zvěře

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Obojživelníci - vývoj žáby (viz. Příloha 14.7), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5)

Od budovy ZŠ v Radniční ulici se vydáme mezi Dvoranou a radnicí přes málo frekventovanou dlážděnou silnici.

Po pravé a levé straně budeme míjet restauraci, penziony. Dojdeme k nepovolenému parkovišti, odkud je krásný výhled na jez na řece Ohři a na hradby (městské opevnění). Dále se vydáme vlevo mezi nově vzniklým barem a známým letitým

hotelem „Bílý kůň“ (pokud je hotel otevřen, má v provozu terasu, stojí za to se tam podívat; dříve na terase hrála hudba a tancovalo se tam; část terasy je zastřešená a říká se jí Goethova vyhlídka).

Jakmile se před námi otevře náměstí, pustíme se vpravo směrem dolů na konec náměstí. Budeme se držet pravého chodníku, který nás dovede okolo kapličky na křižovatce, průchodem vybudovaným v domě projdeme a ocitneme se na křižovatce u mostu. Vedle nového mostu si můžeme všimnout zbytků mostů starých. My nejdříve přejdeme málo frekventovanou silnici k novému mostu a hned přejdeme hlavní silnici na druhou stranu, kde vede ještě kousek chodníku. Pak už musíme jít po místní komunikaci, která slouží i jako cyklostezka.

Projdeme kolem čističky odpadních vod, která je zabudovaná ve skále, a také projdeme kolem památného stromu „břečťan v Lokti“. Po silničce se vydáme dál, cestou můžeme pozorovat to, čemu se chceme věnovat. Po 250 metrech dojdeme k místu, kde celý rok teče pramen, ve kterém je pitná voda. Zde můžeme pozorovat krmítko, krmelec, budku - určit rozdíl, k čemu slouží. Můžeme být připraveni a něco do toho krmítka a krmelce dát.

Pokračujeme po cyklostezce dál. Budeme procházet mezi lesy, zahrádkami až do kempu, který se rozkládá u břehu řeky Ohře. Je to kemp vodácký a v sezóně je velmi využíván. Zde si po domluvě můžeme rozdělát oheň a opéct vuřty.

Z kempu pokračujeme přes potůček a ihned za ním se vydáme cestou vlevo vzhůru do kopce. Cestou můžeme pozorovat hlavně přírodu (rostliny a živočichy). Z cesty neuhýbáme a pořád stoupáme vzhůru. Po 500 metrech se stoupání změní v rovinku.

Po pravé straně můžeme pozorovat v ohradě daňky, jeleny, laně, divoká prasata. Úplně nahoře jsou dva malé rybníčky, ve kterých je možné pozorovat vývoj žáby (ve správném období - jarním). Z lesní cesty vyjdeme na asfaltovou, která nás napravo dovede až k restauraci. Pokud máme domluvenou exkurzi, tak se o nás postarají, ukážou nám lesní zvěř, koně aj. Zde je také možnost opékat vuřty, které si předem domluvíme. Odtud se můžeme stejnou cestou vydat zpět ke škole.

Pokud nám zde zbyde čas, můžeme vycházku trochu prodloužit a podívat se na jurtu a staré, osamocené hospodářské stavení (v dnešní době v rekonstrukci). Až budeme z farmy v Horách scházet dolů z prudkého kopce, přibližně v polovině je rozcestí 4 cest. My se vydáme po cestě, kterou máme po levé ruce, a po ní pokračujeme až k jurtě. Cesta není náročná. Většinou rovinka, trochu mírné stoupání a klesání. Po zhlédnutí jurty jdeme po cestě k rozcestí, na kterém se vydáme napravo. Tam už uvidíme statek, kolem kterého

projdeme a držíme se cesty vpravo.

Po větším klesání dlouhém asi 200 m vyjdeme na cyklostezce vedoucí z Lokte směrem na Svatošské skály. Po pravé straně uvidíme bývalou cínovou štolu. Můžeme si přečíst informační ceduli a vydat se zpátky po cyklostezce směrem ke kempu. Od kempu nás dovede stejná cesta ke škole.

6.6.1 Plánek trasy č. 6 Farma Hory

Měřítko: 1: 24 000

1. Kemp	6. Jurta
2. Rozcestí	7. Kamenný křížek
3. Obora	8. Statek Vildenava
4. Rybníčky	9. Bývalá cínová štola
5. Farma Hory, restaurace	

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.6)

6.7 Turistická vycházka - Staré Sedlo

Délka trasy: 9,25 km

Délka chůze: 3,5 - 4 hodiny

Stručný popis terénu:

- 600 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici
- 100 m schody dolů k rybníčkům
- 100 m rovina po pískové zpevněné cestě
- 750 m asfaltová cesta přes most, cyklostezka
- 2,5 km po lesní cestě kolem řeky k houpacímu mostu u Starého Sedla, je využívána jako cyklostezka
- 100 m zacházka ke štole
- 600 m stoupání po lesní cestě k železničnímu mostu
- 2 km mírné stoupání po široké lesní cestě prokládané panely
- 150 m prudké klesání přes les po pěšině k bývalému koupališti
- 450 m mírné klesání po asfaltové cestě k čerpací stanici
- 800 m asfaltový chodník nebo silnice přes sídliště zpět k rybníčkům v přírodním divadle
- 600 m po zpevněné pískové cestě přírodním parkem k amfiteátru, ke schodům
- 100 m do schodů na most
- 400 m přes most zpátky ke škole

Nejvhodnější využití trasy: jarní rostliny, pozorování toku řeky Ohře, orientace v přírodě, hry na dětském nebo sportovním hřišti, v lese, odhadování vzdáleností, bývalá štole, půdní eroze, informační cedule o fauně a flóře v okolí řeky Ohře

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Roční doby (viz. Příloha 14.8), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Jarní rostliny (viz. Příloha 14.9)

Na této vycházce můžeme v jarním období pozorovat množství jarních květin, např. prvosenku jarní, orsej jarní, blatouch bahenní, podběl obecný, sněženku podsněžník, bleduli jarní a další. V létě a na podzim nejspíše budeme pozorovat známé stromy, keře a rostliny, které se rozšířily jako velmi intenzivní plevely (bolševník, netýkavka, křídlatka). Skoro celá cesta vede kolem řeky Ohře.

Začátek cesty je u ZŠ Radniční. Projdeme mezi Dvoranou a radnicí směrem k dlážděné cestě. Po ní vlevo dojdeme k náměstí. Tam se vydáme vpravo po chodníku z betonových kostek, projdeme celé náměstí a u pomníku J. W. Goetha sejdem po levém chodníčku dolů k vlakovému nádraží. U něj přejdeme po přechodu pro chodce na druhou stranu a dále jdeme po chodníčku až k místnímu obchodu. U něj přejdeme zpátky na druhou stranu a opět po betonovém chodníčku jdeme až k mostu.

Před mostem přejdeme na asfaltovou cyklostezku a po ní pokračujeme pořád podél řeky Ohře. U železného pěšího mostu sejdem na písčitou pěšinu a jdeme po ní dál. Cestou můžeme sledovat stromy, keře, osídlení, vidět starý a nový Locket, řeku Ohři.

Cestou míjíme staré vodní stavby. Po písčité a kamenité, někde i bahnitě cestě dojdeme k dřevěnému houpacímu mostu přes řeku Ohři směrem do Starého Sedla. Na druhé straně mostu je stará důlní štola a zase si na informační ceduli můžeme vše přečíst.

V této části cesty záleží na nás, jestli si budeme chtít prohlédnout Staré Sedlo, anebo přejdeme zpět po mostě a rozhodneme se pro cestu zpátky, nebo k silničnímu mostu u Petry. Je to nejvyšší obloukový most v Evropě stavěný tímto způsobem. Podél řeky Ohře se dá dojít až do Královského Poříčí, kde je statek Bernard. Konají se tam různé akce, přibližující stará řemesla dnešním dětem. Chovají zde hospodářská zvířata (slepice, kachny, husy, kozy, koně) a mají zde sídlo i včelaři, kteří vedou kroužek včelařů pro celé široké okolí.

Pokud se rozhodneme už u houpacího mostu pro cestu zpět, jsou jen dvě možnosti. První možností je ta samá cesta, po které jsme přišli. Druhá možnost nás provede přes koleje, listnatým lesem, kolem nově vybudované silnice R6, kolem hřbitova Nového Sedla a Lokte.

Jestliže se rozhodneme pro tuto cestu, vydáme se hned za houpacím mostem vpravo. Po 50 metrech se cesta rozděluje. My si vybereme cestu vlevo, která nejdříve prudčeji, pak mírněji stoupá. Stoupání trvá jen 100 m. Před námi se otevře volnější prostranství s loukou a železniční most, přes který musíme přejít. Zde můžeme názorně děti poučit o nebezpečí trolejí a o bezpečném chování v okolí vlaků.

Po přejití mostu jdeme cestou vpravo. Je to cesta většinou panelová a nemůžeme z ní nikam uhnout. Procházíme smíšenými lesy. Můžeme určovat jednotlivé druhy stromů. V závěru cesty se ocitneme vedle frekventované silnice R6. Dojdeme až na konec panelové cesty a pěšinou vpravo dojdeme k bývalému koupališti a rekreačnímu areálu. V nynější době je bazén zasypan a středisko zdevastované.

Po málo frekventované asfaltové silnici dojdeme k vodárně a k mostu, kolem kterého jsme také šli. Můžeme jít stejnou cestou zpět. Pokud se chceme projít kolem hřbitovů, nebudeme odbočovat na pěší cestu k bývalému koupališti, ale půjdeme kousek z panelové cesty po málo frekventované asfaltové silnici směrem k Lokti. Cestou mineme hřbitov Nového Sedla. Tam musíme přejít silnici u tří kamenných křížů a po nově vybudované pískové cestě projdeme kolem loketského hřbitova.

Aby se zvýšila bezpečnost chodců v této části cesty, musela být odstřelena část skály u silnice. Až budeme scházet v této části kopce, naskytne se nám nádherný pohled na hrad Loket i město Loket. Cestou uvidíme dvě rozestavěné a zanedbané budovy, které dříve sloužily jako nemocnice. Pod kopcem se napojíme na cestu, kterou jsme přišli, a po ní můžeme dojít zpět ke škole. Opět se nabízí i jiné cesty, ale to by bylo nekonečné psaní, kudy by se dalo jít.

6.7.1 Plánek trasy č. 7 Staré Sedlo

Měřítko 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Náměstí
3. Čerpací stanice
4. Travnaté víceúčelové hřiště
5. Přečerpávací stanice
6. Strom, který je fotografován
v různých ročních obdobích
7. Houpací most do Starého Sedla
8. Bývalá důlní štola
9. Most přes koleje
10. Bývalé koupaliště
11. Sídliště
12. Dětské hřiště
13. Amfiteátr

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.7)

6.8 Turistická vycházka - Nové Sedlo „Anna“

Délka trasy: 7,5 km

Délka chůze: 3,5 - 4 hodiny

Stručný popis terénu:

- 600 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici
- 100 m schody dolů k rybníčkům
- 100 m rovina po pískové zpevněné cestě
- 750 m asfaltová cesta přes most, cyklostezka
- 600 m stoupání po asfaltové cestě kolem bývalého koupaliště k silnici vedoucí do Královského Poříčí
- 200 m po silnici (nutné dbát pravidel pro chůzi po silnici)
- 600 m po asfaltové cestě, místy pěšina k rybníku „Anna“
- 700 m po málo frekventované silnici nebo chodníku přes Nové Sedlo k lomu „Družba“
- 1,5 km zpět po stejné cestě na silnici do Královského Poříčí (zde se můžeme rozhodnout pro stejnou cestu zpět, nebo se do Lokte vrátíme kolem hřbitovů a kamenných křížů)
- 2,2 km zbytek cesty (obě varianty)

Nejvhodnější využití trasy: Tuto cestu bych nejvíce zaměřila na pozorování přírody. Jak člověk ochraňuje nebo devastuje přírodu. Budeme procházet pěknou přírodou, ale podíváme se taky do těsné blízkosti povrchového dolu Družba, cestou mineme nejen kontejnery na tříděný odpad, ale i černé skládky v lese.

Ročník: 3. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Třídění odpadů (viz. Hry a činnosti na vycházkách 9.8)

Cesta začíná u ZŠ v Radniční ulici. Projdeme po asfaltové silnici mezi Dvoranou a radnicí. Na konci navazuje dlážděná komunikace. Vydáme se vlevo a dojdeme na náměstí. Jakmile se před námi rozprostře náměstí v celé své kráse, vydáme se vlevo po dlážděném chodníku. Po něm dojdeme k betonovému mostu, přes který přejdeme.

Pokračovat v cestě můžeme přes přírodní divadlo nebo za benzínovou čerpací stanicí po schodech dolů k rybníčkům. Zde se obě cesty zase sejdou a pokračujeme po asfaltce kolem dětského hřiště, fotbalového hřiště směrem k panelákům. Dá se opět zvolit dvojí cesta.

První vede rovně přes sídliště k železničnímu pěšímu mostu. Nebo silniční most hned za fotbalovým hřištěm můžeme přejít a napojit se na nově vyasfaltovanou cyklostezku.

Obě cesty se sejdou u čerpačky na jezu u železného mostu pro pěší. U této čerpačky se vydáme do táhlého kopce. Cesta vede lesíkem, kolem bývalého koupaliště až na křižovatku se silnicí, která vede do Královského Poříčí.

Po této silnici se vydáme vlevo, přejdeme silniční most a hned za mostem uhneme vpravo, kde je vyšlapaná pěšina. Pokud nechceme jít po této pěšině, můžeme za mostem jít ještě 50 metrů a vydat se po široké cestě.

Tudy dojdeme až k rybníku, který se jmenuje „Anna“. Nově vybudované břehy, schody do vody, mělčina pro malé děti vybízejí v horkém létě ke koupání. V zimě je využíván na bruslení. My projdeme kolem Anny a po asfaltové silnici v protisměru jednosměrkou projdeme Nové Sedlo k prolézačkám.

Druhá cesta vlevo za prolézačkami nás dovede na křižovatku, kterou projdeme rovně. Dále budeme mít po pravé straně důl Družba a po levé straně zahrádky a domky se zahrádkami. Aby nebyl výhled ze zahrádek tak ponurý, vysadili tam smrčky, borovice a postavili plot, který brání ve výhledu na měsíční krajinu dolu. Po sto metrech dojdeme k místu, kde je bezpečný výhled na důl.

Stejnou cestou se dostaneme zpátky do Lokte. Cestou můžeme narazit na černé skládky v lese, na nádoby na třídění odpadů. O všem si promluvíme. Necháme žáky, aby sami řekli, jaká příroda se jim líbí. Jak by se zachovali, kdyby někoho viděli zakládat černou skládku. Zda umí třídit odpady. Jestli se už s něčím takovým setkali.

6.8.1 Plánek trasy č. 8 Nové Sedlo – „Anna“

Měřítko: 1: 47 000

1. ZŠ Radniční	7. Rybník „Anna“
2. Amfiteátr	8. ZŠ Nové Sedlo
3. Sídliště	9. Zahrádky
4. Čerpací stanice	10. Důl Družba
5. Bývalé koupaliště	11. Kamenné kříže
6. Most	12. Kozoo

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.8)

6.9 Turistická vycházka - Hájenka

Délka trasy: 6 km

Délka chůze: 3,5 - 4 hodiny

Stručný popis terénu:

- 450 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici, s mírným stoupáním ze začátku cesty (30 m)
- 200 m klesání po dlážděném chodníku, na konci pozor při přecházení hlavní silnice
- 100 m přes silniční most po chodníku
- 300 m po minimálně frekventované asfaltové silnici
- 700 m prudké stoupání částečně po asfaltové silnici, částečně široká lesní cesta
- 100 m rovinka po široké lesní cestě
- 850 m prudké stoupání po lesní cestičce k odpočívadlu a k ohništi
- 1,2 km po zpevněné cyklostezce, mírné či větší klesání k hájence (vhodný prostor pro hry)
- 600 m klesání v úvozové cestě k dubovému háji
- 150 m prudší klesání po lesní pěšině k asfaltové silnici
- 300 m klesání po asfaltové silnici směrem k bývalé porcelánce
- 400 m rovina k silničnímu mostu a přes most
- 700 – 800 m zpět ke škole spodní nebo vrchní cestou (část rovina, část stoupání)
Po modrém značení v mapce lze cestu zkrátit k hájence. Modré označení měří 850 metrů.

Nejvhodnější využití trasy: pozorování lesní zvěře (srny, divoká prasata), jarní rostliny, opékání vuřtů, rozdělávání ohně, rostliny na zahrádkách, krmelec, domácí zvířata, pozorování toku řeky Ohře, pozorování stromů, podzimní sběr kaštanů a žaludů, zimní pozorování stop zvířat, orientace v terénu

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Jarní rostliny (viz. Příloha 14.9), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Orientace v terénu (viz. Hry a činnosti na vycházkách 9.5)

Výborná vycházka zaměřená na pobyt v přírodě. Hry v přírodě, rozdělávání ohně, opékání vuřtů, odhady vzdáleností.

Cesta začíná v ul. Radniční u ZŠ. Projdeme mezi Dvoranou a radnicí k dlážděné

silnici. Za Dvoranou se vydáme vpravo. Sejdeme kolem polorozpadlé Dvorany. Na protější straně silnice za Robičskou věží uvidíme zábradlí, které nám značí, že je tam cesta mezi domky dolů do Zahradní ulice.

Sejdeme po starých kamenných schodech a vyjdeme naproti soukromé vodní elektrárně, nově zrekonstruované. My se po málo frekventované silnici vydáme vlevo až k hlavní silnici. Cestou uvidíme po levé straně městské opevnění, terasy domů a hotelů. Po pravé straně je řeka, houpací most, policejní stanice (dříve jídelna a družina ZŠ), exekuční úřad (dříve MŠ a ZŠ 1. stupeň ☺), zbytky dvou starých mostů, železniční most, tunel.

Po novém mostě přejdeme na druhou stranu řeky. Na vhodném a přehledném místě přejdeme na druhou stranu mostu a vydáme se kolem bývalých budov loketské porcelánky Epiag, která donedávna ještě fungovala a měla velkou historickou hodnotu. Nyní je areál, až na pár výjimek, prázdný. Po pravé straně využívá prostory k pronajmutí vodáckého vybavení firma „Dronte“. Půjčují rafty, kánoe, pádla a další vodácké vybavení.

My popotujeme kolem bývalého Epiagu. Po 150 metrech se nám cesta rozdvojuje. Nás bude zajímat ta obtížnější, to znamená cesta do kopce. Je to opravdu táhlý, prudký kopec. Půjdeme asi 1 km po částečné asfaltce, za závorou už je jen zpevněná lesní cesta, protože se část využívá jako cyklostezka. My stoupáme po této zpevněné cestě až k úseku, který je mírnější, a uvidíme několik cest do lesa.

Nás osloví cesta označená žlutou turistickou značkou. Je to už jen lesní pěšina. Opět nás čeká stoupaní asi 2 km. Cestou uvidíme zajímavé tvary stromů, různé druhy stromů. V létě a na podzim můžeme hledat houby. Odměnou nám po tomto stoupaní bude nádherně připravené odpočinkové místo s přístřeškem, ohništěm, dřevem a místem, kde se dají hrát i různé hry.

Abychom nešli stejnou cestou dolů, budeme se vracet kousek po zpevněné cyklostezce k bývalé hájence. Nyní je tam zbudován krmelec, místo pro výcvik loveckých psů a louka, na které opět můžeme hrát různé hry.

Na podzim je zde spousta kaštanů, které můžeme nasbírat a připravit pro zvěř na zimu. Z tohoto místa se dostaneme zarostlou cestou mezi vzrostlými stromy. Cesta vede z kopce a je vymletá vodou. Je kamenitá a zasypaná popadaným listím.

Dojdeme k dubovému háji, který je na kamenitém ostrovu. Opatrně dojdeme na kraj, kde je nádherný, neobvyklý výhled na Loket. Zde můžeme zase sbírat žaludy pro lesní zvěř. Po pěšině sejdeme k asfaltové silnici, kterou jsme šli na začátku. Odtud už půjdeme stejnou cestou zpět.

6.9.1 Plánek trasy č. 9 Hájenska

Měřítko: 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Vodní elektrárna
3. Městské opevnění
4. Policie ČR
5. Bývalá porcelánka
6. Stoupání po cyklostezce
7. Stoupání po lesní pěšině
8. Prostor pro opékání
9. Výhled na protější břeh řeky Ohře
10. Hájenska, krmelec, prostor pro hry
11. Lesní pěšina vymletá vodou
12. Dubový háj, výhled na Loket
13. Rybníček

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.9)

6.10 Turistická vycházka - Křížek

Délka trasy: 7,5 km

Délka chůze: 3,5 - 4 hodiny

Stručný popis terénu:

- 450 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici, s mírným stoupáním ze začátku cesty (30 m)
- 200 m klesání po dlážděném chodníku, na konci pozor při přecházení hlavní silnice
- 1,2 km rovina po asfaltové cyklostezce do kempu
- 500 m prudké stoupání po lesní zpevněné cestě
- 1,1 km po širší lesní cestě; cestou mírné klesání stoupání k jurtě a kamennému křížu na rozcestí
- 350 m prudší stoupání vlevo za kamenným křížem lesní pěšinou
- 1 km lesní cestou, mírné stoupání či rovinka převážně bukovým lesem (vzrostlé, statné buky) k vrásčitému kameni
- 400 m vpravo za vrásčitým kamenem vyšlapaná pěšinka ke skále (cestou přelézání skalních útvarů pomocí řetězů přidělaných na skále)
- stejnou cestou zpátky nebo
- 400 m zpět k vrásčitému kameni, hned za ním se vydáme vpravo
- 500 m rovina po lesní pěšině, dojdeme k široké lesní cestě
- 1 km prudší klesání po široké lesní cestě, dojdeme k cyklostezce kolem řeky Ohře
- 1,2 km rovina do kempu
- 1,9 km rovina po málo frekventované asfaltové silnici ke škole (cestou jen jedno stoupání 200 m)

Nejvhodnější využití trasy: pozorování lesní zvěře (jeleni, mufloni, daňci, divoká prasata-ve velké oboře), jarní rostliny, opékání vuřtů, rostliny na zahrádkách, krmelec, krmítko, ptačí budka, pramen v přírodě, domácí zvířata, pozorování toku řeky Ohře, lidská obydlí-jurta, statek Vildenava

Ročník: 1. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Orientace v terénu (viz. Hry a činnosti na vycházkách 9.5), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4)

Pokud chceme nádherný a neobvyklý výhled na koryto řeky Ohře, s dohledem až na vrcholky Krušných hor, s trochou „horolezectví“, tak si vybereme tuto trasu.

Od budovy ZŠ v Radniční ulici se vydáme mezi Dvoranou a radnicí přes málo frekventovanou dlážděnou silnici. Po pravé a levé straně budeme míjet restauraci, penziony. Dojdeme k nepovolenému parkovišti, odkud je krásný výhled na jez na řece Ohři a na hradby (městské opevnění).

Dále se vydáme vlevo mezi nově vzniklým barem a známým, letitým hotelem „Bílý kůň“. (Pokud je hotel otevřen a má v provozu terasu, stojí za to se tam podívat. Dříve na terase hrála hudba a tancovalo se tam. Část terasy je zastřešená a říká se jí Goethova vyhlídka.) Jakmile se před námi otevře náměstí, pustíme se vpravo směrem dolů na konec náměstí. Budeme se držet pravého chodníku, který nás dovede okolo kapličky sv. Anny na křižovatce k průchodu vybudovanému v domě a ocitneme se na křižovatce u mostu. Vedle nového mostu si můžeme všimnout zbytků mostů starých.

My nejdříve přejdeme málo frekventovanou silnici k novému mostu a hned přejdeme na druhou stranu, kde vede ještě kousek chodníku. Pak už musíme jít po místní komunikaci, která slouží i jako cyklostezka. Projdeme kolem čističky odpadních vod, která je zabudovaná ve skále, a také projdeme kolem památného stromu „břečťan“.

Po silničce se vydáme dál, cestou můžeme pozorovat to, čemu se chceme věnovat. Po 150 metrech dojdeme k místu, kde celý rok teče pramen, ve kterém je pitná voda. Zde můžeme pozorovat krmítko, krmelce, budku - určit rozdíl, k čemu slouží. Můžeme být připraveni a něco do krmelce či krmítka dát.

Pokračujeme po cyklostezce dál. Budeme procházet mezi lesy, zahrádkami až do kempu, který se rozkládá u břehu řeky Ohře. Je to kemp vodácký a v sezóně je velmi využíván. Abychom nešli po frekventované cyklistické stezce, hned za potůčkem se vydáme vlevo do kopce. Asi po půl kilometru stoupání dojdeme k rozcestí. Vydáme se cestou vpravo, která nás bez problému dovede až k jurtě a hospodářskému stavení.

Tato cesta nám poskytne dost možností ke hrám a odpočinku. Je to klidná část lesa. Cesta je pevná, lesní, písková. Část vede po rovině, část do kopce a z kopce. Tento úsek není náročný.

Po zhlédnutí jurty dojdeme ke kamennému kříži, u kterého zabočíme vlevo. Ze široké cesty sejdem na lesní pěšinu. Projdeme kolem malé vodní nádrže, kterou mineme po levé ruce. Před námi je mírné stoupání. Po 50 metrech se cesta otáčí skoro o 180° a vede dál do kopce. Z této pěšinky se neodbočuje, pořád jdeme převážně listnatým lesem. Zaujmu nás vzrostlé, letité stromy (buk, dub, občas smrk, modřín). Dojdeme až

k vrásčitému kameni, za kterým odbočíme vpravo. Po uzoučké pěšině dojdeme k první skále, kterou přelezeme buď pomocí řetězů na kamenech, anebo po úzké pěšince skálu obejdeme.

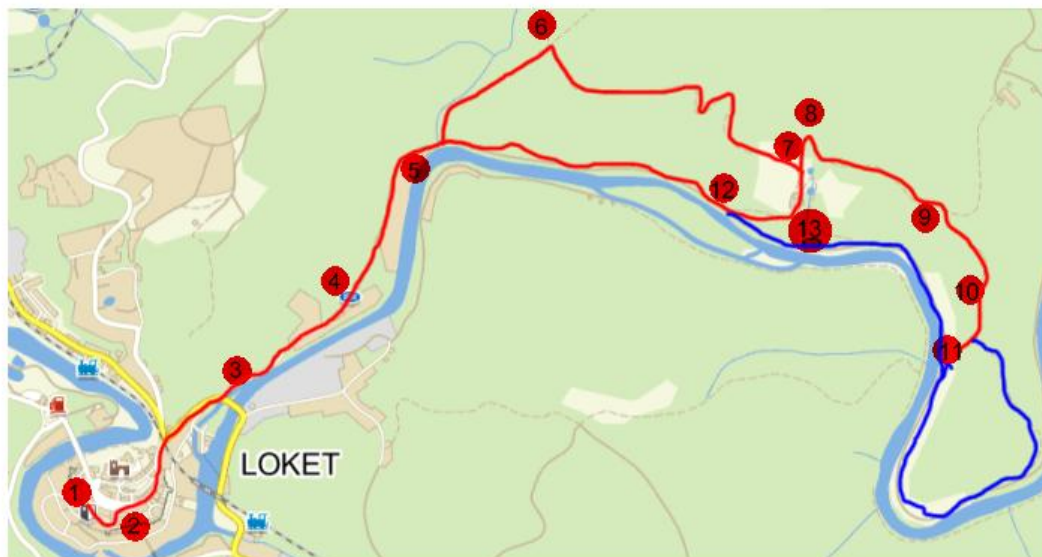
Uvidíme druhou skálu, která už se obejít nedá. Než použijeme řetěz k vylezení na skálu, můžeme se podívat do jeskyně, která je hned vedle této skály. Řetězu se držíme a vylezeme na plochý vršek. Opatrně si sedáme (nebo se postavíme) na terasovité kameny.

Na kříži je umístěna kovová krabička, ve které je notýsek s tužkou. Každý se může do notýsku zapsat. V této části trasy si musíme dát pozor, protože křížek je umístěn na kraji skály. Neměl by tam lézt ten, kdo má závratě. Jinak ale můžeme obdivovat nádherný rozhled.

Kromě řeky Ohře, okolních kopců či vzdálenějších míst uvidíme skálu, která vypadá jako palec. Až se dostatečně vynadíváme, budeme slézat po jednom zase dolů. Opět se musíme držet řetězů. Kolem první skály buď projdeme, nebo přes ni přelezeme. U vrásčitého kamene se rozhodneme, zda půjdeme stejnou cestou zpět ke kamennému kříži, nebo se vydáme dál vpravo. U stejné cesty zpět můžeme ještě u kamenného kříže jít rovně dolů k hospodářskému stavení. Kolem něj projdeme na vymletou lesní pěšinu.

Půjdeme z kopce až na cyklostezku. U cínové štoly se vydáme po cyklostezce vpravo až do kempu a z kempu zpátky ke škole. Pokud jsme zvolili delší trasu, u vrásčitého kamene odbočíme vpravo. Po lesní pěšině dojdeme přes mýtinu k širší lesní cestě, která nás povede dolů z kopce. Opět vyjdeme na cyklostezce a vpravo se vydáme do kempu a zpět ke škole.

6.10.1 Plánek trasy č. 10 Křížek

Měřítko: 1: 24 000

1. ZŠ Radniční
2. Hotel Bílý kůň
3. Čistička odpadních vod, břecťan v Lokti
4. Studánka
5. Kemp
6. Křižovatka
7. Jurta a kamenný kříž
8. Lesní pěšina (ostrá zatáčka)
9. Vzrostlé buky
10. Vrásčitý kámen
11. Křížek - vyhlídka
12. Cínová štola
13. Pramen Horčička

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.10)

7 Turistické výlety - celodenní

7.1 Výlet Svatošské skály

Délka trasy: 12,5 km

Délka chůze: 8 - 9 hodin

Stručný popis terénu:

- 450 m rovinka po dlážděném a asfaltovém chodníku, silnici, s mírným stoupáním ze začátku cesty (30 m)
- 200 m klesání po dlážděném chodníku, na konci pozor při přecházení hlavní silnice
- 100 m přes silniční most po chodníku
- 300 m po minimálně frekventované asfaltové silnici
- 700 m prudké stoupání částečně po asfaltové silnici, částečně široké lesní cestě
- 100 m rovinka po široké lesní cestě
- 850 m prudké stoupání po lesní cestičce k odpočívadlu a k ohništi
- 4 km klesání po zpevněné asfaltové cestě (málo frekventovaná cyklostezka) ke Svatošským skalám
- 100 m k houpací lávce a přechod přes ni pod Svatošské skály
- 100 m k mraveništi po zpevněné cestě
- 3 km k odpočívadlu pro turisty po širší zpevněné pískové cestě
- 1 km k cínové štole a k odbočce na křížek
- 600 m k prameni Horčička
- 500 m do kempu, po celé trase ze Svatošských skal vede zpevněná, celkem frekventovaná cyklostezka
- 1,9 km rovina po asfaltové silnici, která slouží jako cyklostezka, zpět ke škole

Nejvhodnější využití trasy: pozorování lesní zvěře (srny, divoká prasata), jarní rostliny, opékání vuřtů, rozdělávání ohně, rostliny na zahrádkách, krmelec, domácí zvířata, pozorování toku řeky Ohře, pozorování stromů, podzimní sběr kaštanů a žaludů, Svatošské skály

Ročník: 3. – 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Orientace v terénu (viz. Hry a činnosti na vycházkách 9.5)

Výborná vycházka zaměřená na pobyt v přírodě. Hry v přírodě, rozdělávání ohně, opékání vuřtů, odhady vzdáleností.

Cesta začíná v ul. Radniční u ZŠ. Projdeme mezi Dvoranou a radnicí k dlážděné silnici. Za Dvoranou se vydáme vpravo. Sejdeme kolem polorozpadlé Dvorany. Na protější straně silnice za Robičskou věží uvidíme zábradlí, které nám značí, že je tam cesta mezi domky dolů do Zahradní ulice.

Sejdeme po starých kamenných schodech a vyjdeme naproti soukromé vodní elektrárně, nově zrekonstruované. My se po málo frekventované silnici vydáme vlevo až k hlavní silnici. Cestou uvidíme po levé straně městské opevnění, terasy domů a hotelů. Po pravé straně je řeka, houpací most, policejní stanice (dříve jídelna a družina ZŠ), exekuční úřad (dříve MŠ a ZŠ 1. stupeň ☺), zbytky dvou starých mostů, železniční most, tunel.

Po novém mostě přejdeme na druhou stranu řeky. Na vhodném a přehledném místě přejdeme na druhou stranu mostu a vydáme se kolem bývalých budov loketské porcelánky Epiag, která donedávna ještě fungovala a měla velkou historickou hodnotu. Nyní je areál, až na pár výjimek, prázdný. Po pravé straně využívá prostory k pronajmutí vodáckého vybavení firma „Dronte“. Půjčují rafty, kánoe, pádla a další vodácké vybavení.

My poputujeme kolem bývalého Epiagu. Po 150 metrech se nám cesta rozdvojuje. Nás bude zajímat ta obtížnější, to znamená cesta do kopce. Je to opravdu táhlý, prudký kopec. Půjdeme asi 1 km po částečné asfaltce, za závorou už je jen zpevněná lesní cesta, protože se část využívá jako cyklostezka. My stoupáme po této zpevněné cestě až k úseku, který je mírnější, a uvidíme několik cest do lesa.

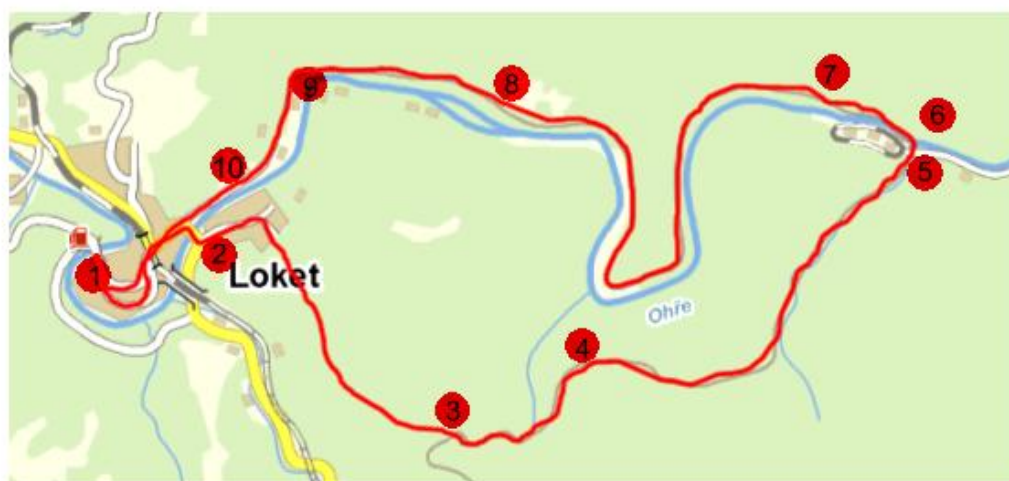
Nás osloví cesta označená žlutou turistickou značkou. Je to už jen lesní pěšina. Opět nás čeká stoupaní asi 2 km. Cestou uvidíme zajímavé tvary stromů, různé druhy stromů. V létě a na podzim můžeme hledat houby. Odměnou nám po tomto stoupaní bude nádherně připravené odpočinkové místo s přístřeškem, ohništěm, dřevem a místem, kde se dají hrát i různé hry.

Od ohniště, kde jsme si odpočinuli, budeme pokračovat cestou, která vede z kopce dolů. Cestou můžeme pozorovat mezi stromy druhý břeh řeky Ohře. Tato klesající cesta končí v údolí řeky Ohře na oblíbeném místě i vodáků. Je zde příjemné posezení se základním zázemím, toalety, příjemný odpočinek, výhled na Svatošské skály a můžeme se osvěžit dobrým pitím či jídlem.

Po odpočinku se vydáme přes houpací most, který je příjemným zpestřením hlavně pro děti. Tak se dostaneme přesně pod skály, kde můžeme pozorovat začínající i zkušené horolezce.

Za mostem odbočíme vlevo na pěšinu, která nás dovede podél řeky Ohře zpět do Lokte.

7.1.1 Plánek trasy č. 11 Svatošské skály

Měřítko 1: 47 000

1. ZŠ Radniční
2. Půjčovna lodí (Dronte)
3. Ohniště
4. Výhled do údolí
5. Posezení pod Svatošskými skálami
6. Svatošské skály
7. Mraveniště
8. Cínová štola
9. Kemp
10. Pramen pitné vody

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.11)

7.2 Výlet do kostela sv. Mikuláše (popřípadě na rozhlednu Krudum)

Délka trasy: 15,2 km (+ 3 km výstup na rozhlednu Krudum)

Délka chůze: 6 - 7 hodin (+ 2 hodiny)

Stručný popis terénu:

- 600 m rovina, dlážděná silnice, chodník, asfaltová silnice
- 100 m klesání po schodech
- 250 m rovina, vyšlapaná pěšina, vpravo potok
- 25 m průchod tunelem pod silnicí, nutné přeskočit potok, pozor na kluzké kameny
- 50 m mírné stoupání lesní pěšinou k asfaltové lesní cestě
- 700 m rovina s kouskem velmi mírného stoupání po asfaltové cestě
- 100 m rovina, vyšlapaná pěšina v trávě kolem rybníka
- 4,5 km mírné stoupání po široké, zpevněné lesní cestě
- 1 km rovinka a klesání k ohništi u kostela svatého Mikuláše
- 7,5 km stejnou cestou zpět, nebo si trasu prodloužíme o výstup na Krudum
- 300 m mírně z kopce po širší lesní cestě
- 1,2 km prudké stoupání po značené lesní cestě, ke konci pěšině
- 1,5 km po stejné cestě zpět (prudké klesání), nebo využijeme zpáteční cestu přes Třídolí, Nadlesí, Dvory (na mapce označeno modrou barvou)

Nejvhodnější využití trasy: jarní rostliny, stromy jehličnaté, listnaté, živočichové kolem rybníků, potok, využití dětského hřiště (prolézačky, kolotoč, klouzačka), beseda o lese, opékání v areálu „Supí potok“ nebo u kostela svatého Mikuláše či na Krudumu, hry v přírodě, v lese, na louce, práce s mapou, na rozhledně výhled do širokého okolí (orientace v terénu)

Ročník: 4. - 5. ročník

Pracovní listy a materiály: Listnaté stromy (viz. Příloha 14.4), Jehličnaté stromy (viz. Příloha 14.5), Jarní rostliny (viz. Příloha 14.9), Obojživelníci- vývoj žáby (viz. Příloha 14.7), Roční doby (viz. Příloha 14.8), Pověst (viz. Příloha 14.1.6)

Výchozím bodem je ZŠ v Radniční ulici. Začátek cesty je stejný jako u vycházky č. 3. U přechodu nebudeme pokračovat po silnici, ale přechod pro chodce přejdeme. Projdeme mezi autobusovými zastávkami k další zebře a přejdeme na betonový chodník. Vydáme se po něm vlevo, dojdeme ke schodům, které sejdeme. Už na schodech můžeme

obdivovat park s rybníčky, dětské hřiště se zajímavými prolézačkami. Můžeme tento prostor využít s dětmi k odpočinku.

My ale pod schody budeme pokračovat vlevo. Projdeme přes dětské hřiště s prolézačkami a po úzké pěšince dojdeme přes loučku k tunelu pod silnicí, kterým teče Kamenitý potok. Pro děti je tato část vycházky velmi přitažlivá, protože musí překonat nejen potůček, ale i projít celým tunelem. Jediné období, kdy se nedá tunelem projít, je jarní tání. Potůček je rozvodněný a nedovolí nám uskutečnit tuto cestu. V ostatních obdobích teče v potůčku velmi malé množství vody.

Po průchodu tunelem uvidíme po pravé straně vyšlapanou lesní cestičku, která nás dovede po pár metrech k informační ceduli, kde se napojíme na asfaltovou silnici. Auto po ní jede jen zcela výjimečně. Na konci asfaltky je budova Loketských lesů (dříve výletní restaurace a prostory pro pionýry), kde mají kancelář a bydlí tam správce.

Je to celý areál, který využívají i místní skauti a organizují si tam letní skautský tábor. U tohoto areálu je také uměle vytvořené jezírko, kde můžeme pozorovat vývoj žáby, kachny, které zde hnízdí, ryby ve vodě. U rybníka je také informační cedule, za kterou začíná stoupat vzhůru vyšlapaná pěšina v listí.

My se vydáme dál po široké lesní cestě kolem zděného stavení, kde je kancelář Loketských městských lesů. Cesta pozvolna stoupá vzhůru několik kilometrů. Cestou nemůžeme zabloudit.

Až dojdeme k prvnímu rozcestí, mineme odbočku, která vede vlevo do Dvorů a zpět do Lokte. My budeme pokračovat po cestě dál rovně, dokud nedojdeme k dalšímu rozcestí. Tentokrát si vybereme cestu, která vede do táhlého kopce. Po přejití horizontu půjdeme po rovině a pak už nás čeká jen příjemná cesta z mírného kopce dolů k památníku padlým pohraničnickům. Před ním odbočíme vlevo, po levé ruce mineme ohniště a dojdeme ke kostelu sv. Mikuláše, který byl odhalen teprve před několika lety.

Zde se můžeme opět rozhodnout, zda se vrátíme stejnou cestou zpět do Lokte, nebo ještě navštívíme rozhlednu Krudum. Dříve zde stála kamenná rozhledna. V nynější době je zde nově postavena železná rozhledna, která je nepřístupná v zimě kvůli sněhu a námraze. Zde bych doporučila značenou cestu, která byla vyznačena teprve na podzim. Musíme počítat s velmi příkrým stoupáním lesem po širší i úzké pěšině. Po výstupu asi 150 schodů na vrchol rozhledny nám bude odměnou výhled do širokého okolí. U rozhledny je vybudované ohniště, které můžeme využít k odpočinku nebo posilnění. Stejnou cestou se vrátíme zpět.

7.2.1 Plánek trasy č. 12 (Krudum)

Kostel sv. Mikuláše (popřípadě rozhledna Krudum)

Měřítko 1: 95 000

1. ZŠ Radniční	6. Rozhledna Krudum
2. Průchod tunelem pod silnicí	7. Hájovna
3. Supí potok	8. Třídolí
4. Odbočka do Nadlesí	9. Nadlesí
5. Kostel svatého Mikuláše	10. Dvory

Ilustrační fotografie (viz. Příloha 14.2.12)

8 Turistické výlety s využitím autobusové dopravy

8.1 Kostel svatého Mikuláše – Hrušková

Cesta sněhem do kostela svatého Mikuláše. Délka trasy cca 2 km.

Čert, který čeká před kostelem na hříšníky.

Koho si nenechal čert, ten mohl pokračovat do kostela.

Vykoupení hříšníků.

V kostele s Mikulášem a anděly.

Po nadílce před cestou zpět k autobusu; cca 2 km.

8.2 Ježíškova cesta - Boží Dar

Mapa trasy Ježíškovy cesty i s úkoly je na www.bozidar.cz

Foto s Ježíškem.

Na cestě plnění úkolů.

Cesta s pohádkovými postavami.

Plnění úkolů na stanovištích.

Zpříjemnění cesty...

Odpočinek a svačina.

Cesta lesem.

Houby v lese.

Všichni v betlémě.

Prodloužení cesty přes rašeliniště na Božím Daru.

9 Hry a činnosti při vycházkách

9.1 Hod šiškou

V místě, kde je hodně šišek, necháme žáky nasbírat domluvené množství šišek (3 - 5). Zvolíme vhodný terč (např. pařez, strom, keř). Počítáme zásahy šiškou. Můžeme žáky rozdělit do skupin a body počítat celé skupině.

9.2 Škatulata

Velmi oblíbená hra. Můžeme ji hrát v místě, kde je dostatečný počet pěkných, vzrostlých stromů. Každý žák si stoupne k jednomu stromu. Jeden žák bude přebývat a nebude mít žádný strom. Jeho úkolem je říct „zaklínadlo“ a obsadit strom. Zbyde jiný žák. Ten se snaží odříkat „zaklínadlo“ a obsadit jiný strom. Zaklínadlo: „Škatulata, škatulata, hýbejte se z místa na místo. Teď.“

9.3 Pamatuj

Jeden dospělý jde první před třídou a ukládá po cestě papírky s obrázky. Žáci hledají, snaží se jich najít a zapamatovat si co nejvíce. Aby lístečky nezůstaly v lese, dospělý vzadu všechny lístečky posbírá. Na vhodném odpočinkovém místě žáci napíší na papírky, co nejvíc obrázků, které si zapamatovali. Vyhrává ten, kdo jich má nejvíc.

9.4 Schovávaná

Na povel učitele (dospělého) se žáci rozmístí po okolí a dobře schovají. Učitel zůstává na místě a žáci mají za úkol se k němu přiblížit. Koho učitel uvidí, ten vypadává ze hry. Po nějaké době dá učitel pokyn, aby se všichni odkryli. Kdo je mu nejbliž, vyhrává.

9.5 Orientace v přírodě

Nejběžnější orientační metoda je určení světových stran podle slunce a hodinek. Přibližná orientace se určuje podle pařezů (hustší léta na severní straně), mech na kamenech (severozápad), česla úlů (směrem na jih), oltář v kostele (na východ), mraveniště (směr jih).

V přírodě se nejdříve orientujeme ve známém a blízkém terénu. Žáci pomocí kompasu nebo busoly určují světové strany na dobře viditelném, přehledném místě. Pracují zároveň s mapou od nejpodrobnější k méně podrobné. Žáci si všímají i orientačních bodů, které hledají na mapě. Učí se poznávat mapové a pochodové značky.

Můžeme připravit mapu, do které žáci zaznamenávají určené body. Nebo dostanou mapu se zadanými body a určují, co je ve skutečnosti na označeném místě. Určují světové strany podle poledního slunce.

Během cesty odhadujeme vzdálenosti různých objektů. Pro kontrolu vzdálenost krokujeme nebo můžeme měřit pásmem.

9.6 Počasí

Podle pozorování přírody můžeme určovat počasí. Příklady pro slunečné počasí- vrány létají samy, mravenci nosí kukly, pavouk čile tká, ráno je rosa, chladno po západu slunce, cvrčci a kobylky cvrlikají, při západu slunce jsou výrazné červánky. Příklady pro déšť- vlaštovky létají nízko, dotírají mouchy, ráno není rosa, mlha stoupá, kouří se z lesů, rudý východ slunce, zavírají se kytky. (NEJEDLÝ, 1987)

9.7 Medvěd

V lese vybereme místo, kde jsou stromy dobře přístupné a tlusté tak, aby se na nich děti mohly chytit. Na smluvený povel si musí vybrat strom a chytit se tak, aby se žádná část těla nedotýkala země. Dítě, které se vydrží nejdéle držet, vyhrává.

9.8 Stavby v přírodě

Na vhodném místě necháme děti postavit domečky, zahrádky z přírodního materiálu. Velmi oblíbená činnost dětí.

9.9 Odhad

Cestou odhadujeme vzdálenosti různých předmětů. Pro kontrolu si odhady můžeme přeměřit pásmem, připraveným provázkem nebo odkrokovat.

9.10 Slova

Cestou můžeme procvičovat slova různým způsobem, např.: slovní druhy, slovní kopaná, slova začínající stejným písmenem. Různou formou dávat skládky, hádanky.

9.11 Překonávání překážek v terénu

Využíváme různých překážek přímo v terénu. Než pustíme děti na jakoukoliv překážku, vše překontrolujeme a dbáme na bezpečnost při překonávání těchto překážek.

9.12 Pavučina

Na vhodném místě natáhneme mezi stromy provázek. Na některá místa navěsíme rolničky nebo zvonečky. Děti překonávají provázky přelézáním nebo podlézáním a nesmí se dotknout žádného z nich. Pokud zazní zvuk rolničky nebo zvonečku udělíme trestný bod. Vyhrává ten, kdo má nejméně trestných bodů.

10 Závěr

Téma mé diplomové práce bylo velmi zajímavé a hlavně přínosné nejen pro mě.

Přípravné práce, sběr materiálů, chůze v terénu, pořízení všech fotografií, zhotovení pracovních listů, prezentací, zpracování materiálů na interaktivní tabuli, vyzkoušení tras i se žáky, vyhodnocení, to vše nebylo otázkou týdnů, ale let. Trasy byly procházeny několikrát v různých ročních obdobích.

I když je práce uzavřena, musím přiznat, že se na ní dá pracovat dál - doplňovat další trasy, vymýšlet a připravovat další materiály pro výuku. Už teď mám další nápady, co udělat lépe.

Zpětnou vazbou je pro mě, že děti se rády účastní těchto vycházek v době vyučování a kolegyně využívají zpracovaných témat v hodinách prvouky, přírodovědy a vlastivědy, některé i v jiných hodinách.

Cíle a úkoly diplomové práce byly více či méně naplněny. Nikdy nemůžeme říct, že stoprocentně. I kdyby to bylo přínosem pro jednoho člověka, má práce smysl. Hlavně dala podnět k dalšímu zamyšlení, jak využít okolí svého bydliště k výuce. Budu ráda, když tato práce nezůstane ležet na polici, ale využije se jako základní kámen pro další činnost s loketskými dětmi. Pokud budou mít zájem přespolní, mohou využívat mapek na výlety a k poznání okolí Lokte i oni.

V současné době není v infocentru v Lokti pro turisty žádná přehledná brožurka o trasách kolem Lokte. Stálo by za zamyšlení sehnat sponzory a vydat stručného průvodce okolím Lokte, který by obsahoval tyto mapky s navrženými trasami.

11 Resumé

Úkolem a cílem této diplomové práce je seznámit žáky i učitele s možnostmi turistických tras v okolí Lokte. Každá trasa je doplněna plánkem s vyznačenou cestou a důležitými nebo zajímavými body trasy, stručným popisem cesty i s údaji v metrech či kilometrech, náročností cesty, celkovou délkou, pro koho je určena, na co se dá nejlépe trasa využít. Dalším úkolem a cílem je poznávat na těchto trasách přírodní krásy a proměny přírody v průběhu kalendářního roku. Vzbudit zájem o turistiku nejen u dětí 1. stupně ZŠ, ale také u jejich rodičů, ale i širší veřejnosti.

Cílem také bylo zaznamenávání pozorování, které vyústilo ve vyhotovení pracovních listů z nasbíraných materiálů, určených pro žáky 1. – 5. ročníků, prezentace v PowerPointu různých přírodovědných témat nafocených v průběhu několika let, fotodokumentace tras a uskutečněných tras se žáky, zpracování témat i na interaktivní tabuli. Naučit se orientovat v přírodě, krajině je pro žáky spíše 4. a 5. ročníků. Zvolit si vhodnou trasu k relaxaci či kondiční turistice.

Výsledky práce je možno využít jak pro žáky 1. stupně a jejich učitele, tak pro každého nadšeného Loket'ana, který chce poznat okolí svého bydliště, i pro turisty, kteří do Lokte zavítají a nemají čas chodit naslepo.

12 Summary

The role and purpose of this thesis is to introduce pupils and teachers with the possibilities of hiking trails around the town Locket. Each route is accompanied by a plan with a designated route and important or interesting points of the route including a brief description of the data path in meters or kilometers, demanding routes, total length, for whom it is addressed, what is the best route to use. Another task and goal is to discover on these routes natural's beauty and changes of nature during the calendar year. Arouse interest in tourism of children on the first grade of elementary school and their parents and also at the wider public.

The aim has also been recording observations which resulted in the preparation of work sheets from the collected material for pupils from first to fifth class, a PowerPoint presentation of various science topics photographed over several years, photographic documentation of routes and trails made by the pupils, processing topics and an interactive whiteboard. Learning to navigate in the countryside or the landscape is rather for fourth or fifth class. Choose a suitable route for relaxation or fitness can everyone.

The results of the work can be used both for pupils in the first grade of elementary school and their teachers and for every enthusiastic native of Locket who wants to know the neighborhood where he or she lives even for tourists who will visit Locket and do not have time to go blind.

13 Použitá a přečtená literatura:

- HURYCHOVÁ, Phdr. Alena. A AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Turistika I. díl*. 1. vydání. Brno: Univerzita J. E. Purkyně, 1975. ISBN 55-016-76.
- HURYCHOVÁ, Alena. A KOLEKTIV. *Turistika II. díl*. 1. vydání. Brno: Univerzita J. E. Purkyně, 1976. ISBN 55-001-77.
- NEJEDLÝ, Petr. *Pionýrské tábory ROH 8: Putovní tábory*. 1. vydání. Praha: Práce, 1987. ISBN 24-069-87.
- NEUMAN, Jan. A KOLEKTIV. *Turistika a sporty v přírodě: Přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě*. 1. vydání. Praha: Portál, s. r. o., 2000. ISBN 80-7178-391-9.
- POLOMIS, Karel. *Pionýrské tábory ROH: Abeceda výchovných pracovníků*. 1. vyd. Praha: Práce, 1979. ISBN 24-066-79.
- POLOMIS, Karel. *Pionýrské tábory ROH 1: Pracovní činnost na táboře*. 2. rozš. vyd. Praha: Práce, 1985. ISBN 24-010-85.
- POLOMIS, Karel. *Pionýrské tábory ROH 2: Vycházky*. 1. aktualizované vydání. Praha: Práce, 1986. ISBN 24-020-86.
- POLOMIS, Karel. *Pionýrské tábory ROH 5: Abeceda vedoucího*. 1. vyd. Praha: Práce, 1983. ISBN 24-013-83.
- SÝKORA, Bohuslav. A KOLEKTIV. *Turistika a sporty v přírodě: (teorie a didaktika)*. 1. vydání. Praha: SPN, 1986. ISBN 14-466-86.
- Školní vzdělávací plán ZŠ Loket, okres Sokolov

Internetové odkazy:

Mapy: Loket [online]. © 2001 - 2012 Mapy.cz, s.r.o. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.mapy.cz/#x=12.779387&y=50.186868&z=12&d=muni_1538_1&t=s (plánky tras jsou upravené v programu Smart Notebook)

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf

Mapy Freytag&Berndt [online]. [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.freytagberndt.cz/>

14 Přílohy

14.1 Pověsti týkající se Lokte

14.1.1 O trůnu Karla IV.

O loketském hradu se povídá více pověstí, ale jedna z pověstí se hodí k turistickému výletu do Starého Sedla.

Za časů krále Jana Lucemburského byl v loketském hradním vězení dva měsíce držen králův syn Václav. Dal ho tam vsadit vlastní otec, rozhněvaný zprávou, že čeští páni, nespokojení s vládou krále dobrodruha, chtějí toulavého Lucemburka zbavit trůnu a prohlásit českým panovníkem kralevice Václava.

Václav, pozdější Karel IV., ale na Loket nezanevřel. Líbil se mu pevný hrad v malebných lesích. Rád tu pobýval. S jedním jeho pobytem je spojována i pověst o založení nedalekých Karlových Var.

A jiná zase vypravuje, že moudrý vladař, náruživý lovec, odpočíval při jedné ze svých vyjížděk na skále na pravém břehu Ohře u Starého Sedla. Jeden z dvořanů, stojící opodál, poznamenal, že ta krásná skála je hodna pocty, aby právě král na ní seděl. Skála, nazývaná pak „trůnem Karla IV.“.

Je tam dodnes.....

14.1.2 Pověst o Svatošských skalách

V dobách, kdy na loketsku ještě vládli Vohburkové, našel chudý sedlák v místech dnešního kostela v Horním Slavkově, plačícího novorozence. Plný soucitu vzal dítě na hrad Loket. Na hradě předstoupil před markraběnku Janu a řekl jí: „Při vstupu na hrad je zvykem přinést nějaký dar. Cestou na hrad jsem našel toto dítě a předávám vám je jako dar. Přijměte je prosím s láskou a opatrujte je lépe, než činila jeho matka.“

Markraběnce se jeho řeč líbila, hošíka se ujala a dala jej pokřtít jménem Jan. Po svém nálezci dostal hošík jméno Svatoš. Pod ochranou urozené pěstounky dospěl v hezkého jinocha, jenž nalézal ve vědách daleko větší zalíbení, než v rytířských turnajích. Miloval samotu, stále se toulal v lesích a toužil po poznání.

Jednou seděl zamyšleně na břehu Ohře a hleděl do jejích vod, když se před ním vynořila víla tak krásná, že Janovy oči viděly jen ji a okolní svět pro něho přestal existovat. Víla k němu promluvila: „Drahý, znám tvého srdce bol, toužíš po ovládnutí světa kouzel. Naučím tě vše, ale jen za té podmínky, že se nikdy nezaslíbíš jiné ženě.“

Svatoš, očarovaný krásou vodní víly a nadějí, že může dosáhnout splnění svých přání, podivnou nabídku bez rozmýšlení přijal. Víla dodržela slovo a zasvětila Jana do nejhlubších tajů skrytých nauk a učinila jej velmi šťastným.

Uběhlo několik let. Na svých cestách světem poznal Svatoš hezké děvče a ze srdce si je zamiloval. Slib, který dal víle jej začal tížit jako kámen. Spoléhaje na znalost kouzelných praktik, jimiž doufal zlomit moc nadpřirozené bytosti, rozhodl se Svatoš pro milované děvče a uspořádal velkolepou svatbu. Již stál svatební průvod před oltářem, již chtěla šťastná dvojice říci své ano, když tu náhle se z rozbouřených vln Ohře vynořila rozezlená víla a kletbou proměnila celý svatební průvod v kámen: kněze, oba milence, svatební hosty, hudebníky a svatební povoz.

Zkamenělá svatba stojí v lesnatém údolí řeky Ohře dodnes.

14.1.3 Pověst o Štrakakalovi

Střapatý mužíček, který drží v jedné ruce knihu a ve druhé hřeben žije v kobce hradního vězení. Chodí po hradě a vyhledává rozcuchané návštěvníky, zvláště rozcuchané děti. Pokud uvidí rozcuchané děti, udeří je knihou do zad a hřebenem je učeše. Podle pověsti proto, aby všichni dbali upraveného vzhledu.

14.1.4 Meteorit na hradě

Historie loketského meteoritu je velmi pestrá. O jeho přesném původu se nezachovaly žádné zprávy. V průběhu doby se stalo, že balvan železa byl opředen mnoha pověstmi. Některé z nich sahají až do období, kdy byl loketský hrad sídlem purkrabího. Jeden z nich údajně poddané tak krutě sužoval a utiskoval těžkou robotou, že prý byl po smrti změněn v balvan tvrdého železa, které nebylo možno roztavit ani v silném žáru pece.

14.1.5 Pověst o drakovi

Loketský drak se schovává v románské věži čtvercového půdorysu. Drak svou podobou připomíná hada s ještěrem, je ovšem velký dobrák. Dodnes k němu chodí loketské hospodyňky pro oheň na podpal v kamnech.

14.1.6 Pověst o kostele sv. Mikuláše a o hoře Krudum (838m n. m.)

Zajímavé je propojení některých pověstí o Krudumu s realitou. Příkladem je třeba legenda o sídle Mikuláše na Krudumu. Původní němečtí obyvatelé zdejšího kraje vyprávěli dětem, že v předvečer svého svátku sestupuje Mikuláš ze svého domova na Krudumu za dětmi. Hodné odměňuje dárky, zlobivé strká do pytle a odnáší na Krudum. Tato legenda má zcela zjevné propojení s mýtickým kostelem svatého Mikuláše, který ve středověku stával na úpatí hory, na křižovatce cest, mezi Hruškovou, Třídolím a Nadlesím.

14.2 Několik fotografií z tras

14.2.1 Náměstí, hrad, hradby

Ve věži (rozhled do čtyř světových stran).

Schody k věži a do sálu.

Vstup do hradu, kamenný kříž, koule.

Nádvoří hradu.

Výhled z okna hradu na náměstí, radnici, kostel.

Výhled z věže.

Pohled na hrad, hradby, kostel, věž.

Výhled z parkoviště na hradby a jez na Ohři.

Cesta k hradu přes původní náměstí.

Náměstí u radnice.

Kozoo pod hradem.

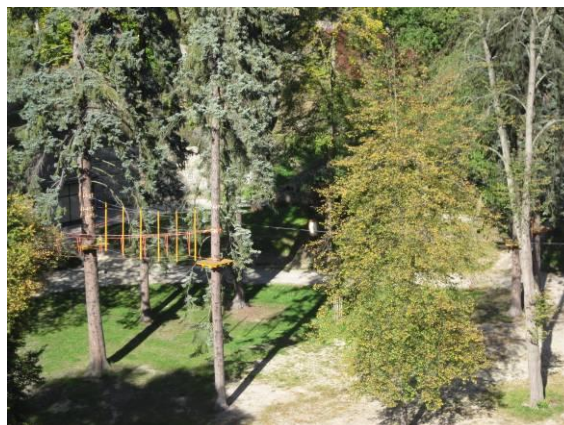
14.2.2 Přírodní divadlo

Dětské hřiště u rybníčků.

Výhled z mostu na amfiteátr.

Lanové centrum.

Pohled z jeviště na skálu.

Kozoo pod mostem.

Rybničky(v pozadí Ohře).

14.2.3 Vyhlídky

Na jedné z vyhlídek.

Cesta mezi jednotlivými vyhlídkami.

Potůček stékající z kopce (od Dvorů).

Vyhlídka.

Zastřešená vyhlídka.

Houpací most přes řeku Ohři.

14.2.4 Supí potok

U rybníčků v přírodním divadle.

Překonávání Supího potoka.

Plnění úkolu u potoka.

Cesta lesem k Supímu potoku.

Hledání úkolů.

Cesta k rybníčku u Supího potoka.

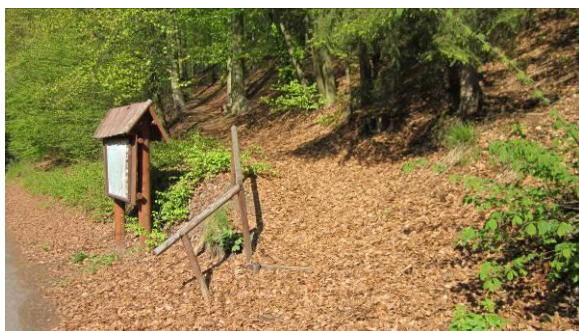
Prudké stoupání na louku.

Louka na hraní her(nad Supím potokem).

Konec cesty u silnice (začátek cesty na vyhlídky).

Začátek terasovitého stoupání.

Terasovité stoupání.

Posezení u kříže na Robiči.

Kříž v lese na Robiči.

Cesta z Robiče do Lokte.

Proti proudu Ohře.

Zpáteční cesta přes Kolowratskou skálu.

14.2.5 Kemp

Průchod mezi Dvoranou a radnicí.

Cestou hospodářská zvířata, zahrádky.

Louka u jurty (plnění úkolů ve skupinách).

Kemp.

Posezení u studánky.

14.2.6 Farma Hory

Cesta z kempu do prudkého kopce.
jurta, křížek, rovně farma Hory).

Rozcestí v kopci (vpravo směr

Farma Hory (srny, jeleni, daňci, mufloni v oboře) .

Farma Hory.

Na cestě k jurtě.

Z kopce k cínové štolě.

14.2.7 Staré Sedlo

Posezení cestou.

Cesta kolem řeky (cyklostezka).

Stezka do Starého Sedla, most k sídlišti.
Ohře.

Úprava cyklostezky po záplavách kolem
Ohře.

Informační nástěnky na stezce.

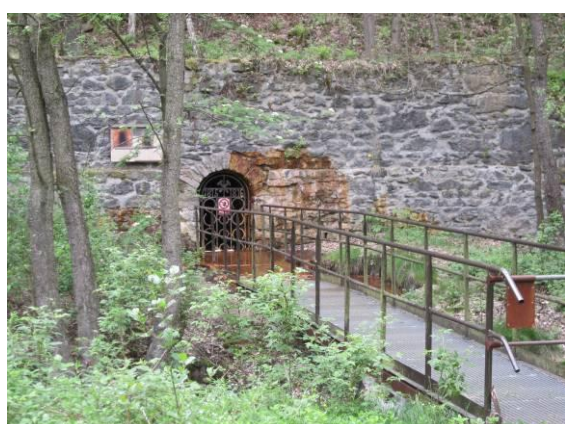
Cyklostezka kolem Ohře.

Cesta před Starým Sedlem.

Houpací most do Starého Sedla.

Dědičná štola Jana Křtitele.

Rozcestí za houpacím mostem.

14.2.8 Nové Sedlo- Anna

Most, směr přírodní divadlo.

Hledání úkolů v přírodním divadle.

Cyklostezka kolem řeky(i pro bruslaře).

Kamenné kříže nad Loktem.

Rybník „Anna“.

Křižovatka v Sedle.

Pohled na důl Družba(těžba hnědého uhlí).

14.2.9 Hájenska (možnost opékání)

Silniční most, Epiag (bývalá porcelánka).

Prudké stoupání do lesa.

Odbočka z cyklostezky na lesní pěšinu (rovně).

Rybníček na zkratce k hájence.

Prostor u bývalé hájenky s krmelcem.

Stará úvozová cesta mezi stromy.

Dubový háj.

Přístřešek na rozcestí u ohniště.

Zimní opékání.

14.2.10 Křížek

Čistička odpadních vod ve skále.

Cyklostezka ke kempu.

Studánka s pitnou vodou.

Břečňany v Lokti.

Rozcestí u kempu (vlevo farma, rovně Sv. skály). Bývalá cínová štola (do kopce Vildenava, křížek).

Jurta.

Kamenný kříž (vpravo cesta na křížek).

Pěšina lesem mezi vzrostlými buky.

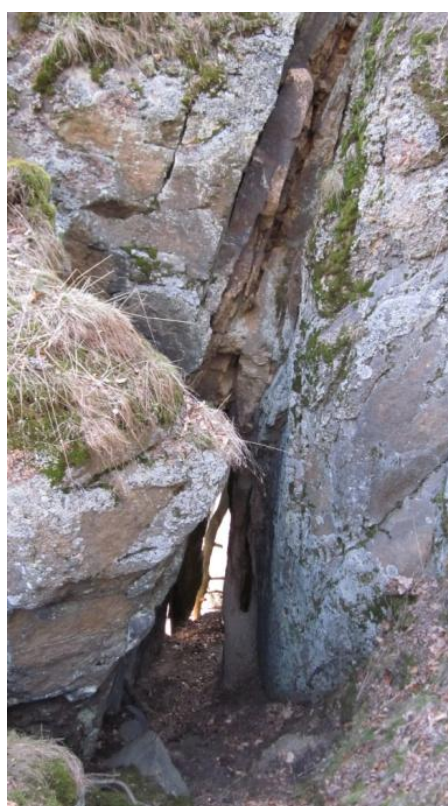
Odbočka u vrásčitého kamene.

Skála s řetězy.

Výhled ze skály u křížku(meandr Ohře).

Jeskyně vedle skály.

14.2.11 Výlet Svatošské skály

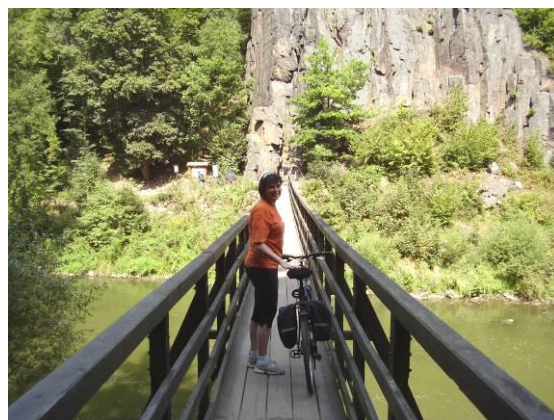
Cesta nad Epiagem k ohništi.

Rozdělávání ohně.

Odpočinkový areál na Svatošských skalách.

Houpací most přes řeku Ohři u Svat. skal.

Zkamenělý svatební průvod.

Mraveniště 200metrů od Svatošských skal.

14.2.12 Výlet na Krudum

Cesta od Třidomí.

Plnění úkolu v lese.

Cesta vzhůru do kopce.

Pramen pitné vody.

Rozhledna na Krudumu.

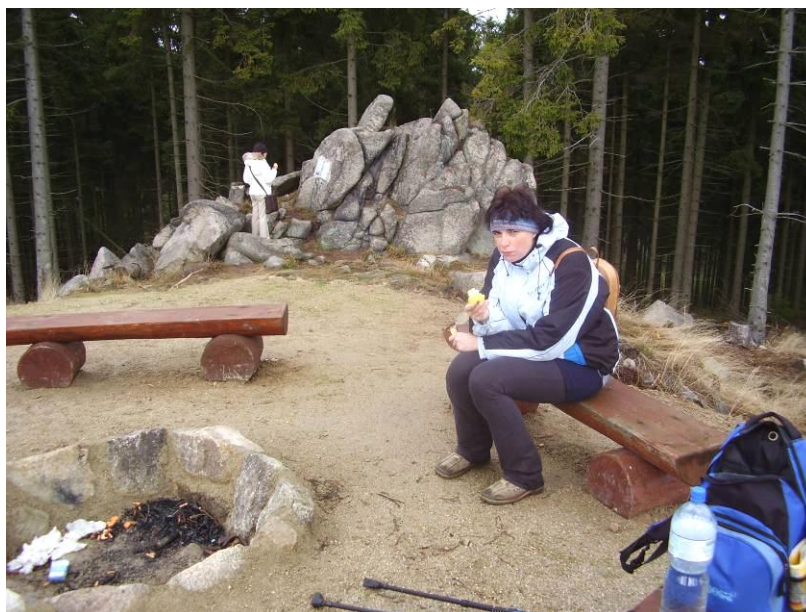
Závěrečné hledání pokladu.

Úspěšný konec cesty.

Cesta zpět z kopce.

Ohniště na Krudumu, v pozadí kameny z bývalé rozhledny.

14.2.13 Ježíškova cesta (v zimě)

Dřevěné pohádkové postavy.

Pohádková zasněžená krajina.

14.2.14 Kostel Sv. Mikuláše

Z Lokte přes Supí potok kolem rybníku.

V jarním období- pohled na kostel.

Cesta pod kostelem.

V zimním období.

Pomník hraničářům(rozcestí cest).

V kostele(pohled na okno za oltářem).

Ohniště u svatého Mikuláše.

14.3 Pracovní materiály „Dopravní značky“

Ukázka stránek z prezentace „Dopravní značky“

V prezentaci jsou nafocené značky v nejbližším a blízkém okolí školy. O dopravních značkách si povídáme, teprve potom se ukáže název značky. Žáci význam značky poznávají podle toho, jak značka vypadá. Mluvíme o charakteristických znacích značek.

Výstražné značky

Železniční přejezd bez závor.

Zúžená vozovka z jedné strany.

Zákazové značky

Zákaz vjezdu.

Zákaz stání.

Příkazové značky

Začátek stezky pro chodce a cyklisty.

Konec stezky pro chodce a cyklisty.

Značky upravující přednost

Dej přednost v jízdě.

Hlavní silnice.

Informativní značky

Železniční přejezd ve vzdálenosti 80 metrů.

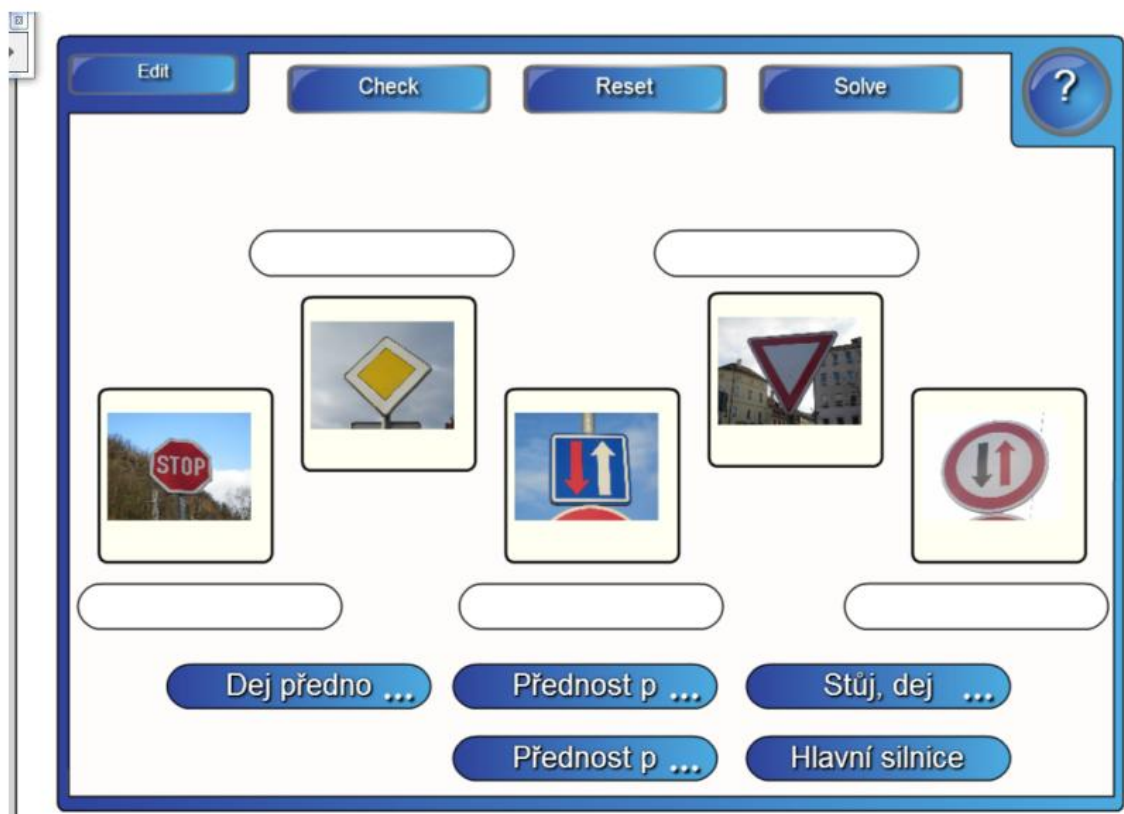

Slepá ulice.

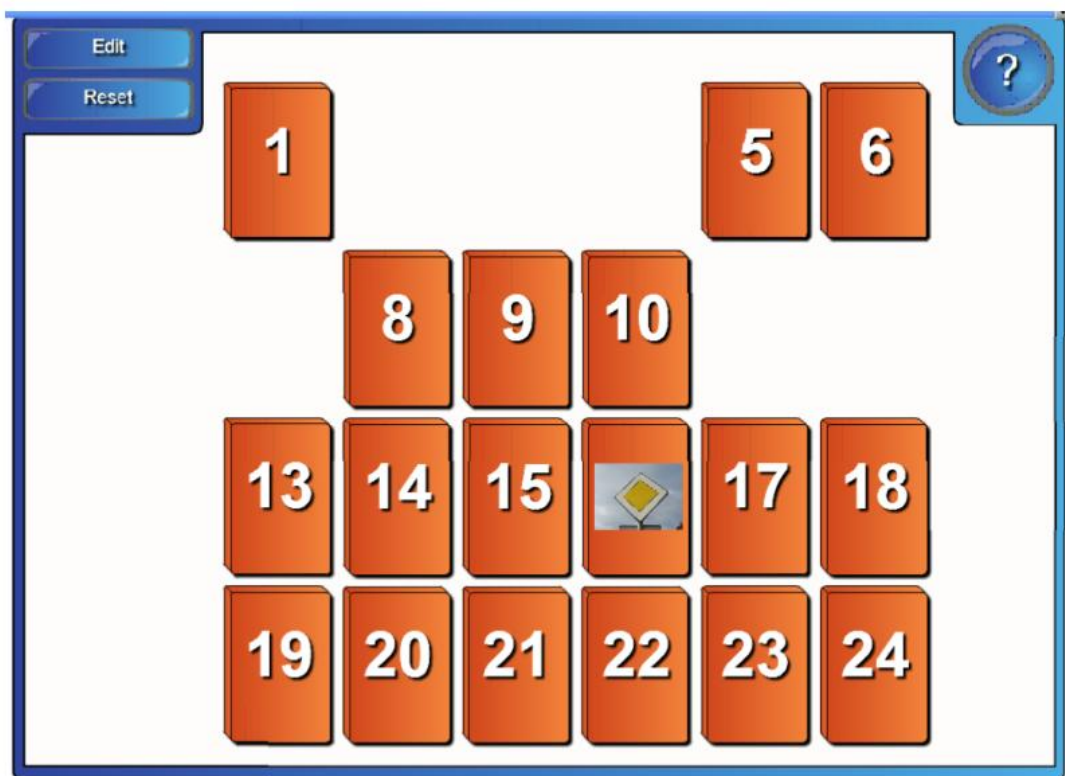
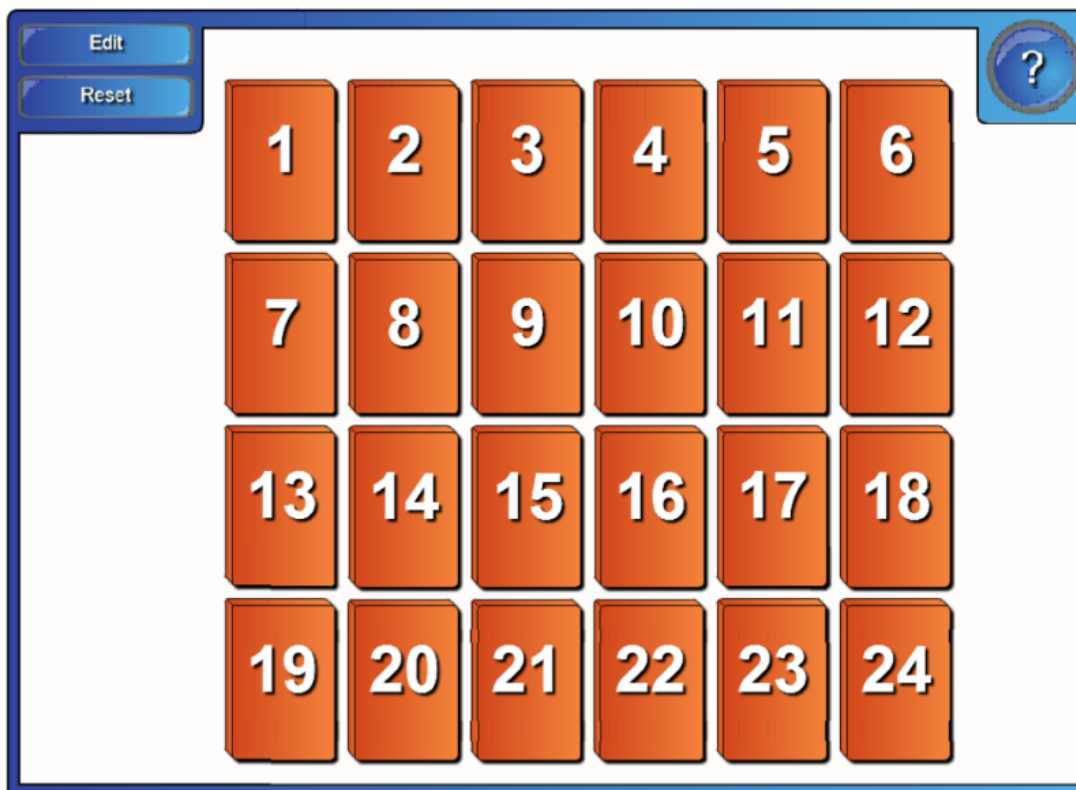

Ukázka procvičování tématu „Dopravní značky“ na interaktivní tabuli

Pracovní materiály na interaktivní tabuli slouží k procvičování tématu dopravních značek. Žáci přiřazují názvy dopravních značek k obrázkům.

V pexesu hledají dvě značky, které mají něco společného.

Dopravní značky

Do obdélníků roztříd' a nalep dopravní značky, které si vystřihneš z příloženého papíru. U každé značky si zopakuj její název a význam.

Výstražné značky

Zákazové značky

Příkazové značky

Značky upravující přednost

Informativní značky

1. K dopravním značkám doplň názvy a k názvům domaluj značku.

Nerovnost vozovky.	Zákaz stání.	
Dej přednost v jízdě.		Slepá ulice.
	Hlavní silnice.	
	Zákaz vjezdu všech vozidel.	

Obrázky na této straně rozstříhej.

Dopravní značky- řešení

1. Do obdélníků rozříd' a nalep dopravní značky, které si vystřihneš z příloženého papíru. U každé značky si zopakuj její název a význam.

Výstražné značky

Zákazové značky

Příkazové značky

Značky upravující přednost

Informativní značky

2. K dopravním značkám doplň názvy a k názvům domaluj značku.

Nerovnost vozovky.	Zákaz stání.	Pozor, děti!
Dej přednost v jízdě.	Parkoviště.	Slepá ulice.
Stezka pro chodce a cyklisty.	Hlavní silnice.	Stůj, dej přednost v jízdě!
Přechod pro chodce.	Zákaz vjezdu všech vozidel.	Pozor, vlak!

14.4 Pracovní materiály „Listnaté stromy“

Ukázka prezentace některých listnatých stromů v Lokti. Za fotografiemi jsou nejdůležitější informace o stromu. V prezentaci je uvedeno více stromů.

Dub

Dub

- Jednoduché laločnaté listy
- Květy- jehnědy
- Plod-nažka(žalud)
- Nejčastější- dub letní, zimní
- Tvrdé dřevo

Buk

Buk

- Jednoduché vejčité listy
- Hladká šedivá kůra
- Pupeny špičaté
- Plody- nažky(bukvice)
- Nečastější- buk lesní
- Tvrdé dřevo

Bříza

Bříza

- Jednoduché dvojité pilovité listy(léčivé)
- Kůra- bělavá
- Květenství- jehnědy
- Plody- nažky
- Nejčastější- bělokorá
- Rychle roste, dobře hoří

Olše

Olše

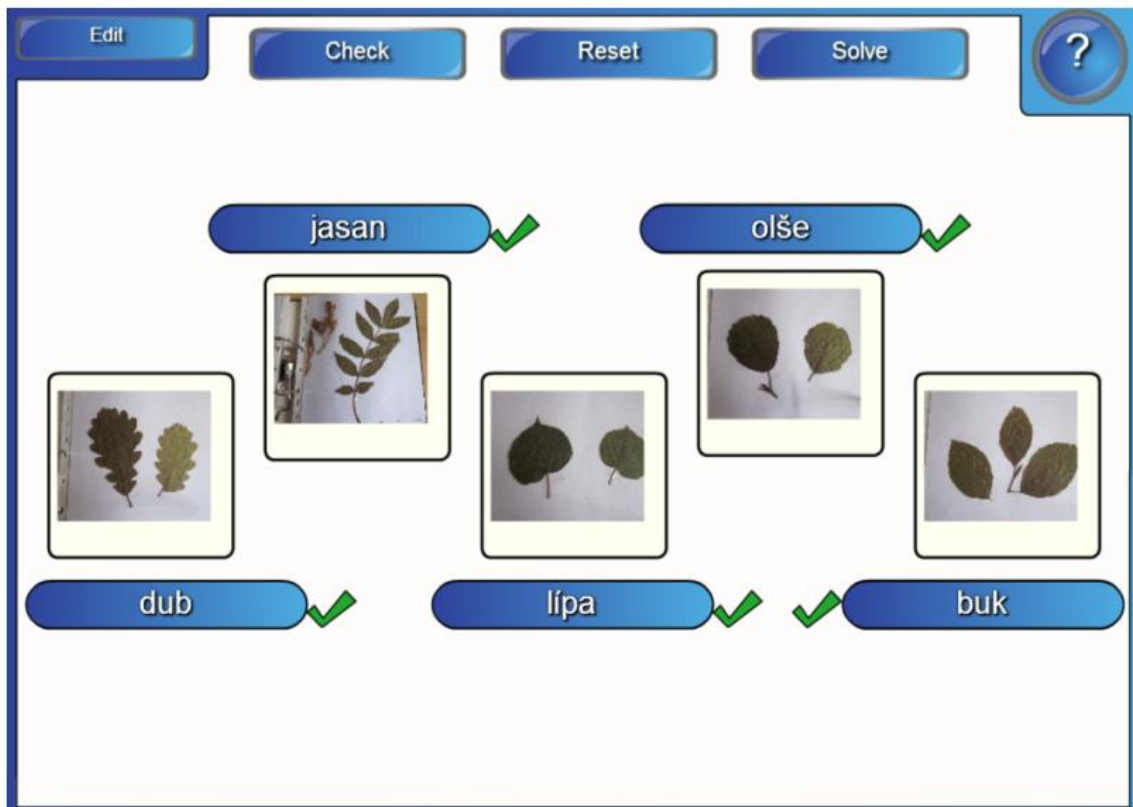
- Jednoduché vejčité listy(vykrojená špička)
- Květy- jehnědy
- Nejčastější- olše lepkavá
- Dřevo- ve vodě trvanlivé, výroba nábytku
- Plody- šištice

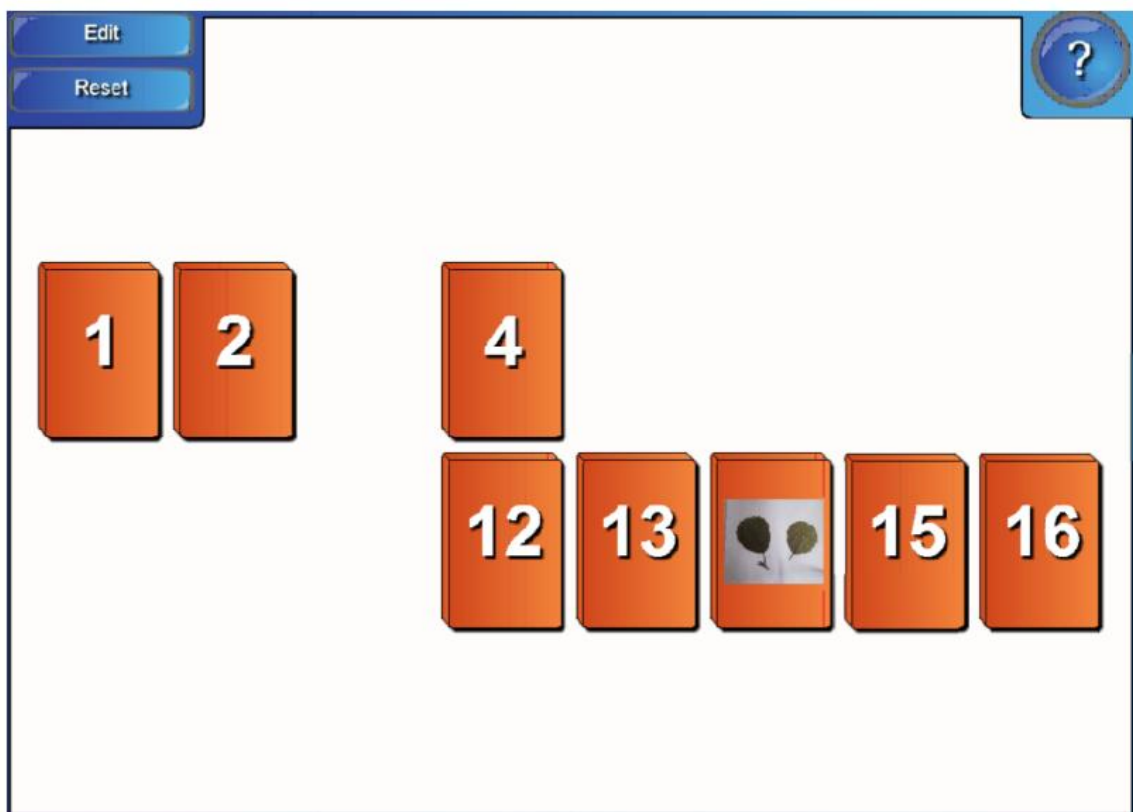
Na interaktivní tabuli přiřazují žáci k obrázku název stromu.

Interactive board interface for tree identification. The interface includes a top bar with buttons for 'Edit', 'Check', 'Reset', and 'Solve', along with a question mark icon. The main area displays five leaf images in Polaroid frames, each with an empty label box above it. Below the images are seven buttons with tree names: 'javor', 'buk', 'bříza', 'jírovec', and 'dub'.

Interactive board interface showing the solution. The same five leaf images are present, but now each has a label box with a tree name: 'jírovec' above the first image, 'buk' below the second, 'bříza' below the third, 'javor' above the fourth, and 'dub' below the fifth.

V pexesu přiřazují k obrázku název stromu.

Tento úkol slouží k rozdělování jehličnatých a listnatých stromů.

Edit Reset ?

Jehličnaté stromy Listnaté stromy

Jedle bělokorá Smrk pichlavý Modřín opadavý Borovice lesní
Buk lesní Dub letní Bříza brad ... Olše lepkavá

Edit Reset ?

Jehličnaté stromy Listnaté stromy

Smrk pichlavý

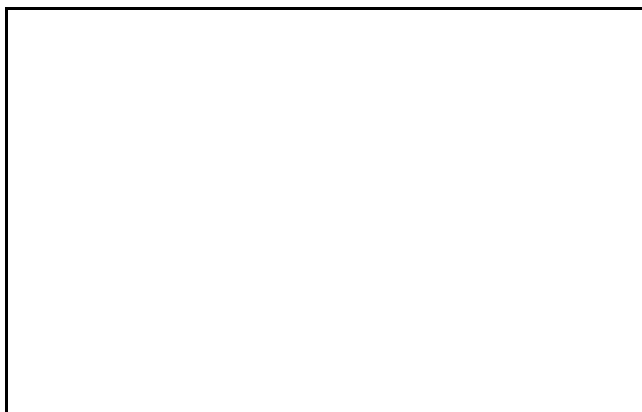
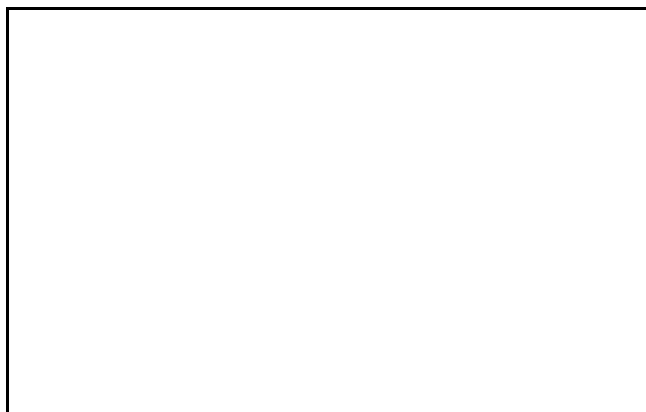
Jírovec maďal Javor mlíč

Listnaté stromy

1. Vystřihni fotografie listů stromů (nebo můžeš listy malovat). Přiřaď je a nalep ke správnému názvu stromu. Do volného obdélníku namaluj plod, semeno nebo květ, který je charakteristický pro daný strom. Z nápovědy doplň celé názvy stromů.

(Nápověda: maďal, zimní, malolistá, bradavičnatá, lesní, ztepilý, lepkavá, mléč)

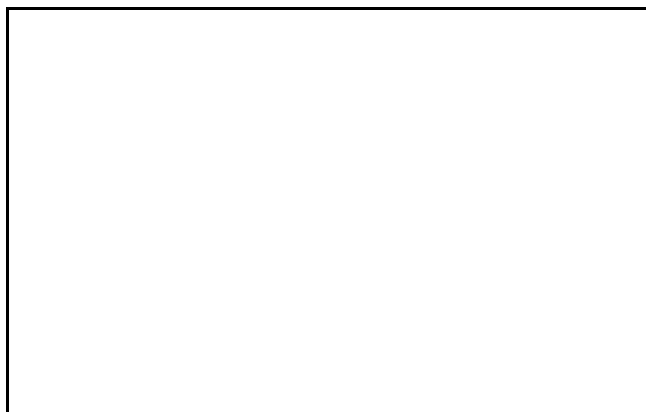
Javor _____

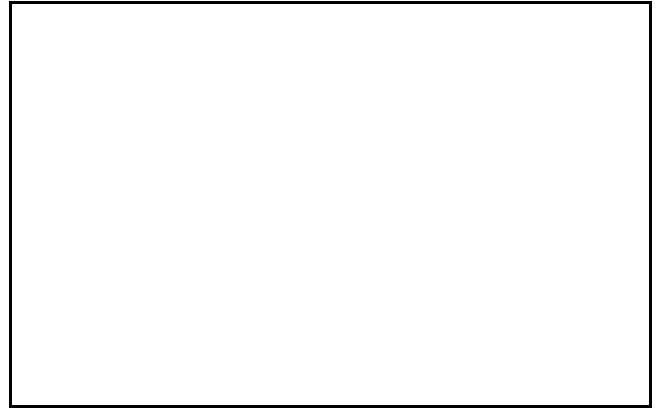
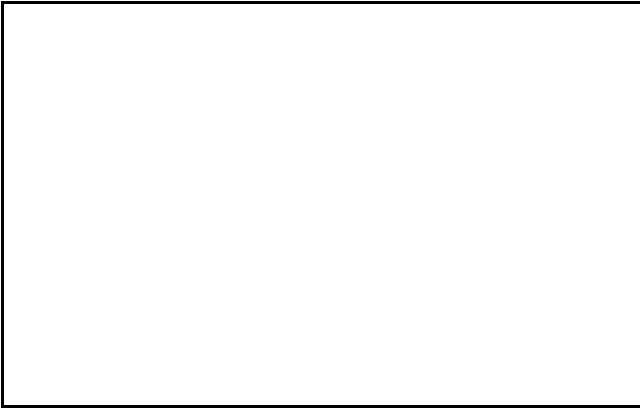
Bříza _____

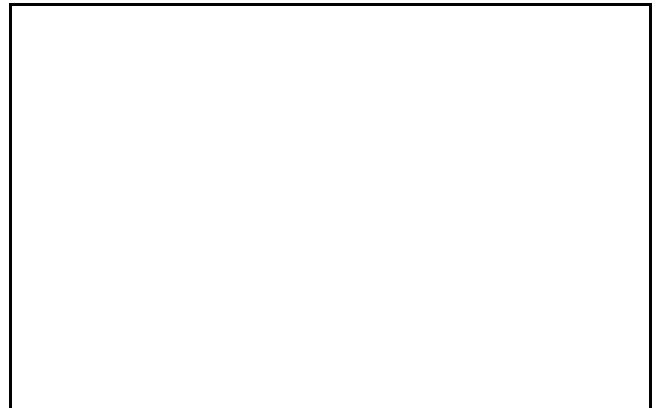
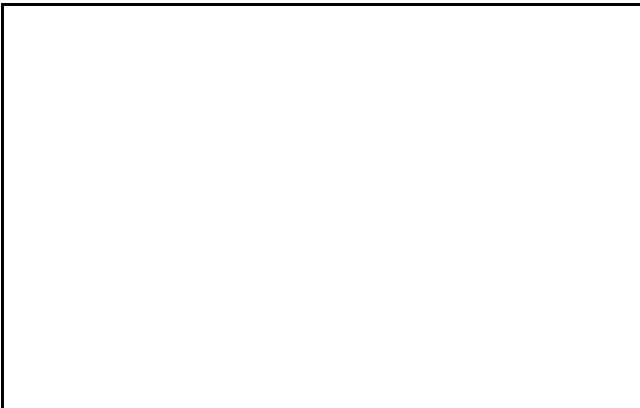
Jírovec _____

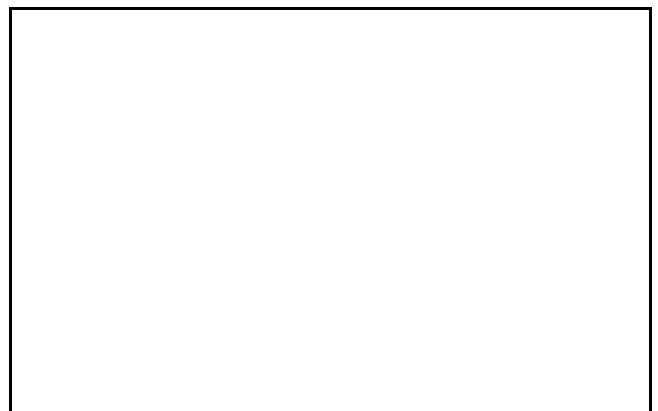
Dub _____

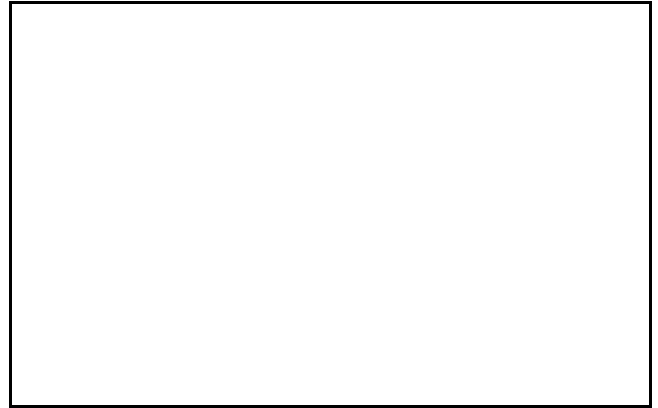
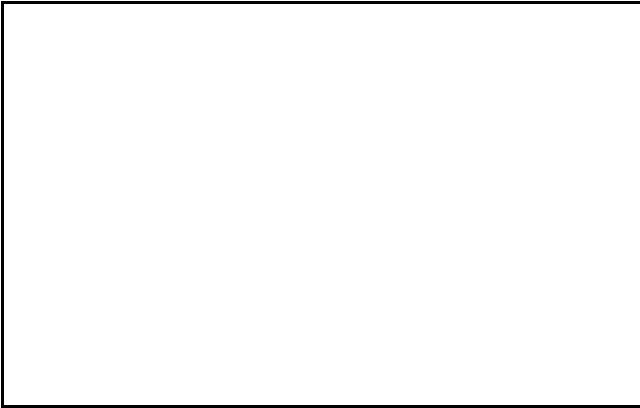
Lípa _____

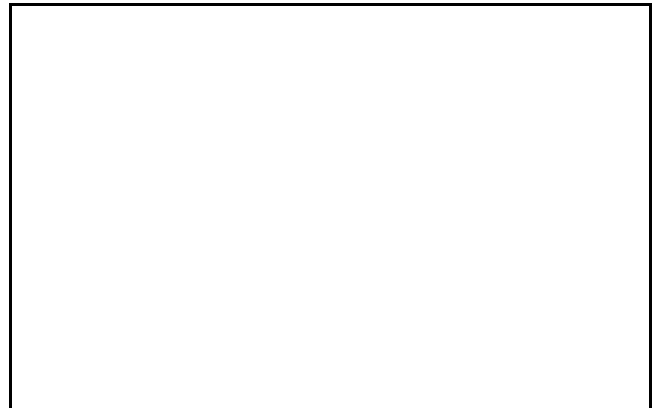
Buk _____

Jasan _____

Olše _____

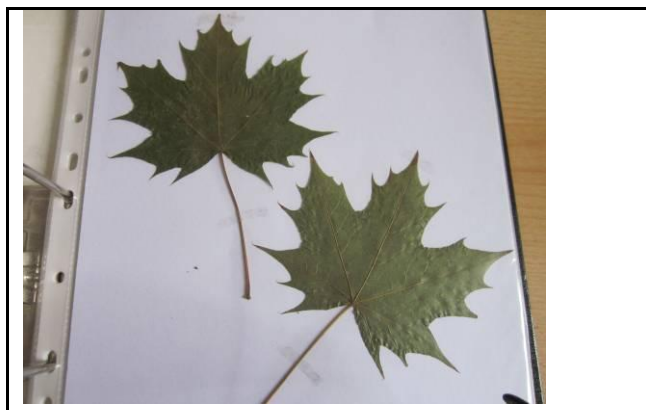

Listnaté stromy- řešení

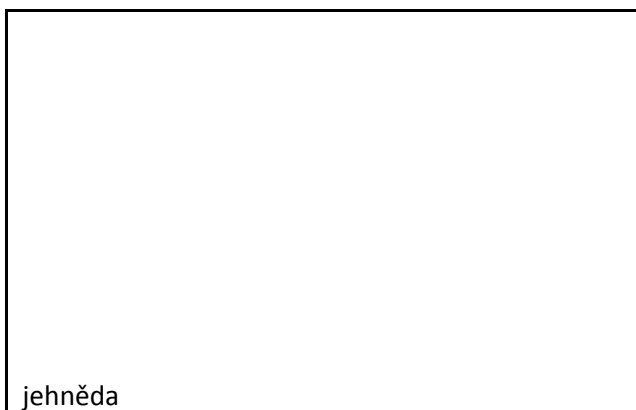
1. Vystříhni fotografie listů stromů (nebo můžeš listy malovat). Přiřaď je a nalep ke správnému názvu stromu. Do volného obdélníku namaluj plod, semeno nebo květ, který je charakteristický pro daný strom. Z nápovědy doplň celé názvy stromů.

(Nápověda: maďal, zimní, malolistá, bradavičnatá, lesní, ztepilý, lepkavá, mláč)

Javor mláč

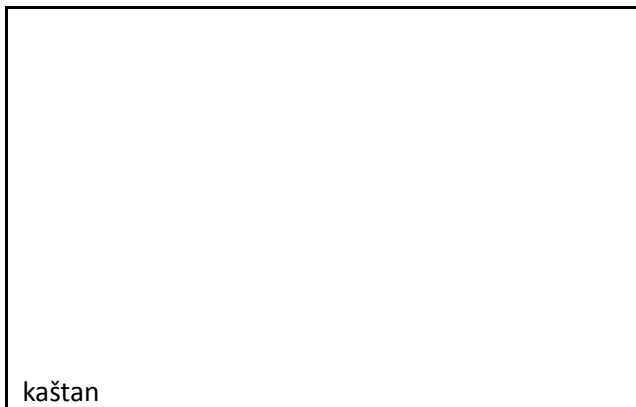

Bříza bradavičnatá

jehněda

Jírovec maďal

kaštan

Dub zimní

Lípa malolistá

Buk lesní

Jasan ztepilý

Olše lepkavá

jehněda

14.5 Pracovní materiály „Jehličnaté stromy“

Ukázka prezentace fotografií jehličnatých stromů. Za fotografiemi jsou nejdůležitější informace o každém stromu.

Smrk ztepilý

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

- Pichlavé krátké jehlice
- Šiška roste směrem dolů
- Šiška je protáhlá
- Šišku můžeme najít pod stromem

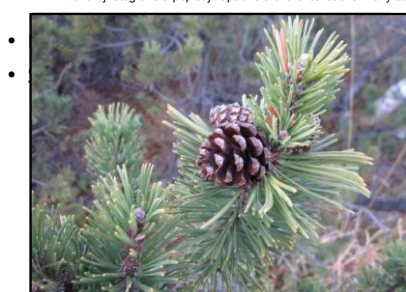

Smrk ztepilý

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

Borovice lesní

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

- Dlouhé jehlice
- Šiška je menší, tlustá

Borovice lesní

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

Modřín opadavý

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

- Měkké krátké jehlice, vyrůstají ve svazečcích
- Šiška je malá kulatá
- Šišky zůstávají na větvičce i v zimě
- Jehlice opadávají

Modřín opadavý

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

Jedle bělokorá

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

- Méně pichlavé kratší jehlice
- Šiška roste směrem nahoru
- Šiška je protáhlá
- Šišku nemůžeme najít pod stromem, rozpadá se už na stromě

Jedle bělokorá

Pozoruj fotografie a popisuj nápadné a charakteristické znaky stromu.

Ukázka úkolů na interaktivní tabuli.

K jednotlivým stromům se přiřazují krátké informace, se kterými se žáci seznámili v prezentaci. Správnost vyhodnocuje program.

V dalším úkolu se pohybuje fotografiemi ke správným názvům.

Přiřaď fotografie ke správným názvům stromů.

JEDLE

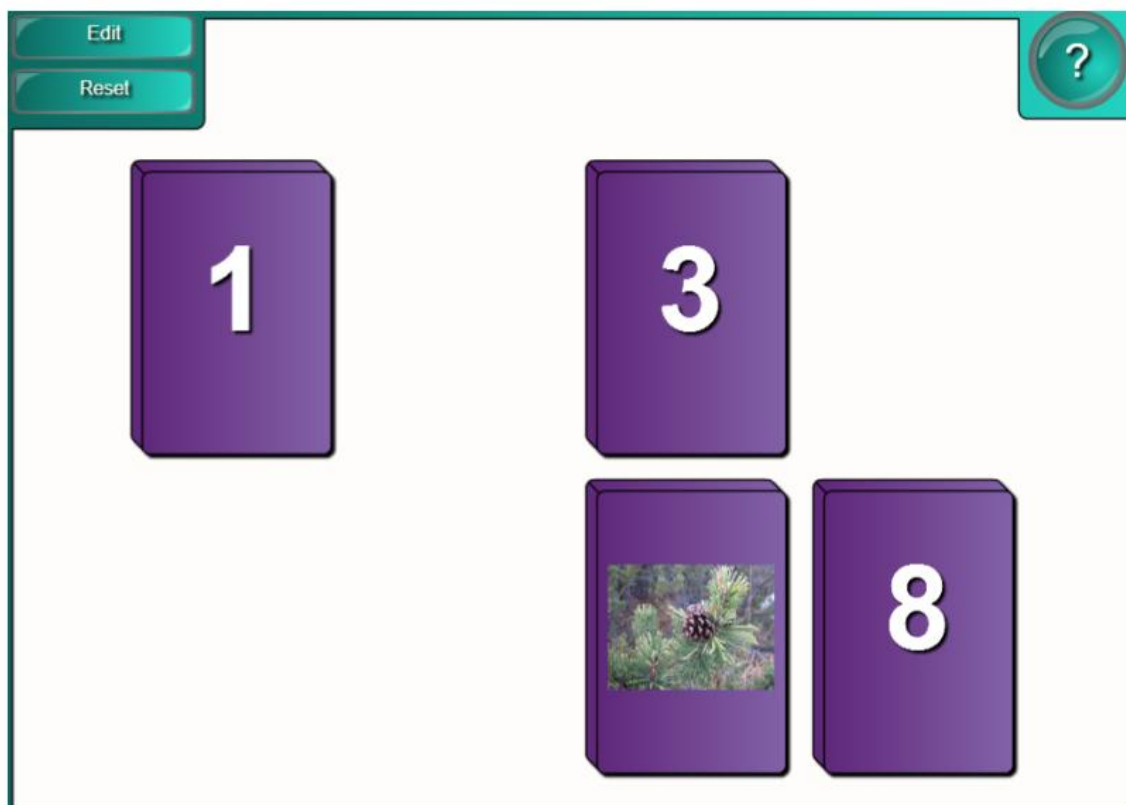
BOROVICE

MODŘÍN

SMRK

V tomto úkolu si žáci mohou zahrát pexeso. Přiřazují název k fotografii.

Jehličnaté stromy

1. Prohlédni si dobře fotografie stromů (větvičky, šišky a jehlice). Podle dobře viditelných znaků doplň název stromu.

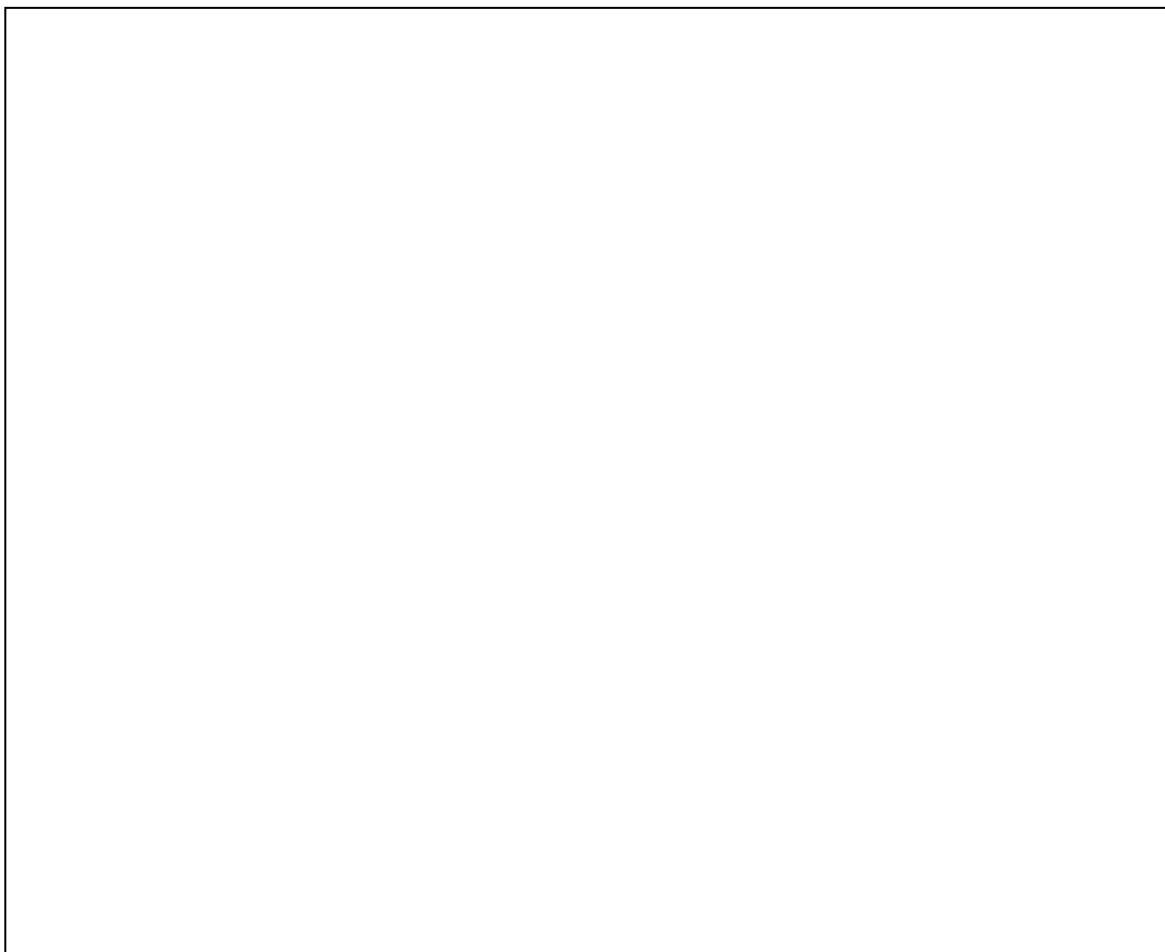
2. Který jehličnatý strom na podzim opadává?

3. Který jehličnatý strom na fotografiích chybí?

4. Do rámečku namaluj chybějící jehličnatý strom a hlavně nezapomeň, co je pro něj typické.

Jehličnaté stromy- řešení

1. Prohlédni si dobře fotografie stromů (větvičky, šišky a jehlice). Podle dobře viditelných znaků doplň název stromu.

Borovice lesní

Smrk ztepilý

Modřín opadavý

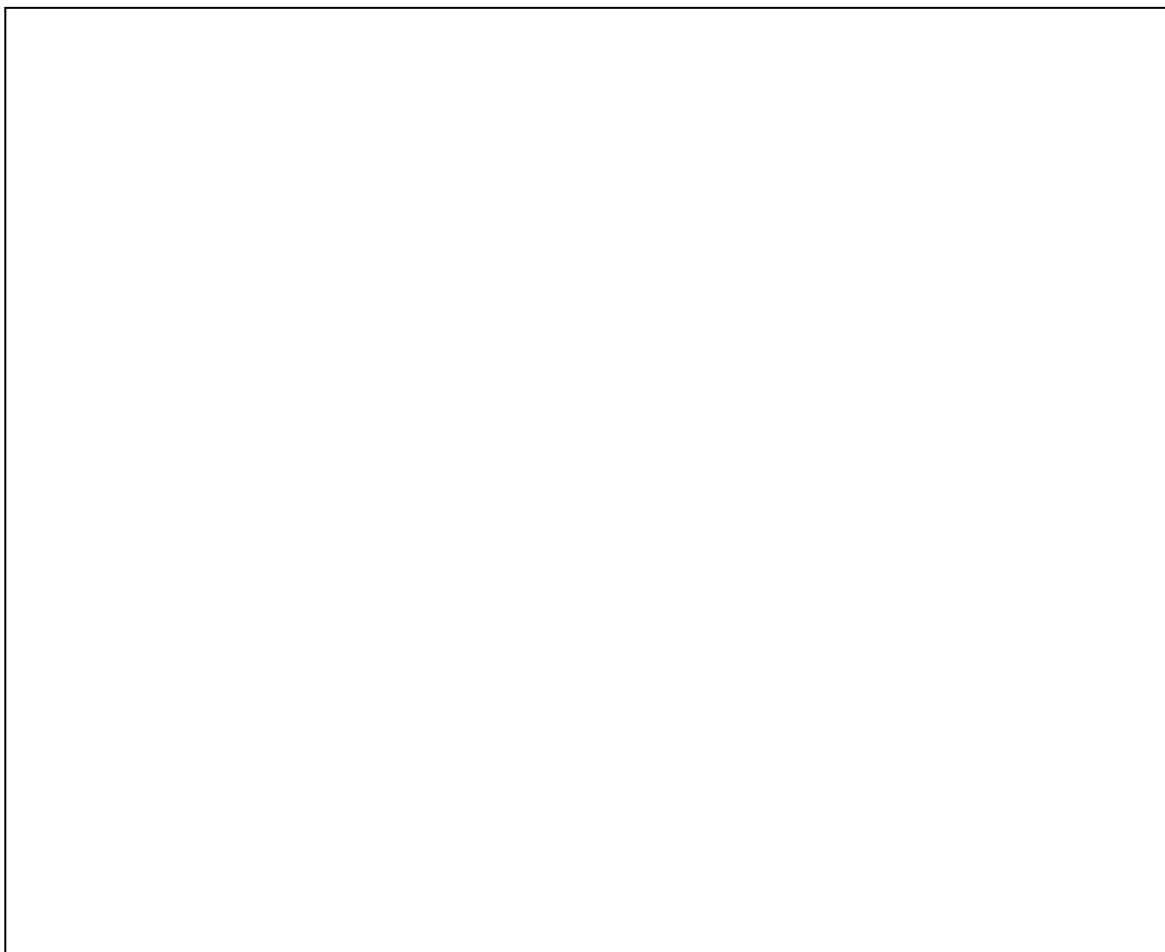
2. Který jehličnatý strom na podzim opadává?

Modřín opadavý

3. Který jehličnatý strom na fotografiích chybí?

Jedle bělokorá

4. Do rámečku namaluj chybějící jehličnatý strom a hlavně nezapomeň, co je pro něj typické.

Šišku nenajdeme pod stromem, rozpadá se už na stromě. Jehlice jsou jemnější, než u smrku.

14.6 Pracovní materiály „Historické památky“

V prezentaci jsou nafocené kulturní a historické památky Lokte. Za každou fotografií je několik důležitých, či zajímavých informací.

Hrad Loket

Hrad Loket

- založen ve 12. století
- panovník Vladislav II.
- česká pohraniční pevnost
- uvězněn Karel IV.
- královské město

Městská radnice

Městská radnice

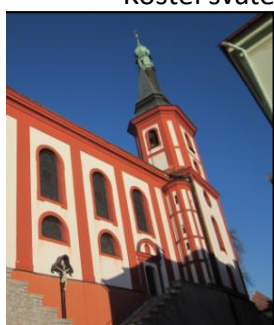

- barokní sloh (klenby)
- kamenný městský znak
- hodiny
- výstavba v roce 1682 (14 let)

Kostel svatého Václava

Kostel svatého Václava

- první zmínky 1240
- právo pro řád křižovníků s červenou hvězdou (založili špitál)

Kaple svaté Anny

Kaple svaté Anny

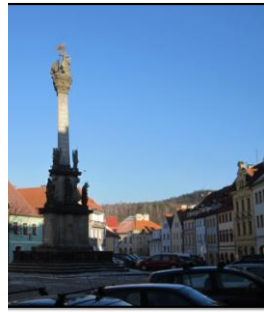

- je před vstupem do města
- postavena v roce 1744
- výraz díky, že město bylo ušetřeno drancování

Sloup nejsvětější Trojice

Sloup nejsvětější Trojice

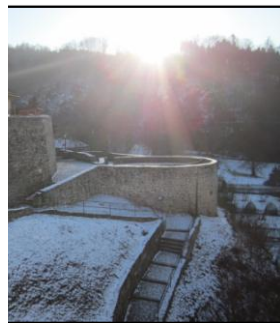

- postaven v roce 1719
- půdorys- motiv trojúhelníku
- na vrcholu Nejsvětější Trojice
- níže archandělové, městský znak a sochy světců

Městské opevnění- střílna

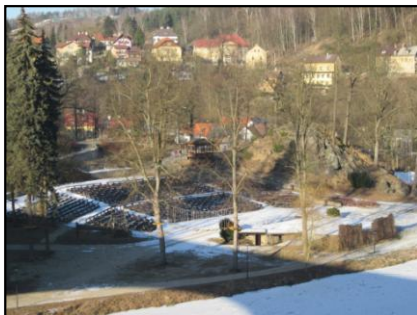

Městské opevnění- střílna

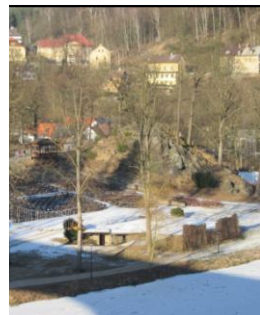

- obrana města
- chránil přechod řeky Ohře na cestě z Chebu do Karlových Varů

Přírodní divadlo

Přírodní divadlo

- vybudováno na jaře 1949 (místními obyvateli)
- první opera- Dvořákova Rusalka

Socha J. W. Goethe

Socha J. W. Goethe

- socha odhalena v roce 1932
- Německý básník, prozaik, dramatik, historik umění
- J. W. Goethe zde pobýval rád

Hrázděné domy

Hrázděné domy

- lidová architektura
- úspora dřeva (náhrada roubenek)

Černá věž

Černá věž

- vstup do věže je až v polovině její výšky
- střežil se vstup do hradu (obrný charakter)

Robičská věž

Robičská věž

- pozůstatky městského opevnění

Morový sloup

Morový sloup

- ochrana před morem

14.7 Pracovní materiály „Obojživelníci - vývoj žáby“

Hledání samičky

Páření

Nakladená vajíčka

Pulec- starší

Pulec- přední a zadní končetiny

Žába- dospělý jedinec

Úkoly na interaktivní tabuli.

K obrázkům přiřaď správné názvy.

vajíčka

pulci

pulec s končetinami

dospělý jedinec

Další úkol

?

Správně seřaď fotografie stádií vývoje žáby a k obrázkům přiřaď správné názvy.

vajíčka

pulci

pulec s končetinami

dospělý jedinec

?

Z nabídky vybírají žáci obojživelníky.

Vývoj žáby

1. Na konci pracovního listu si vystřihni fotografie s jednotlivými stádii vývoje žáby. Do prázdných okének vlep vývoj žáby popořádku. Jedna fotografie z vývoje žáby chybí. Zkus toto okénko doplnit vlastním obrázkem. Pod každý obrázek doplň název stádia.

1.

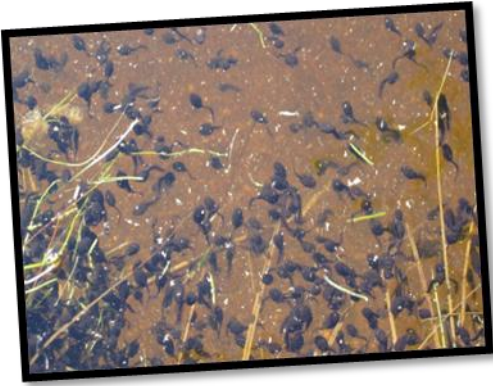
2.

3.

4.

5.

6.

Vývoj žáby- řešení

1. Na konci pracovního listu si vystřihni fotografie s jednotlivými stádii vývoje žáby. Do prázdných okének vlep vývoj žáby popořádku. Jedna fotografie z vývoje žáby chybí. Zkus toto okénko doplnit vlastním obrázkem. Pod každý obrázek doplň název stádia.

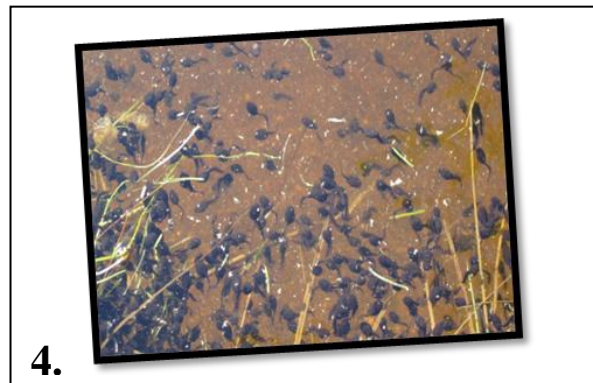
páření

vajíčka

vajíčka

pulci

pulec- přední, zadní končetiny

dospělý jedinec

14.8 Pracovní materiály „Roční doby“

V prezentaci je nafocený stejný strom v různých ročních období.

JARO

LÉTO

PODZIM

ZIMA

Úkoly na interaktivní tabuli.

Přiřaď názvy ročních dob k obrázkům.

JARO

PODZIM

ZIMA

LÉTO

V dalším úkolu přiřazují charakteristické znaky ročního období.

Edit Reset ?

JARO

LÉTO

rodi se ml ... objevují s ... otepluje se začíná růs ...
chodíme se ... je teplo vše kvete prázdniny

Roční doby

1. K jednotlivým fotografiím nadepiš roční období. Vedle fotografie napiš, co dalšího je typické pro dané roční období.

2. V okolí svého bydliště si najdi strom, který bude vzdálen alespoň 1km a vyfoť ho v jednotlivých ročních obdobích. Můžeš mít i fotografie z každého měsíce.

Roční doby- řešení

1. K jednotlivým fotografiím nadepiš roční období. Vedle fotografie napiš, co dalšího je typické pro dané roční období.

JARO

otepluje se

objevují se pupeny

začíná růst tráva

rodí se mláďata

Velikonoce

LÉTO

vše kvete

tráva je tmavší

je teplo

chodíme se koupat

stromy jsou hustě olistěné

prázdniny

sušíme seno

PODZIM

listy mění barvu

listí opadává

tráva hnědne

zvířata se připravují na zimu

sklízí se ovoce a zelenina

je chladno

začíná škola

ZIMA

je zima, mrzne

padá sníh

příroda odpočívá

jezdíme na hory

přikrmujeme zvířata

2. V okolí svého bydliště si najdi strom, který bude vzdálen alespoň 1km a vyfoť ho v jednotlivých ročních obdobích. Můžeš mít i fotografie z každého měsíce.

14.9 Pracovní materiály „Jarní rostliny“

V prezentaci jsou nafocené jarní kytky v okolí Lokte.

Bledule jarní

Sněženska podsněžník

Podběl lékařský

Prvosenka jarní

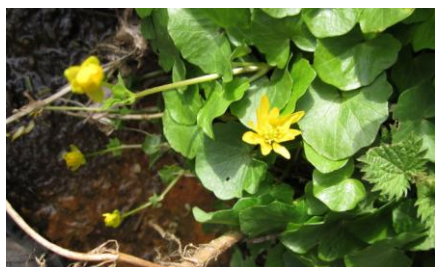
Sedmikráska chudobka

Smetánka lékařská

Orsej jarní

Blatouch bahenní

Na interaktivní tabuli přiřazují název rostliny z výběru k fotografii.

An interactive interface for matching a plant photo to its name. At the top, there are buttons for "Edit" and "Reset", and a question mark icon in the top right corner. In the center, a photograph of a plant with green leaves and yellow flowers is displayed. Below the photo, three blue buttons contain the names: "Podbílek šupinatý", "Vlaštovičník větší", and "Orsej jarní".

V pexesu hledají dvojici obrázek a název.

An interactive interface for a matching game. At the top, there are buttons for "Edit" and "Reset", and a question mark icon in the top right corner. The interface displays several orange cards with numbers and one card with a photograph of a plant. The numbers are 4, 6, 7, 10, 16, 17, and 20. The photograph is on a card between the numbers 7 and 10.

V této aktivitě procvičují hláskování slov.

Edit ?

Goals **4** Misses **0**

b c d f g
h i k l m n
o p q s t u
v w x y z

O r e j j a r i

Reset Buy a letter Clue

Sound

Jarní rostliny

1. Barevně označ, u které rostliny se jedná o lodyhu, a u které o stvol(červená- stvol, modrá-lodyha).

2. Barevně spoj obrázek s názvem rostliny.

Bledule jarní

Smetánka lékařská

Sasanka hajní

Orsej jarní

Blatouch bahenní

Sněžženka podsněžník

Podběl lékařský

Prvosenka jarní

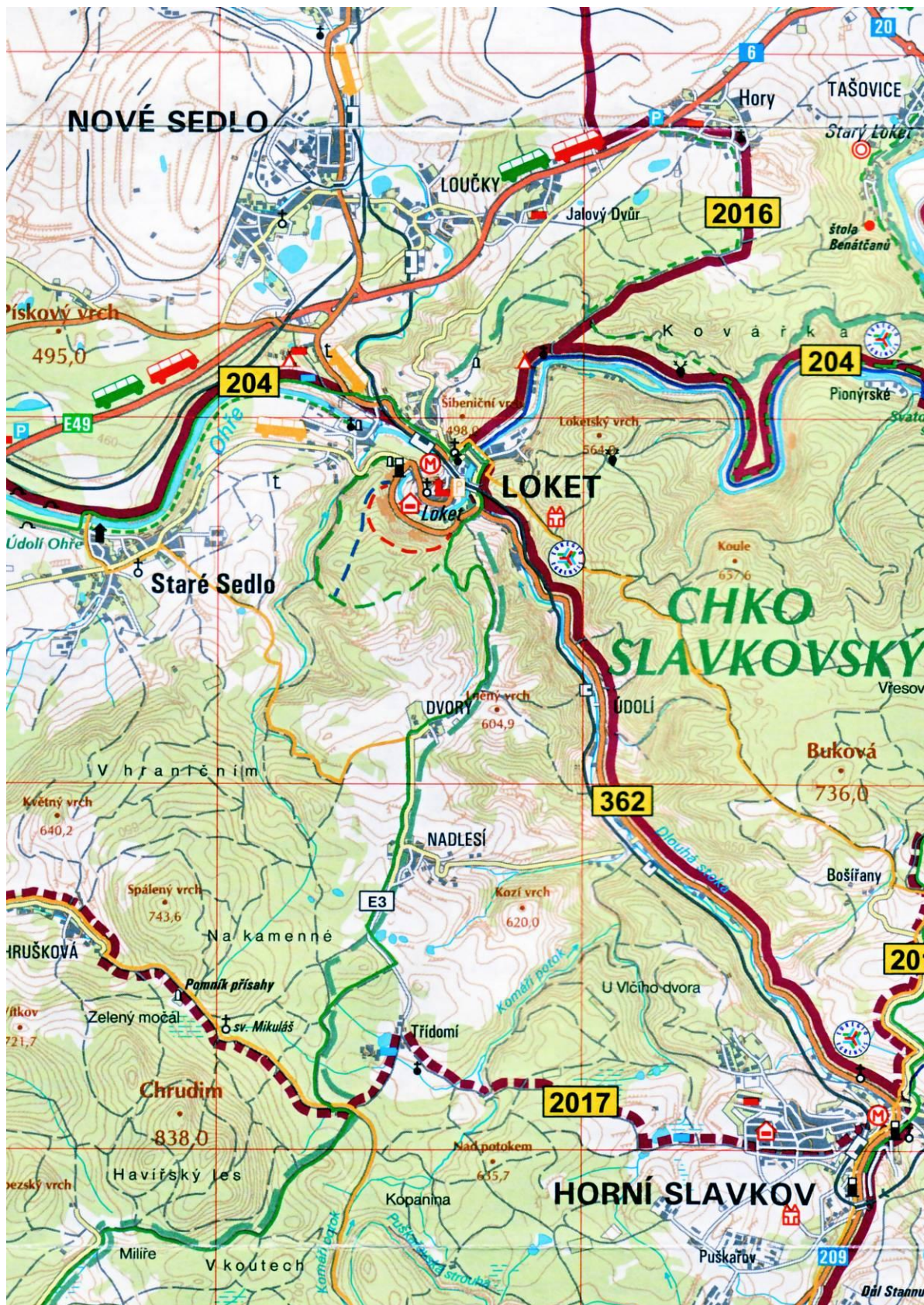

Plicník lékařský

Sedmikráska chudobka

15 Turistická mapa Lokte a okolí

Měřítko 1: 50 000 (Freytag&Berndt, 2007)

Evidenční list

Souhlasím s tím, aby moje závěrečná práce byla půjčována k prezenčnímu studiu v Univerzitní knihovně ZČU v Plzni.

Datum:

Podpis:

Uživatel stvrzuje svým čitelným podpisem, že tuto závěrečnou práci použil ke studijním účelům a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno	Fakulta/katedra	Datum	Podpis